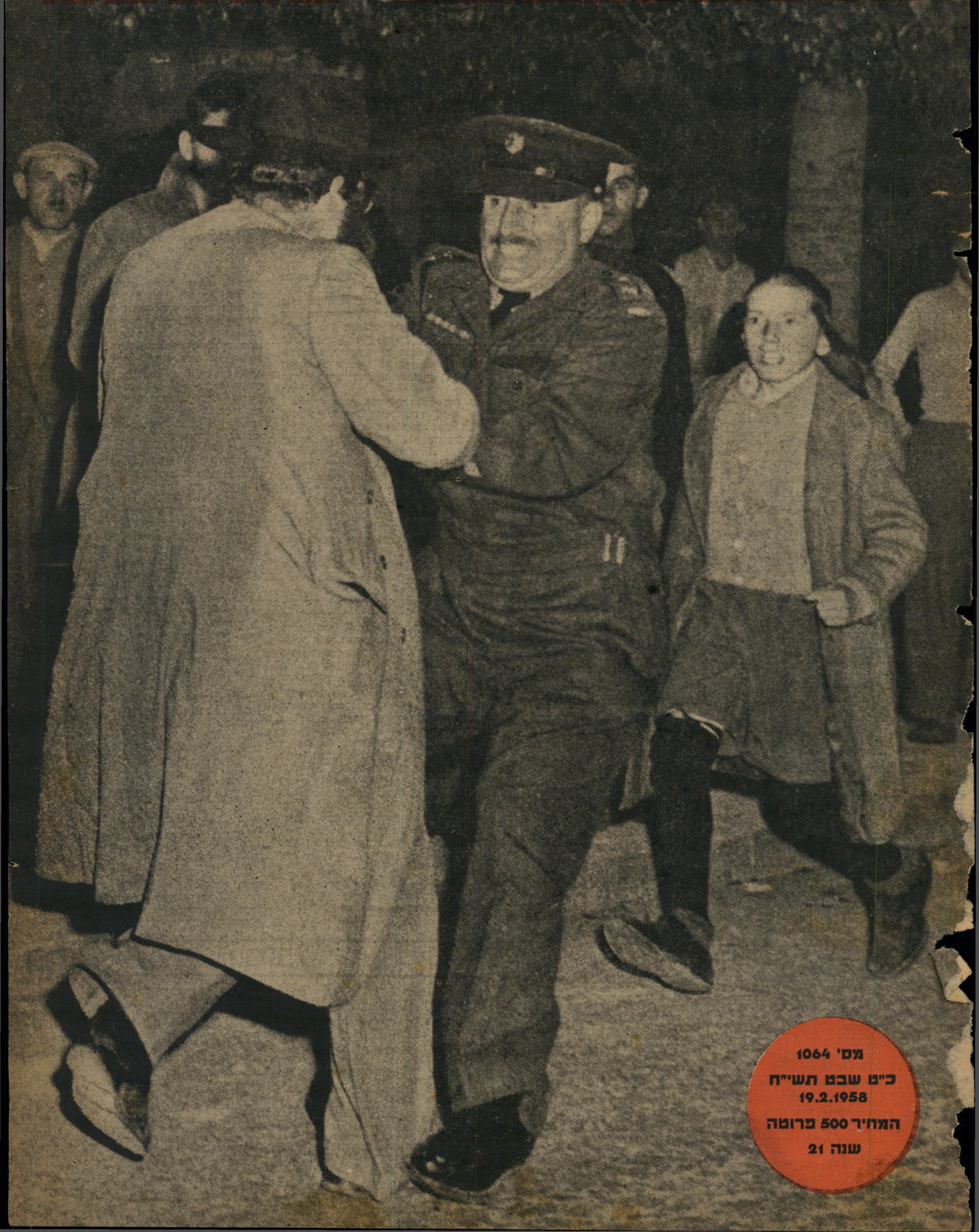

העולם הזה

מס' 1064
כ"ט שבט תשי"ח
19.2.1958
המחיר 500 פרוטה
שנה 21

העולם הזה

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורך משנה:
רוב איתן

עורך כיתוב:
סילבי קשת

כתב בכיר:
אלי תבור

חברי המערכת:

מנשה ברדיין, שיע נלור, ילי גליץ, רוני הורוביץ, רותי ורד, אברהם חרסון, אופר מאכר, אלכס מסיס, אביבה כסא, עמוס קינו, שלמה קרו.

העתון הנקרא ביותר במדינה

2.6 י"ב

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, 1970 26785, ת. ד. 136. מען למברקים: "עולמפרט". המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס משח שהם בע"מ, ת"א, טל. 62239. ההפצה: דוד טופל ובניו, תל-אביב. המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

מיוחדת במינה. כמעט אחרי כל שאלה היה אנגלשטיין יוצא מן החדר, מתייעץ בחדר הסמוך עם מישהו, בלחש ובכריזמה, חוזר ועונה. מבדע דלת הזכוכית נראו שלושה גברים אלמונים.

קרוב לחצות התלונן אנגלשטיין שהוא סובל ממיחושילב. אשתו גירשה את הכתב בים בשטף-דיבור קולני. אולם גם בחוץ נשארה בלב הכתבים הרגשה מזוהה. אחרי כמה צעדים, תפסו פתאום מה הדבר הי מורו: כל התריסים של הבית היו מוגפים, ואף שכיב של אור לא בקע החוצה. בשיא הקיץ, בערב חם עד להחניק, היה זה דבר מוזר.

החוליה חזרה בוהירות לבית. היא הכי חנה בחלון קטן, היחיד שהיה פתוח. מא חוריו, בחדר ללא אור, עמד צעיר בחוש מגבעת, כאילו בתצפית. כמה סיפוסים מר זרים אחרים הסתדרו בחוץ.

מאותו רגע פעלה החוליה במרץ. היה ברור לאנשיה שמשחו חבוי בפרשה. אחרי שבוע של עבודה, היתה מסקנתה קבועה. היא נוסחה בוהירות, בכתבת העולם הזה בגליון הבא: "כל הצורה בה התנהלה ה עיסקה (שגרמה לשו), מעוררת ספקיות ביחס לאמינותה. חברת-הביטוח תשלם את הנזק רק לאחר שתהיה משוכנעת כי אמנם היה זה שוד, ולא מעשה רמאות."

★ ★ ★

בניגוד לנסינו הרב של ברדיין, פעלה המשטרה באיטיות ובכובד. שבעה חודשים חלפו, מבלי שהתעלומה נפתרה רשמית. אפילו חברת-הביטוח היתה זריזה יותר, הצ טרפה כעבור כולם חודשים לחשדות העולם הזה, סירבה לשלם את הנזק, מתוך טענה שלא הוכח כי היה שוד.

ההמשך בא רק השבוע. משטרת-ישראל הופתעה לשמוע כי החשוד העיקרי, צבי אורגשטיין, שדרכו נשלל ממנו לשם זהיר רות, נמצא בריסל, נראה שם עלידי סוחר רים ישראליים. היה צורך להפעיל את ה מנגנון הכבד של המשטרה הבינלאומית כדי לברר את שמו הנוכחי ואת כתובתו, ואולי לאחוז באמצעים אחרים נגד האיש שאי אפשר לדבש את הסגרתו, מחוסר הכסב הסגרה עם בלגיה.

יתכן שכל זה היה קורה אחרת, אילו היתה משטרת ישראל, בעלת המכונה הגי דולה, פועלת באותה רזיוות כמו כתבי עתון זה, שמקצועם איננו לגלות פשעים.

פריץ נתן, הדירמתיים

מי זכמה מבריהם

בהגידו (העולם הזה 1062) קובע העורך כי "הברחות הימאים הפכו לתופעת קבע בנפח המדינה" והוא שואל: "כיצד זה קרה כי ציבור זה הצמיח מתוכו מירות באושים אלה?" אין זה מקרה שמוחים את כלל ה ימאים עם המברחים. למעשה, אחוז הימ אים ביו המברחים אינו עולה על אחוז הנחכים בתל-אביב. אך בעור שאיש לא יכ

ליל את כל תושבי תל-אביב כנבים, הרי לא מעטים מכלילים את כלל הימאים כי מברחים.

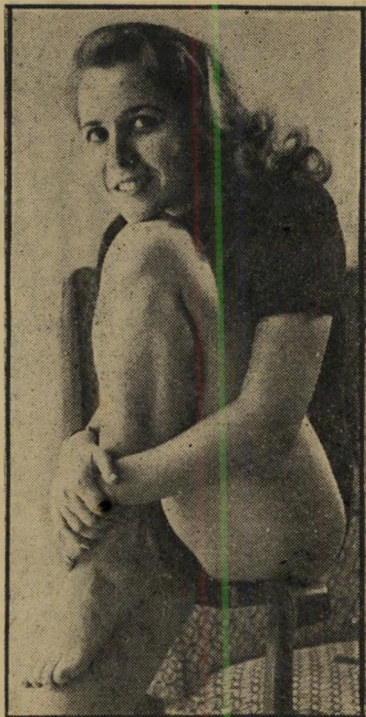
הסיבה לכך היא שזרקוריה הפירסומת הרשמיים מנפחים למסרים מונומיה כל סק רה הברחה של ימאי, על מנת להסתיך בצורה זו הברחות-ענק של יבואנים וכן הכי הוות של שוטרים וקציני משטרה. בדרך כלל הברחות הימאים נעשות בשיתוף פעולה עם שוטרים.

יש לדעת כי אחרי שביתת הימאים הפי עילה מפא"י מסגנת בלשכת הבורה של ה ימאים, דרכה התקבלו לעבודה בעיקר אנשים צעירים לה. הבוסים ממפא"י, השולטים לי מעשה באיגוד הימאים, עושים את התע מולה של ימאים מברחים", על מנת להכין לעצמם למקרה של שביתת ימאים חדשה דעתקהל עונת לציבור הימאים. ברצוני לשאול: כמה נעשו יבואן התבואות וזלברי שמיים, שהאשם בעבירות מטבע בסך מיליון ל"ף נשמח לדעת היכן הפקיד מר גרץ את 2 מיליון הולר שקיבל תמורת 3 אניותיו מחברת צי"ס. האם מצטרפות כל הברחות הימאים, מאז קום המדינה, לעשירות כסום זה?

חובל שלישי, ע. אורי, תל-אביב

בקשר לאמור "מרי בויס", מה ראתים להתעסק במים עמוקים ועכורים אלה, איני יודע. בעיה היסטוריוסופית היא: מהו אשר יוצר היסטוריה — העם או אלה העומדים בראשו, או אולי שניהם גם יחד? המצב בי מוסר הציבוריות הישראלית נובע לאו דווקא ממוסר, או מחוסר מוסר, של אלה המהווים ציבוריות זו. נפקת נא את עינינו.

נניח של פריצות במוסר פשה בקרבנו במידה אפסיתית. יש הרואים בכך משבר חולף, ולעומתם יש כאלה הסוברים כי רצוי פוט היסטורית בלתי-נמנעת היא זו. וכאן שוב הניע תורה של היסטוריה לומר דבי רה היסטוריה של עמנו שלושה בעבותות

נערת-השבוע היימן

פלרה בעמים אחרים. ובאשר אהבה — יאנה אף עמנו. התחמא איננה ברינה. היא נעוצה בתוך עתיד לוטה בערפל.

איסר הגדול

נתתם כתבה על איסר בארי המנוח (הער מ זה 1063), מי שהיה ראש שירותי ה מוריעין של ההגנה. האם זהו לדעתכם ה דרר? להשמיץ אדם שעשה כל כך הרבה למען בטחון המדינה, אדם שמסר את כל זמנו ומאוויו למען שלומה של המדינה? מה אדם יודעים על אדם נדול זה? מה אתם יודעים על פעילותיו? שטוס לקחתם אדם שכבר איננו, וניבבתם עליו נל של שמועות.

מוקיר שמו, צה"ל

הכתבה על איסר בארי לא נכתבה על יסוד שמועות, אלא על יסוד עובדות, שחלקן פורי סם בהעולם הזה עוד בהיותו בחיים.

סיניה, למי?

אינני חושב שיש למסור את סיניה לירוי של אלינאש מכפר סיביבה, במשק אונה (העולם הזה 1063). העובדה שהוא מוסלמי ובעל נכסים, איננה נותנת לו עדיין זכות אימוץ. לר"ר בכר הירושלמי יש זכות עזרי פוט על הילדה, בלל סיפולו המסור בה. בשאלת הדת, הרי יש להשאיר את הבחירה בירי הגנלה, לכשתגדל. אז תוכל לבחור אם היא רוצה להיות יהודיה או מוסלמית.

נחום קליין, ירושלים

אם כבר רוצים ללכת בשם האנושיות ה צרופה, אזי יש לשרר בקול ישראל בערבית פרטים על הילדה, אולי ישמעו על כך כמה מבני שבטה ויסנו באמצעות האו"ם להחזיר רה. האגדה היהודית מספרת על הרבה תי נקוות שנשבו בירי זרים, וישחררו לבסוף אל ארצם ועמם.

ב. קולודני, תל-אביב

אחרי שקראתי את רשימתכם על סיניה, נזכרתי כי לפני שנה, מיד אחרי שנמצאה סיניה, עשה עלי דבר המצאה והטפול לו זכתה, רושם רב. לקחתי מיד את עסי וחזרו תי סיפורי-שיר זה:

תור אחד הקרבות פרץ צה"ל קדימה / כוח מחץ הולם וחודר. / ופריצת הצבא אחריה הותירה / הרגלים ופצועים, צבא מוכס של אויב. / ואז, בשלהי הקרב ה סוער / בקעה לפתע בכית החנונים / קול בכיה של תינוקת אשר תיכף נדם / התמונ בהרי יריה אחרונים. / כל חיל או הרגיש אותו רגש בו פוימה / רגש חם ועמוק מער רר בכיה / רגש לאותה תינוקת בלי אמו / מה מפעה כי נפלה כקרבן מלחמה. / חישי משטו לוחמים ביו כל שית ותל / מיהור וסרקו כל תלולית ונבעה / עד שהגיעו בעקי בות הילל / לגופת אשה, ובירה... פער סה. / וכן ניצלה היא, אותה מעוטנת / וקורא לה סיניה על מקום המצאה / אכן עור לא פסו המי הרגש / אפילו בתוך סערת מלחמה.

אורי אלוני, תל-אביב

קול רממה דקה

כתבתכם על ועידת החרשים (העולם הזה 1063) היתה מפניינת ומאלפת מאוד. אולם דבר אחד לא הסכרתם בה. אם החרשים אינם מוכרים בעזרת תנועה, איך הם מבינים זה את זה בלידיה?

עודד גוטמן, תל-אביב

באמצעות תנועות-אצבעות בתוך כף היד.

הנחיתי למקרא הכתבה. האם יש לכם בי מערכת כתב חרש-אילמס לא, כיצד ראינו תם את החרשים-אילמים, ואיך הבינתם את מה שהתכוונו לומר?

ש. ברנא, חיפה

הראיונות נערכו באמצעותה של דינה מנור, מזכירת איגון החרשים-אילמים, השומעת מדברת ומבינה את שפת האילמים.

אביבה לא הכזיבה

הסיפור על אביבה רוזה (העולם הזה 1063) איננו מתאים לעתון כעתונכם. הייתי מכין לו חופיע כנופיריגשל, אבל לא אצלכם. מאיר רותם, חיפה

כל הרעש סביב אביבה לא מובן לי. זוהי פניעה בחופשי הפרט. כל אשה, כמו כל נבר, רשאית לעשות ככל העולה על רוחה. כל זמן שאין זה פוגע בציבור או בכבוד ה מדינה, אין זה מעניינו של איש. גם לא שלכם.

ב. ברגה, תל-אביב

מתי היא מניעה ארצה? אני חושב ש צריך לעשות לה קבלת-פנים עם כריות וחי מוסים, כמו לחודרוב. סופסוף, בעד היכולת להעלות את הזמר הישראלי לכותרות העי תונים, מניע לה נביע.

יעקב סלומון, תל-אביב

נערת השבוע

כקורא וותיק של לעונכם, לא האמנתי למראה עיני ישראלית (העולם הזה 1063) תסונת עירום של נערה במדור של רותי. אינני מאמין שיש בישראל איזו נערה ה מוכנה לפרסם תמונה מסוג זה של עצמה, ו אי ש כבר נערות כאלה, או אין זה מי תפקידכם להגשים את שאיפותיה החולניות. איספה אם תוכלו להכביר ולהתנצל על מה שקרה הפעם.

שמואל ויניקוב, ירושלים

תמונת נערת השבוע היא מקסימה ממש. האם היא לבושה או עירומה? אם באמת יש לה גוף כזה, אז מה היא מתכוונת להצי מלם באור?

שמעון דן, תל-אביב

פנינה היימן איננה ביישנית (ראה תמונה). חוץ מזה, צולמה תמונת נערת השבוע בבגד מחול.

שזוף מטבע ברייתו

ניחמתי למקרא מדורה של ילי גליץ בשבוע זה. כיצד היא מעיזה לפרסם בירי חות תפלות ומעליבות ב"כוכבים ליקטוס" אורות הבחור. חשזוף מטבע ברייתו? יוצ אי עתות המורה, אשר ילי מביטה עליהם מבינה, הוכיחו את עצמם בשנים שלאחר קום המדינה ובמבצע פורס. ותעבורה שנים רבות עד שישכח סרו ספרה אלקיים ויל, שוכה בציוו לשבח בקרב עזה. היותי מעוני יין, לטשוע על מעללי ילי גליץ במיבצע קרש למשל.

עודד אליגון, כפר אזר

אל יגון ואל צער, הקורא אליגון. ילי אספה בדיחות במיבצע קרש, והיא ניש בעת שגם היא שזופה במקצת מטבע ברייתה.

יפני 10 שנים — וגם עתה

היות ואתם בין העתונים היחידים שהי כירו את חלקם של האצ"ל ולחיי בתקמת המדינה לפני 10 שנים. ראיתי לנכון לכתוב אליכם. כחניר ב"ח"ר רואה אני חובה לעצמי להתייער על התעלומות של שירות השירות וכמה עתונים על חלקם של האצ"ל ולח"י. מתי יהיה המזל לכל התעלומות וההשמעות נגד אנשי ארגונים אלה, שנפלו למען ה מדינה, במדור "לפני עשר שנים"?

צבי רוננברג, תל-אביב

רי, נמאס כבר. גם בשנת העשור, כשכל העם צריך להתחלץ, ממשכים בקרע הפיור. איך אפשר להתעלם גם בשנת העשור מההי סורה? "לפני עשר שנים" פעלו גם כוחות מחתרת אחרים נוסף להגנה. מדוע מתעלם מכך קול ישראל? האם שיטתו של רב החובל התורכי "מלטהיוק" היא השיטה הנאותה היום?

א. בן-אריה, תל-אביב

מכתבים

למרות מרים, ציונות

בעתונכם (העולם הזה 1063) הכאתם תמו נה מימי נעורי, המיוערת להעיר כביכול שהייתי אז, כפי שאתם אומרים, "חבר קור מוציע סטודנטים נומנית" טעות זעירה טעות. אולם כוחה המטעה לא קטן הוא כמדומני. שהרי ה"קורפוציה" שנוסדה על ידי בליעצוג בשנת 1898 ושעמדתה או בראשה, היתה "אגודת סטודנטים יהודים" למעשה היתה זו אגודה ציונית.

פרופסור מרטין בובר, ירושלים

פרופסור בובר לא היה חבר בקורפוציה נרמנית, אלא יהודית לאומית או ציונית, כשם אגודת הסטודנטים כירכנאב. נכון שהי אגודות האלה בימים ההם כלשו מרים. כי מנהג הנרמנים באוניברסיטה, ונתנו גם כן סאמיספקציה, "להגן על כבוד היהדות עם

מהפכה המסכות קיומה

ב **ע** **ו** **ד** **י** **ש** **ר** **א** **ל** **י** **ו** **ש** **ב** **ת**
ב **ח** **י** **ב** **ו** **ק** **י** **ד** **י** **י** **ם** **, מ** **ת** **ח** **ו** **ל** **ל** **ת**
מ **ה** **פ** **כ** **ה** **ה** **מ** **ס** **כ** **נ** **ת** **ק** **י** **ו** **מ** **ה**

י **ה** **ו** **ם** **ה** **ס** **ב** **י** **ב** **י**

- סאת שלום כהן -

והאורח הרגיל, זה שאינו מומחה מדופלם לעניינים ערביים, קיבל את חוכמת המומחים כתורה מסיני. הוא קרא כיצד שונאת משפחת ההאשמים את שושלת איבו

עתון זה היה בין הראשונים אשר חזרו והזהירו כי תמונה זו מסולפת מיסודה, וטוב יהיה לפקוח את העינים לפני שיהיה מאוחר מדי. עוד לפני שבע שנים, כאשר פארוק המנוח ישב עדיין על כסאו במצרים, הצביע העולם הזה על השינויים ההולכים ומתהווים במרחב, על הורמים שהתכלדו מתחת לפני השטח. הוא הזהיר, כי תקומת מדינת ישראל ותבוסת צבאות ערב במלחמת תש"ח הפירה לעד את התרדמה העמוקה, בה היה שקוע העולם הערבי במשך דורות ארוכים. הורמים פעלו אמנם מתחת לפני השטח, אולם הם היו ברורים לגמרי, ונטייתם חד-משמעית.

הסבר ומי הנחר

ד תנועה הלאומית הערבית, אשר דגלה בעקרון כי הערבים הם עם אחד, החייב להשתחרר מן השלטון הקולוניאלי, דמתה לנהר זורם. לזמן־מה הוקם

המאבק הדורס

איחוד המצריסור. הן נושאות כרזה, המראה את שוכרי אל-קואטלי וגמאל עבד אל-נאצר ניצבים בצדיח של טאנק חדורס תחתיו חייל בריטי (ימין) וחייל ישראלי (שמאל).

בדרכו של הנהר סכר גדול וחזק, שעצר את מימיו מלהגור
אל הים. המים נתקלו בסכר, והתקדמותם נעצרה. מאחורי
ההתחמה הגבוהה ניצב מאגר של מים רדודים, אשר למראית
עין היו שקטים. מי שהשקיפו על פני האגם הגדול ראה
משטח שלוו וסטאטי. את תנועת הורמים שמתחת לשטח
לא יכול היה לראות, וגם לא את הלחץ הגובר והולך
של המים אשר המשיכו להתחסף. כי הסכר לא עצר את
המעצירות, אשר המשיכו להורים מים בתחילת
האביב.

אולם גם אם לא נראו תנועות הזרמים שמתחת לפני השטח, יכול היה כל ברדעת להבין כי הן קיימות. וגם

A black and white photograph capturing a massive, dense crowd of people. The perspective is from within the crowd, looking slightly upwards. Many individuals have their arms raised high, some with open palms, suggesting a moment of collective celebration, protest, or a large-scale gathering. The crowd is tightly packed, filling the entire frame. The lighting is somewhat uneven, with brighter areas in the center and darker tones towards the edges. The overall mood is one of intense collective energy.

המונים מריעים קול ההמונים היה כקול הנפץ של התפוצצות אדירה, אשר שיתח את פני המרחב הקופא על שמריו תוך שבוע ימים. בכיכר השיחורור הענקית בקהיר, ביום חתימת הסכם תיאחוד. למעלה ממאה אלף איש הצופו בכיכר זו, הריעו במשך שעות לגמאל עבד אלניאצר ולשוכרי אל קואטלי.

דגלים מתחבקים מחזה בדמיון: הנגבר
סימון עסוק בדגל
המפגש, השמאלי, בסוף, גישאים על כתפי חבריהם הנולחבים.

מי הלאומנות

אם אי אפשר היה לחוש את הלחץ האדיר ההולך ומתרחב על הסכר, אפשר היה לתאר את עצמתו, ואת גודל הסכנה הצפויה — ברגע שיתהווה הסדק הקל ביותר. ואכן, ברגע שנוצרה הפירצה הראשונה בסכר, פרצו המים החוצה. הם לא זרמו בכיוון מוגדר וברור, או באפיק אחד ומרוכז. היתה להם רק שאיפה אחת: להרחיב את הפירצה, לשטוף הלאה. נחילי המים התפלגו וזרמו על פני השטח, במהירות דמיונית. אם נתקלו בהר או בסלע, הם עקפו את ההתנגדות וכבשו נתיב אחר. בכל מקום שם נמצאה קרקע שהראתה נטיה קלה שבקלות לקבל בקפליה את המבול הגואה, כבש לו הנהר מוצא. כזאת בדיוק היתה פעולתו של רעיון האיחוד הערבי. סיסמותיו הראשונות נבעו במעיינות התחיה הלאומית הערבית בסוף ימי השלטון העות'מאני. הטיפות הבודדות התאחדו לזרם, שאליו הצטרפו נחילים דקיקים מכל פני המרחב. אך לפני שיכול היה המעין המתגבר לכבוש ולעצמו את האפיק הראשי, בו יישפכו כל הנחלים הקטנים, הוצב בדרכו סכר השלטון הקולוניאלי האנגלי-צרפתי. בסכר זה נקבעו אמנם כמה פתחים קטנים, לחיסות תנועות המים. אך האשונים היו קטנים, ומופעלים בידי אנשים שלא חשו את עוצמת ולחץ המים הנאגרים מאחורי הסכר.

★ ★ ★

חירדן ונהרות אירופה המזרחית

ברגע זה בדיוק הופיעה על הבמה המרחבת התנועה הציונית, כגורם פעיל ומתפתח. מנהיגיה העיפו מבט אחרי סביבם, ולא יכלו לראות יותר מאשר את הירקון ואת ואדי מוסררה, וכשהגיעו לירדן המפורסם, ראו כי אינו אלא נחל זעום, בהשואה לנהרות האדירים של מזרח אירופה. וכשם שקבעו את יחסם אל הנחלים הקטנים, כך גם נקבעה גישתם אל תנועת התחיה הערבית. הם ראו אותה מפותלת לזרמים זעירים, אשר לא אחת נחנקו בין קנייהסוף של הריבים המשפחתיים, הסתכנו בתוך ביצות. הם ראו את הסכר הגדול שהקים השלטון הקולוניאלי במרחב ואמרו: "אין נשקפת לנו כל סכנה של שטפון. הסכר יעמוד לעולם ואנו נחסה בצלו". ומאו התגבשה דעתם, כמלט המוצק לתבניתו ואינו משתנה לעולם. הם קבעו כי אין עם ערבי אחיד, וכי התנועה הלאומית הערבית בטלה ומבוטלת, ואפשר להתעלם ממנה. הם בנו את ביתם הרעיוני והפוליטי במקום המסוכן ביותר: לרגלי הסכר, בדיוק מול המים המצטברים. כל אותות האזהרה והאזהרה לא עזרו. ההנהגה קבעה את דעתה ללא שינוי.

★ ★ ★

בת יענה במדבר המפדגתי

רצח חמלך עבראלדה עבר כמאורע פטוט; סילוק המלך פארוק התפרש כמעשה של קבוצת הרפתקנים, אשר בלורית השיבה של המדיניות הציונית תוכל תמיד להתגבר עליהם. מלחמת השיחור של ערביי המגרב, בצפון אפריקה, הוגדרה כמסע טירוריון פראי. מנהיגות ישראל התעקשה בכל מחיר לסמון את ראשה בחול המדבר המפלטגטיסואי, ולהתעלם מן הסכנה המתגבשת והולכת. כאשר פינו האנגלים את תעלת סואץ, נוצר הסדק הגדול הראשון בסכר. מדינאי ישראל, אשר קראו בהדאי את האגדה המספרת על הילד ההולנדי, שדחף את אצבעו בסכר והצליח למנוע את הצפת כפרו עלידי מי המים, חשבו כי יוכלו גם הם לחזור על המיכצץ ההירואי. אולם מיבצעים כאלה מצליחים רק באגדות-ילדים. במקום להבין כי זוהי אזהרה של השעה ה-11, הם ניסו להזיז את מחייו השעון אחורה, ביקשו מהאנגלים שלא יעזבו את המרחב. הם לא הבינו כי האנגלים — והצרפתים לפניהם

גאו והתכשמו

מדיניות זו, הוא שקר בתוכניות פיתוח, בבניית רשת תחבורה שתחבר את חלקיה השונים של ארצו, ובהקמת צבא חזק. את הכסף והעזרה הדרושים הוא מקבל מה אמריקאים ומצרפתים. לאמריקאים החכיר בתמורה בסיסי תעופה, ולצרפתים הבטיח שלא יתערב בפעולותיהם הכלכליות ושלא יפרע לרבע מיליון אורחיו האירופיים. על כן היה מוחמד החמישי מוכן להסתייג מן הלאומנות האנטי-ערבית של גמאל עבד אל-נאצר. לא רק זיקתו הכלכלית למערב הרחיקה אותו מן התנועה הנאצרית; חסרה לגביו דחיפת האיבה לציונות. לא פעם הסביר כי הוא מתייחס אל הסכסוך הישראלי-ערבי כאל סיכסוך איזורי מובהק, לא סיכסוך בין כל היהודים שבעולם נגד כל הערבים שבעולם. אמנם, כערבי, היתה אהדתו נתונה לערבי פלסטיני; אולם כראש מדינה לא רצה להצטרף לסיכסוך זה.

★ ★ ★

חמכט מופנה דרומה

כשם שערבוי מורח הם התיכון ישנה עתה מטרה מוצהרת — "החזרת פלסטין" — יש למרוקאים יעדים משלהם. יעדים אלה נמצאים מדרום לחוף הים התיכון. צבא השיחור המרוקאי, שניהל את מרבית המערכה נגד הצרפתים לפני מתן העצמאות, שינה את שמו לצבא שיחור הסהרה. הוא התרכז בסנייה הדרום-מערבית של מרוקו, במקום בו נפגשים גבולות מארוקו עם מובלעת איפני, הסהרה הספרדית, ואלגיריה. אם עיניו של גמאל עבד אל-נאצר נשואות אל דוגמתו של הכורדי האגדי, סלאח אלדין אל-איובי, שאיחד את סוריה ומצרים והכניע את הצלבנים בארץ-ישראל, נשואות עיני מוחמד החמישי אל מייסדי שושלתו השריפית, אשר לפני 400 שנה שיחררו את מרוקו מדיי הפורטוגזים והספרדים, והקימו לתחיה את ממלכת אל-מוראווידים. המדינאי מוחמד החמישי רוצה להרחיב את השפעתו על שדות הנפט בסהרה; כצאצא הנביא ומנהיג האיסלאם בארצו, רוצה הוא לקדם את מסע דתו אל בין השבטים הכושיים בדרום. מטרה רחוקה במקצת, אולם מטרה אשר אליה חותר גם גמאל עבד אל-נאצר. על כך, גם בהיותו מנהיג בתנועה הלאומית הערבית, מסתייג מוחמד החמישי מגמאל עבד אל-נאצר.

★ ★ ★

אופטימיות מופרזת

רתפתחות רומח מאד עברה טוניסיה. כמו התנועה הלאומית במרוקו, ניהלה התנועה הלאומית של טוניסיה מרד מזוין נרחב נגד השלטון הצרפתי. כמו הסולטן מוחמד, הוגלה מארצו גם חביב בורגיבה, ראש תנועת ניאודסטור. שנים רבות מגלותו בילה במצרים. אך עורך הדין הדינמי, חניך סורבון ונשוי לאשה צרפתית, נטה יותר לסוג הלאומנות המוכן לשתף פעולה עם המערב, בזירה הבינלאומית. מלחמתנו איננה נגד צרפת, הכריז, בעיצומו של המאבק. "אנו נלחמים בקולוניאליזם הצרפתי". כאשר, לפני פחות משנתיים, זכתה טוניסיה לעצמאותה וחביב בורגיבה מונה כראש ממשלתה, הוא חתם על חוזה ידידות עם צרפת, הרשה לצבאה להישאר בטוניסיה והשאיר בידיה את הבסיס הימי הגדול בבזירוסה. באותה תקופה שררה ההרגשה האופטימית כי סוף-סוף נמצא פתרון לסיכסוך הממושך בין ערביי המגרב לבין הצרפתים: מרוקו כבר זכתה לעצמאותה, ואחריה טוניסיה, ונראה היה כי אף הארץ השלישית — אלגיריה — תוכה בקרוב לעצמאות. על כן לא נראתה כל סיבה מדוע לא תיעלם איבתה של התנועה הלאומית הערבית במגרב לצרפת, ולא יבוא במקומה שיתוף-פעולה וידידות אל המערב. אך הצרפתים לא חלמו לעזוב את אלגיריה. ארץ זו, הנמצאת בין מרוקו וטוניסיה, והגדולה בהרבה משתי

המפקדה

של צבא השיחור האלגירי ביישובה, בבית שהונמד ל" רשותה עלידי חביב בורגיבה, ברחוב אל-סאדיקה בטוניס.

בסוריה-לבנון והמגרב — אינם מסירים את הסכר מרצונם הטוב. לחץ המים הגואים הוא אשר גרם לכך. האצבע המורמת בא"ם לא הספיקה לסתום את הפירצה בסכר, וגם לא האגרוף הקמוץ שהונחת במיבצע סיני. סואץ, מי התנועה הלאומית הערבית, אשר מהפכת גמאל עבד אל-נאצר יצרה עבורם את הפירצה הגדולה, המשיכו להתפשט על-פני כל המרחב הערבי. הם הגיעו רחוק מאד. בכמה ארצות, כמו מצרים וסוריה, הם גאו ועלו, עד כי כבשו את כסאות השלטון. בירדן השתוללו בסערה, שהטביעה את שרידי השלטון האנגלי ואיימה לגרוף את המלך וסמליותו. נחילי המים חדרו גם לארצות הרחוקות יותר, ואדמת עיראק, חלבון, לוב וחצי-האי ערב רחיה עתה בהם. בנאות הבאה, עלולים הם להציף את השטח, אשר בו מרוכז אוצר הנפט העצום.

★ ★ ★

הסולטן ובעיית פלסטין

בצפון אפריקה לבשה התנועה הלאומית הערבית אופי מתון יותר מזה של מצרים וקדמת אסיה. צרפת הסכימה להעניק עצמאות מדינית למרוקו וטוניסיה — במידה לאיקטנה הנוות ללחץ אמריקאי — ורחחה התקפה כי המגרב העצמאי יציג סוג אחר של לאומנות ערבית: פחות-קיצוני, פייסני יותר, מוכן לשתף פעולה עם מעצמות המערב. שני גיבורי התנועה הלאומית במגרב — המלך מוחמד ה-5 של מרוקו, והנשיא חביב בורגיבה של טוניסיה — הראו נכונות לשתף פעולה עם המערב. צעדיו הראשונים של מלך מרוקו, מאז זכתה ארצו לעצמאות לפני כשנתיים, היו מכחישים להק את האיחוד בין חלקי ארצו השונים. במשך 50 שנות שלטונם הישיר על הארץ, חיזקו הצרפתים את המחיצות בין סוגי התושבים. עתה עסוק מוחמד החמישי בחיסול שרידי

משמר הנפט

מהדורה צרפתית של חידות הפשיטה של שועלי שמשון, בסיור שיגרתי לאורך מסילת-הרכבת, המובילה את הנפט האלגירי אל מרבי הים התיכון. על הגיפ מורכב תותח-לארית (באוקה גדולה) ללחימה בשיריון ובמוצבים.

צבא השיחור

כיתת לוחמים אלגיריים, מסביב למדורה. החיי לים, הלבושים כולם סדים אחידים, מזכירים במידה רבה את חיילי צה"ל של ראשית מלחמת העצמאות, במורל הגבוה ובהתיי

בכל המרחב

ארצות אלה גם יחד, היתה חשובה מאד לצרפתים מבחינה כלכלית, כי מתחת לפני החולות של מדבר סהרה חבויים אוצ'רות-טבע אדירים. במשך שנים התייחס אמנם העולם בספקנות להכרות הצרפתיות, כי מלבד מתכות יקרות ישנם בסהרה גם שדות-נפט עצומים; אך לפני שנה הוכח מעל לכל ספק כי טענות אלה צודקות, וכי בתחומי אלג'יריה מצויים מאגרי נפט היכולים להשתוות עם אלה של סעודיה ופרס. לפני שלושה שבועות אף הריעו הצרפתים בנצחון, כאשר קרונות-רכבת הביאו אל חוף הים התיכון את הנפט הראשון של שדה חסי מסעוד בסהרה.

★ ★ ★

מרחי-חרמים לא עזר

אולם אלג'יריה היתה חשובה לא רק לכלכלה העניפה של צרפת. היא היתה נחוצה עוד יותר לפרסטיז'ה של הגנרלים והקולוניאליסטים הצרפתים, בני האסכולה הישנה. אבדן הודו-סין, מרוקו וטוניסיה פגע קשות בחוגים אלה. הם החליטו כי הדבר לא ישנה במהרה אלג'יריה.

חיל הצנחנים ולגיון הזרים הורשו פעולה הדוק עם הראקציה הקיצונית ביותר בצרפת, הצליחו להפיל ממשלה אחרי ממשלה שהציעה חיתור כלשהו לתנועת ה"שיחור" האלג'ירית. כאשר סתחו הפלאנה, קבוצות המורדים הראשונות, בפעולות מרי נגד הצרפתים, השיבו הגנרלים במרחי-חרמים סיסטוני, בו נהרגו 30 אלף אלג'ירים.

אך הם לא כיבה את להבות המרד. סאוט אל-ערב, תחנת השידור המשוכללת של קהיר, שנוהלה על-ידי מומחים גרמניים ביעילות גבולית, יצקה אש וגופרית על הצרפתים, עודדה את המורדים ללחום הלאה. משלוחי נשק, שהוברחו דרך המדבר והים, רכשו את לב הלוחמים לצדו של גמאל עבד אל-נאצר ורעיונות האיחוד האנטי-מערבי שלו. מטה תנועת השיחור האלג'ירית החל עורך את ישיבותיו בקהיר.

כוכבו של הרוזן המצרי המשיך לזהור בשמי אלג'יריה — עד אשר הובס צבאו בצורה מחפירה בסני. באותה תקופה גם מצא הצבא האלג'ירי אפטרופוס חדש, קרוב יותר מאדון קהיר. היה זה חביב בורגיבא.

★ ★ ★

צה"ל של אלג'יריה

כאשר פעולות הפזאנח היו עדיין בראשיתן, הרגיע ראש ממשלת טוניסיה את הצרפתים, כי "אין להעלות על הדעת" שטוניסיה תגיש עזרה ישירה לאלג'ירים. מאז השתנו פני הדברים. במקום קבוצות פרטיזנים, קם צבא סדיר, המוכיח במידה מפתיעה את צבא הגנה לישראל של מלחמת תש"ת. זהו צבא חדור אמונה בצדקת מלחמתו, שחיליו נלחמים בחירוף-נפש — צבא אורחים, שהוקם סביב גרעין של חילים חתיקים, יוצאי הצבא הצרפתי.

זהו צבא אשר חיליו לובשים מדים פחות-אדירים אחידים, אשר ציודו מוחלף בהדרגה בנשק סטנדרטי וחדושי; אשר לוחמיו פועלים במסגרת מחלקות ופלוגות, עם סיוע של נשק כבד. קציניו עונדים דרגות, חובשיו וחובשותיו מגישים שים עזרה ראשונה ללוחם בשדה. הצבא האלג'ירי לשיחור לאומי מציית לפקודות של מפקדה עליונה, ובחסותו פועלים שירותים אזרחיים.

מאלג'יריה עובר זרם של מתנדבים ושל לוחמים פצועים, אל מחנות הקלט וההבראה שמעברו השני של הגבול ה"טוניסי". בכיתון ההפוך זורמות לאלג'יריה שירות גדולות של לוחמים מאומנים, של נשק וציוד. יתכן כי ראויל סאלאן, המפקד הצרפתי העליון באלג'יריה, הגויס באמרו שהמרד האלג'ירי היה מתנחן ונפסק ללא עזרה טוניסית. אולם ברור כי כל עוד תימשך עזרה זו, לא ייפסק המרד באופן סופי.

מה דחף את בורגיבא להגיש עזרה כזו לאלג'ירים, עד שהוא תפס את מקומו של גמאל עבד אל-נאצר כגיבור המורדים, ושפיקוד צבא השיחור העתיק את מושבו מקהיר לטוניס?

אם אפשר להצביע על מקרה אחד, היה זה מעצרו של המנהיג המורד מוחמד בן-בללה על-ידי הצרפתים, ארבעה ימים לפני פרוץ מלחמת סיני. בורגיבא, שראה את עצמו כידידו של הצרפתים והאלג'ירים, הציע את תיוכנו. הוא גילה שיחות עם צרפת, הזמין לאחד מכן את בן-בללה וארבעה מעוזריו העיקריים לפגישה בטוניס. הצרפתים, שידעו על תוכנית זו, ארכו למסוס בדרכו ממרוקו לטוניס,

קרוב אחד בחולות הסהרה: לגיון הזרים הצרפתי צונח ותוקף

של מדבר פחרה, שם אותרה קבוצת לוחמים אלג'יריים. בצילום שלמעלה נראית חוליה בפעולה, מרגלת מריצנה אחת לשונה, בדריפה אחר המורדים.

פידרת תמונות זו צולמה על-ידי צלם חשבוותן הצרפתי הגדול, "פארימאטש", אשר צנח עם יחידה מוצנחת של לגיון הזרים אל לב החולות

חובש משפל בפצוע, בעיצומו של קרב. החיילים הצרפתיים התקרמו בינתיים, נראים תופסים את קו הרכב. בסך הכל היו לצרפתים 20 פצועים בפעולה זו. חלק גדול מאנשי הלגיון חם גרמנים חרפתקנים.

תשעה צנחנים נחרגו בפעולה זו — כולם מפגיעות ישירות בראש. היחידה האלג'ירית היתה מורכבת בעיקר מלוחמים ששירתו בצבא הצרפתי במלחמת העולם השני, נגד גרמניה.

אולם גם בהיותו מסייע לתנועת השיחור הערבית באל-ג'יריה, נשאר בורגיבא מתון ושואף לשיחור עם המערב. כאשר הציעו לו הסובייטים נשק, הוא דחה את ההצעה. גם את הצעתו של גמאל עבד אל-נאצר דחה באדיבות, והוא פנה למערב לחמש את צבאו.

שיחי-משקל עדין זה הוסר לפני שבועיים. כמו במקרה של לכידת מטוס בן-בללה, היה זה שוב מעשה ידיהם של הצנחנים ובני בריתם: בפעולת-תגמול רצחנית תקפו 25 מטוסים צרפתיים את הכפר הטוניסי סקית סדיי יוסוף, חצי קילומטר מן הגבול האלג'ירי. 80 איש נהרגו בפעולה זו. סיפור כתב ניו יורק טיימס, שביקר במקום: "היה ברור מלבושם שכולם אנשים עניים... כמה מהם היו שרופים בצורה גוראה. רובם היו יחפים; אף אחד לא לבש מדים."

★ ★ ★

קיביא של טונים

פעולה זו השפיעה על יחסי צרפת-טוניסיה באותה צורה, בה השפיעה בשעתה פעולת קיביא על היחסים בין ישראל לשכנותיה: היתה זו נקודת-מסנה גורלית, בי סכסוך חמור בלא-חכי.

היא גם השפיעה על היחסים שבין בורגיבא לבין האל-ג'ירים. ראשי המרד החליטו כי מדיניות המתונים של נשיא טוניסיה נכשלה, וכי אין ספק יותר לחפש פשרה עם

הורו לטייסו הצרפתי לנחות בשדה-תעופה אלג'ירי. חמשת המנהיגים, שהיו מוכנים לדון בפשרה, נעצרו. חביב בור-גיבה נפגע פגיעה עמוקה.

★ ★ ★

הצנחנים מתערבים

אולם לא מעשה אחד דחף את בורגיבא כה רחוק בדרך הסיוע למורדים. תחילה פתח את שערי ארצו בפני 200 אלף פליטים שברחו מזועם הצרפתים; אחר-כך הרשה למורדים לקיים בתי-חולים ללוחמים הפצועים, ומחנות קלט למתנדבים החדשים. בעקבותיהם הוקמו מרכזי אספקה וחימוש; משאיות משמר-הגבול הטוניסי הסיעו נשק עד לגבול האלג'ירי, שם נמסר למורדים.

נוצר מצב עדין, בו היו על אדמת טוניסיה רבבות לוח'מים אלג'יריים, מצויידים היטב, בה בשעה שלטוניסיה עצמה לא היה אלא צבא זעום בן 5000 איש, חסרי נשק. אילו רצו לוחמי השחרור האלג'יריים להשתלט על טר-ניסיה, לא היה איש יכול למנוע בעדם לעשות זאת. בור-גיבה כרת איתם ברית. באפריל שעבר חתם על הסכם עם עומר עומראן, יורשו של בן-בללה, בו התחייב לעזור לצבא השיחור בכל דבר — כולל מתן מקלט, ואספקת נשק וציוד — תמורת הבטחתו לשמור על אזורי הגבול שלו מהתפרצות הלוחמים האלג'יריים וכן הסכמתם ליטול לידי-הם, במקרה הצורך, את ההגנה על טוניסיה עצמה.

שני סוגים של לאומנות

המערב. הם הודיעו כי יערכו את ישיבתם הקרובה בקהיר, בצל כניסתו של עבד אל-נאצר, אשר מיהר למחרת ההפצצה להכריז כי הוא מוכן להעמיד את כל כוחותיו לשרות התנועה הלאומית באלג'יריה.

גם לגבי ישראל היתה ההפצצה זו בעלת משמעות. בשעתה, כאשר הציעו שליחי עבד אל-נאצר לחביב בורגיבה שיצטרף לחזית הערבית נגד ישראל, השיב נשיא טוניסיה: "הי יהודים היחידים המעניינים אותי הם אורחי טוניסיה". מני היגים יהודים אף קיה, שיוכלו להניע אותו לשמש כמתווך בין ישראל לבין התנועה הלאומית הערבית. כאשר נודע כי טוניסיה תצורף למעצמה האירופית — אליה תתקבל כנראה ישראל — קידו אותם החוגים כי הדבר יעזור ליצור תקדים של יחסים תקינים בין ישראל לבין מדינה ערבית. ההפצצה, העשויה להרחיק את בורגיבה מהשקפתו המתונה ולהטביע גם אותו בזרם הגואה של הלאומנות הקיצונית של עבד אל-נאצר, תחל מן הסתם גם סיכוי קל זה.

★ ★ ★

שלבי האיחוד

ב עור שהצרפתים פעלו בטוניסיה ובאלג'יריה לדחי פת שתי ארצות אלה לזרועותיו של עבד אל-נאצר, היה הביקבאשי המצרי פעיל בניכוש שלטונו על ה' רפובליקה הערבית המאוחדת, ועל שכנותיה הערביות. הי איחוד עם סוריה, שהוצג כצעד בריא מבחינה כלכלית, היה מכון למטרה אחת בלבד: להחזיר לידי עבד אל-נאצר את חופש התמרון הבינלאומי, שאבד לו אחרי הלאמת תעלת סואץ. במצב החדש שנוצר, יוכל שוב עבד אל-נאצר להוציא מענקים גדולים משני הגושים, להפיח שוב רוח-חיים ב' נייטרליות החיובית שלו.

האיחוד-הנגדי של עיראק וירדן, עליו הוכרו השבוע, לא יוכל לעמוד מול התנועה הנאצרית. כי בעוד ששני המלכים ההאשימים הסכימו על איחוד בין שתי צמרות, מבלי שמלך אחד יתחר לבדודו, מציעה התנועה הלאומית של עבד אל-נאצר איחוד בין תנועות המוניות. הצלחתה, הינה למע' שה, רק עניין של זמן.

יתכן כי לשם כך תהיה קהיר מעוניינת כי ישרור שקט בגבול ישראל. יתכן כי במשך שנתיים-שלוש, ואולי יותר, לא יתגרה גמאל עבד אל-נאצר במדינת ישראל. כי תוכניו חיו מרחיקות-לכת. הוא ינסה לצרף לאיחוד את ממלכת הירדן, ובצורה זאת להוק באופן מסוכן את טבעת הכיתור סביב ישראל, להנחית מהלומות-מות על כל התוכניות של שלימות ארץ-ישראל. והוא ללא ספק ישתדל להשליט את מרות האיחוד על כוח-המיקוח החשוב ביותר של הערבים: שדות-הנפט של עיראק וערב.

לפניו תעמוד עוד משימה — חיונית עוד יותר למצרים עצמה: האיחוד עם סודאן. גמאל עבד אל-נאצר ניסה כבר פעם לספח את סודאן אל הרפובליקה המצרית, ונכשל. כי האיחוד בין שתי שכנות אלה אינו עניין של שאיפות פוליטיות בלבד; הוא נוגע לבעיה של חיים ומות: חלוקת

חסיין מלך ירדן, שחשש כי האיחוד הסורי-מצרי מכון לחסלו, ינס את האיחוד ההאשימי בין ארצו ועיראק. איחוד זה, שאינו צעד מבוסס, יתן לו בטחון מסויים, אך לא מוחלט.

מי הגילוס בין שתי המדינות של עמק היאור. יתכן כי עבד אל-נאצר יגש לשלבים אלה בהזירות, אולם אין כל ספק שהוא מתמקד לבצע אותם. הוא כבר הצהיר זאת בספרו, הפילוסופיה של המהפכה, ובנאומים בלתי ספורים. בכל שלב ושלב, ינסף בסיסמה הבדוקה של איבה לאימפריאליזם ולישראל. והוא יהיה רכוב על סוס חזק מאוד: סוס האיחוד של עמי ערב, מן האוקיינוס האטלנטי ועד למפרץ הפרסי.

★ ★ ★

היכן מקום ישראל?

ה תעשה ישראל לקידום פני אפשרות זו? אם לדרון לפי מדיניותה בעבר, הרי שתשב בחיבוק-ידיים. ממשלה שאין בה אפילו שר לענייני המרחב, תוסיף מן הסתם להתעלם גם להבא מן התהליכים האדירים המתה- חים סביבה. המומחים ונביאי-השקר האחרים ימשיכו להס- ביד כי אין מה לדאוג, וכי ישראל חייבת רק להקפיד ולרכוש את המטוס החדש ביותר, את הטילים ההרסניים ביותר כדי להבטיח את עצמה. היא לא תחשוב על המל- חמה היחידה, אשר יש לה סיכוי להבטיח את קיומה בש- לום: לא מלחמה נגד המרחב, אלא כחלק מן המרחב למען המרחב.

הריפולומטיה הישראלית חייבת להיות גורם פעיל באותם התהליכים לגיבוש פני המרחב, ולא לצפות עליהם מבחוץ.

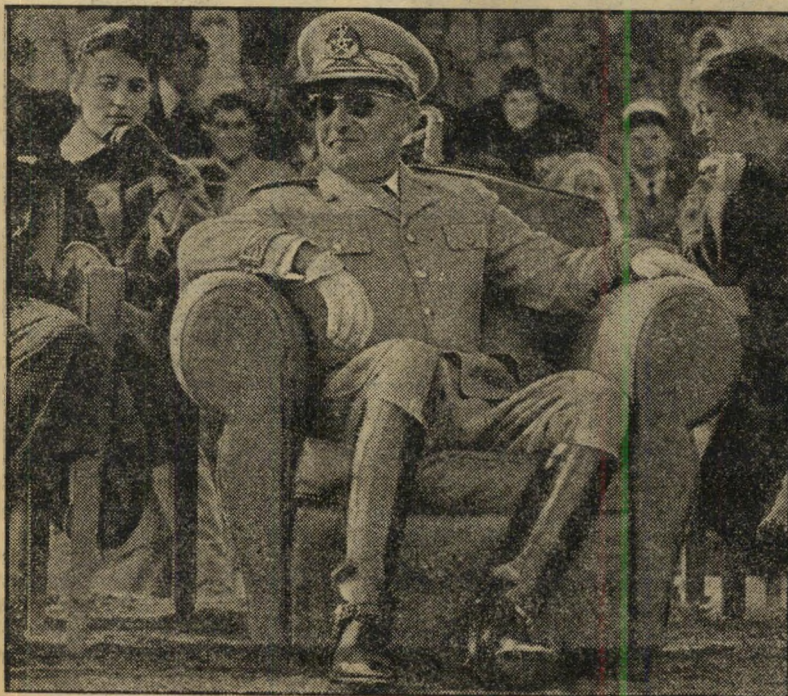

גמאל נשיא מצרים מודיע לבית-הנבחרים המצרי על חתימת האיחוד. על ה' קיר: נשרי-המהפכה המצרי, ח'יקוי בולס לנשר הגרמני.

כצופה שכל העניין אינו נוגע לו. היא תהיה חייבת להוכיח לעמי ערב שאין היא נטע זר העויין את שאיפות המרחב, והמשרתת את האינטרסים הקולוניאליים. היא צריכה להוכיח כי היא מעריכה את יידיות קהיר וקובלנקה יותר מאשר את יידיות פאריס וואשינגטון. כי בשנים המעטות הקרו- בות, ישתנו יחסי הכוחות המרחביים בקצב מהפכני, אם לא תדע ישראל לכבוש לעצמה עמדה במערך זה, תהיה זו הודמנות נוספת שהלכה לאיבוד. וההיסטוריה אינה מגישה הודמנויות בלתי-ספורות.

השבוע הצהיר שמעון פרס, בחנוכה מועדון חדש של מפא"י: "איננו מדינה מורח-תיכונת; אנו מדינה ים-תיכונית."

אולם, למרבה הצער, לא שמעון פרס הוא אשר קבע את מקומה של מדינת ישראל במפה. עשו זאת הסב- וההיסטוריה. כל תלמיד בכיתה ה' יוכל לקחת את ספר הגיאוגרפיה שלו ולראות בו כי, על פני מפת המרחב, מצויה ישראל בין המחוז הצפוני של הרפובליקה הערבית המאוחדת, לבין המחוז הדרומי של אותה רפובליקה, וכי מורחה לה משתרעת שתי המדינות ההאשמיות של האיחוד הערבי. והדרך הטובה ביותר להבטיח את הבטחון — כפי שהיה צריך לדעת מנהל משרד הבטחון של מדינת ישראל — איננה להתעלם מסכנות ולברוח מפניהן, אלא להיפך: להביט בהן ישר, בעיניים פקוחות, ולסלק את הגורמים שיצרו אותן.

מוחמד מלך סרוקו, בסדי מארשאל, עוקב בהנאה אחרי מיצעד יום עצמאותה הראשון של ממלכתו. צבאו חזק יחסית בצבאות צפון אפריקה, חומש ואומן בירי צרפת. הרואה בו יריד מושבע משני צדי נראות שתי בנותיו של המלך.

בורגיבה נשיא טוניסיה חוזר במיצעד חנה הלאומי של צרפת, בפאריס. למי- רות שביקש נשק לצבאו הקטן, סירבו הצרפתים לסטור לו ציוד. כל עוד לא תחתייב שלא לחשביר את הנשק הזה, כשם ששמו חסורים, לידי מורדי אלג'יריה.

העם

צדפים או חומס?

אין אדם בישראל האוהב לצייר את עצמו בדמות הוגה דעות מעמיק כמו שמעון פרס, שהצהרותיו הפוליטיות התכופות זיכו אותו בשם "שמעון פירסומת" וצורר של שאיל-תות בלתי-אוהדות בממשלה. גיואיש אובי זרבה, שבועון ציוני בריטי הכפוף להשפעתו, מרבה לתאר את פרס כמרכז קבוצה של "הוגי דעות חדשים" מסוגו של משה דיין, טדי קולק ואהוד אבריאלי, המתכוננת לעלות בקרוב לשלטון בישראל.

השבוע, באחת מהצהרותיו התכופות, גילה פרס מחדש מהי המחשבה החדשה, שהוא ושאר חברי קבוצת-החצר של ביגיי העליונה במאמץ שכלי עמוק ויסודי. קרא פרס, בטכס פתיחת מועדון מפא"י על-שם נחמיה ארגוב, שלישו המנוח של ביגיי, בחולון: "ישראל אינה מדינה מורחית-ידי. ניהול ישראל היא מדינה יס'תיכונת'".

13 נגד 1. לאורך חופי הים התיכון שוכנות, מלבד ישראל, 14 מדינות. מי הן המדינות אשר לדעת שמעון פרס קשורה ישראל עמן יותר מאשר לטולכרם ופטרזה? שבע מתוך 14 מדינות אלה הן ערביות — מארוקו, אלג'יריה, סוניסיה, לוב, מצרים, לבנון וסוריה. שתי מדינות נוספות הן מוסלמיות — תורכיה ואלבניה. מהן אחת — תורכיה — קשורה עם עיראק בבית צבי אית, בעלת נספח סודי המחייב אותה לתבוע את החזרת ישראל לגבולות 1947. הי שניה, אלבניה, היא קומוניסטית, תומכת באיחוד הלאומי הערבי ואינה מקיימת יחסי עם ישראל.

המדינה מס' 10, יחן, לא החליפה מעולם צירים עם ישראל, מפני שיש לה מיעוט גדול במצרים וקשורה בעולם הערבי בקשרים אמיצים. אותו כלל יחול על קפריסין, אם תשיג בקרוב את עצמאותה. שכנותה של יחן, יוגוסלביה, תומכת בגלוי במאמצי גמאל עבד אל-נאצר, לא מסתירה את מורת-רוחה ממדינות ישראל הפרו-מערביות.

מדינות 12 ו-13 הן פרו-ערביות מובהקות. ספרד אינה מכירה בישראל, מכריזה על עצמה בפרהסיה כעל בעלת-ברית אוסיר-מית של העולם הערבי. איטליה נמנעה לא מכבר בקושי מלהציע הצעת-שלום, שי היתה מחייבת את ישראל לחזור לגבולות 1947. מאז הכריז בניסו מוסוליני על עצמו כעל "סיף האיסלאם", לא חזלו האיטלקים לראות בעולם הערבי מרחב-פעולה שלהם. כך מסתבר כי מבין 14 מדינות הים התיכון, 13 הן או אויבות בגלוי או בעל-לוח עמדה ניטראלית בלתי-אדיקות. רק מדינה אחת — צרפת — מקיימת ידידות עם ישראל, מתוך אינטרס לאומי ברור, אך זמני. כדי להיות גרורה של האימפריה הצרפתית השוקעת, אין צורך באידיאולוגיה יס'תיכונת מצלצלת. אפשר לבסס מדיניות זו גם על אידיאולוגיה אנטי-יס'תיכונת. החלל הריק. למעשה, כל הסיסמה היס'תיכונת, כמו סיסמות רבות אחרות הימרחפות בחלל הריק של המחשבה המדינית בצמרת ישראל, אינה אלא מליצה, שי איש לא חשב עליה עד הסוף.

האדם הפשוט בחולון יודע כי מה שקורה בקאהיר וברבת-עמון עשוי להכריע את גורלו וגורלו בניו, ואילו ספק אם יש לו מושג מהי עיר-הבירה של אלבניה, או מה שם ראש-הממשלה של איטליה. הוא אוכל בהנאה חומס עם קבאב, מאכל שהוא דחאק "מורחית-יכונת". אולם בכל ישראל אין אפילו מסעדה אחת המוכרת ארוחת של צדפים או סרטנים, מאכלים יס'תיכונים טובים וזולים, המוגשים במסעדות סאריס.

מפלגות

אל תתרגזו

ר'י-צ'אק' הוא מישחק חביב על ילדי ישראל, כשם שהיה חביב בהרבה, שם נקרא בשם "אל תתרגזו". כל ילד משתדל להעביר את חיילי-העץ שלו קדימה, לאורך מסלול של משבצות, תוך וריקת קוביה. אך ההתקדמות אינה בקצב אחיד. לעתים ניתן לחייל לקפוץ כמה משבצות קדימה, ולעתים הוא נאלץ לקפוץ כמה משבצות לאחור. לחייל ביש-מול יכול לקרות שה קוביה מביאה אותו למשבצת, המחייבת אותו דחאק להתחיל את המסלול מחדש. רכבו של ד"ר נחום גולדמן אל תזירה הפוליטית הפנימית של ישראל דומה ל-מישחק זה. יש וגומה שהוא מתקדם ב-מהירות, ויש שנדמה כי חזר לבראשית. קול קורא. לפני כמה שבועות הגיעה

לגולדמן ידיעה שהקפיצה אותו. משה קול, מנהיג העובד הציוני במפלגה הפרוגרסיבית, כך נמסר לו, מסכים עתה להצטרף למפלגה חדשה של גולדמן. הוא העמיד רק תנאי גיוני אחד: במקום שהמפלגה תישא אופי של איחוד הפרוגרסיבים והציונים הכלליים, תהיה רשמית מפלגה חדשה לגמרי, אליה יצטרפו מנהיגי שתי המפלגות, יחד עם אישים וחוגים נוספים.

היתה זאת תזווה מכרעת. כי בעבר הוכי של האיחוד בין הפרוגרסיבים והצ"כ, לפי הצעת גולדמן, דחאק על-ידי קול וחבריו, בני האגף השמאלי של הפרוגרסיבים, ש-חששו כי באיחוד כזה יתבטלו בשישם. כמו יילוס קיסר על גדות הנהר רוביקון, יכול היה גולדמן לקרוא: "הקוביה נפלה!". הנשיא הציוני קרא למקורביו, ביקש מהם להכין רשימה ראשונה של אישים הבאים בחשבון. אולם כמעט באותו רגע נזרקה קוביה אחרת. דויד בן-גוריון שיגר מכתב ממותק לגולדמן, שכיפר על כל העלבונות בעבר. היחסים בין השניים הוטבו במפתיע, וגולדמן החל שוב מהסס אם כדאי לו ל-צאת למלחמה גלויה בביגיי בשעה זו. כך חזר גולדמן כמעט לאותה משבצת בה עמד עת הגיע ארצה בפעם שעברה. השבוע ירד המנהיג המעופף שוב מ-מטוס בלוד, התכונן לשהות שלושה חודשי שים בארץ, למשש מחדש את הדופק הי-ציבורי. היה ברור כי בימים הקרובים לא יגרסו לאפתעות במבנה המפלגות בישראל.

המשק

איך להתעשר

מאז נתן דויד בן-גוריון פקודת מטכ"ל בלתי-חוזרת לפנסס ספיר להקים תעשייה בנגב בכל חזר, נעשו כל האמצעים קדושיים למטרה זו. מבלי לבדוק אם באמת יש הגיון בטחוני אמיתי בקו זה, או אם אמנם יש סיכויים אמיתיים למפעלים שיוקמו, הופעלו כל המכונות כדי להקים בתי-חרושת שיעשו רושם ויפארו את שם הממשלה. גאוגי המשק המקומיים, שיש להם אף טוב להזדמנויות של זהב, הבחינו זה מכבר שפיתוח מדומה זה של המדבר עשוי לה-פוך למכרה-כסף. איש מבין כל אלה לא הצטיין בחושי-הירח כמו מנהלי החברה הי-מרכזית, המאגדת בקרבה את הלוחיינים הפרטיים השמנים ביותר.

מתנת עם ישראל. החברה המרכזית שותפה על בסיס של פיפטי-פיפטי עם סולג' בונה בבעלות על מפעל-המלט נשר. השבוע נודע כי שני הלוחיינים קיבלו מתנה מ-ממשלה עם ישראל, שלא היתה עוד כדוגמתה. ממשלת ישראל נתנה לשתי החברות 10 מיליון לירות טובות, תמורת מניות בחברת נשר, שלא יתנו לממשלה זכות-הכרעה כל-שהי. הדבר היחיד שהובטח לעם ישראל תמורת כספו: הממשלה תקבל דיבידנדה בסך 6% לשנה, אם הרחמים יאפשרו זאת. העוקץ: רוחי נשר תלויים בממשלה, הי קובעת גם את המחירים וגם את גובה הברו. מדוע נתנה הממשלה מתנה מגדלת זו? כל אחד משני הלוחיינים — סולג'ובנה השמאלי והחברה המרכזית הימנית — יקבל 5 מיליון ל"י. מיליון אחד מסכום זה הבי-טיח כל אחד להשקיע חזרה במפעל חדש של נשר, שיוקם ברמלה. את שאר ארבעת המיליונים ישקיע כל אחד במפעלים בנגב. אולם איש אינו חייב להשקיע בנגב את 100% הכסף הדרוש למפעל חדש. הממשלה נותנת ברוב אויבותה אשראי בסך 75% מכל השקעה (ולמעשה הרב), יותר, מאחר שכמעט אי-אפשר לבדוק את גובה ההש-קעה האמיתית. במלים אחרות: אם החברה הכלכלית תשקיע בנגב את ארבעת המיליו-נים שקיבלה מן הממשלה, הרי תוסיף לה הממשלה אוטומטית בצורת אשראי 12 מיל-יון ל"י נוספים.

מיליונים מתגדלים. בתנאים אלה כמעט ואין כל חשיבות אם המפעל הנגבי ישא את עצמו או לא. אפילו יפסיד המפעל הפסדים גדולים, יצאו הבעלים ברוח עצום, כי הוא מגלגל בידיו מיליונים שאינם צמרי-דים לערך הדולאר. החברה המרכזית כבר עשתה את צעדה הראשון אל הנגב: היא השתתפה בהקמת מיפעל כיתן לטקסטיל בדומנה.

השותף הגדול ביותר בחברה המרכזית הוא ל. גליקסון בע"מ, שבעלו יוסף גליקסון הוא מנהל משרד המסחר והתעשייה בשכר סמלי. שותפת גדולה אחרת היא אגדת האחים סייבר, שבן מנחלה, אברהם סייבר, הוא מנהל חטיבת חתעשייה של משרד הי-מסחר והתעשייה.

הוא צעיר
ואתלטי...
בעבודה וכן
בספורט הוא
תופס מקום ראשון

מובן מאליו:

נלסון הוא מעשן!

111

לסובלים מנשירת שערות וקרחות

טיפול מיוחד לפי שיטה חדשה ובעזרת מכשירים חדשים ביותר מאפשר

א. הפסקה מוחלטת של הנשירה

ב. גידול של שער חדש

הטיפול הוא באחריות גמורה —
במקרה של אי-הצלחה יוחזר הכסף
רוביניס קוסמטיקום

בהנהלת מר א. רובין, ביוקוסמטיקאי מדופלם
תל-אביב, רחוב פינסקר 2, טלפון 22128

- לא כל אבקת כביסה היא "קויק"
- לא כל חומר כביסה הוא בלתי מזיק

★

ל"קויק" תעודה
ממכון ממשלתי
שאינו מזיק לכביסה

★

לבטחון הכביסה
כבסי ב"קויק"

★

חרתיחי מים, חכניים
עם "קויק" כביסח ל-
שעתיים, שיטפי ותלי

קבין פרישמן
משיכה באף

שאין להם מה לחכות. התיק בוטל. אחווי תמיהה מיהרו עוררהדין ליון ר' אורי אבנרי ללשכת השופט, נתקבלו על ידי השופט בתמיהה דומה. סיפר השופט כהן: פרקליטו של פרישמן הופיע אצלו, טען כי אנשי העולם הזה לא הופיעו כלל, הודיע על רצונו לבטל את הבקשה. השופט נענה לו. העוקץ: בצורה זו נמנעה ישיבה פומבית שהיתה מגיעה לעתונות, והנתבעים לא יכלו לדרוש כי ישולמו הוצאותיהם אחרי שהוטרו לשוא וגמשכו באף.

החלטת השופט היתה אף היא כמעט יחידה במינה: על שני עורכיהדין להגיש לו הצהרה בשבועה על מה שקרה באמת בבית המשפט באותו בוקר. על סמך הצהרות אלה יחליט אם להרענות לבקשת הנתבעים הדורשים הוצאות בסך 300 ל"י.

מדוע נסוג פרישמן מבקשתו בצורה כה מכישה? הניחוש הסביר ביותר היה כי לא היה לו חשק להיחקר בשלב זה חקירת שתיוערה. תחת זאת ניסה פרישמן לנקוט בדרך אחרת כדי לנקום את נקמתו: הוא הגיש קובלנה פלילית נגד עורכי העולם הזה, טען כי הוציאו עליו דיבה.

סקופ ברדי

במוצאי יום חמישי שעבר היתה מהדורת החדשות הלילית של קול ישראל עשירה מאוד. הקריין חזר על המאורעות האחרונים בסוניס, כפי שצורך החדשות של השירות הבין אותם, סיפר על מאמצי הייצור הגדולים של מדינת ישראל בענף התעשייה הרב, כבדה, הרחיב את הדיבור על ביקורו של שר פלוני בבית חרושת אלמוני, ואז חל שינוי בצליל קולו המשועם של הקריין: "היועץ המשפטי הורה לבטל את החקירה המוקדמת במשפטו של משה שקד, ראש עיריית נתניה. במכתבו לעורך הדין שמואל תמיר, הודיע היועץ המשפטי על ביטול התהליכים המשפטיים בנידון..."

בפעם הראשונה סיפק שירות השידור הישראלי למאזיניו, סקופ עתונאי טריילר, עד שאפילו גבוריו לא ידעו על קיומו. בשרדור את הידיעה על החלטתו של היועץ המשפטי, קבע קול מפא"י תקדים חדש: מעתה ואילך, ישדר לא רק את פסקי הדין, מתוכם נזמה היה ליועץ המשפטי כאילו זכה בהם, אלא גם את החלטות הביניים שלו, שהוא מודיעם לחבריו למקצוע. בביתו ברמת גן, ישב אותה שעה עורך הדין שמואל תמיר. הוא לא האזין למה דורת החדשות של קול ישראל, ולפיכך גם לא יכול היה לדעת את תוכן הדו"ר. נכנס, שיעה לו על שולחן עבודתו למחרת. אורח מאחר לבוא סיפר לו את החדשה. "לא קיבלתי את מכתבו של היועץ המשפטי שהוקרא בקול ישראל", הסביר תמיר. עתונאים שניסו להתקשר עמו בביתו, כדי לשמוע את תגובתו על החלטתו של חיים כהן, לא יכלו לשמוע מפיו דבר: מכשיר הסלפון בדירתו היה מקולקל.

מכתב ליועץ. ימים אחדים אחרי ש קיבל את גיליון האישום, שהוגש אל השופט החוקר בנתניה, נסע ראש העיר הפרוגרסיבי משה שקד למשרדו של עורך הדין מיכא כספי, בתל-אביב. "זהו עיללה", אמר אז שקד לכתב העולם הזה, שביקר בביתו, כי יום שאחרי מהפכת בכריה (העולם הזה 10.06). "אני אוכזר ואת בבית המשפט." כספי סבר אחרת. נאמן לשיטתו, לפיה

במדינה

מנגנון

הנצח למשפחה טובה

שר המסחר והתעשייה עמד לארוז את מודותיו כדי לנסוע ליפאן, כאשר קיבל לידת הודעה בהולה מעסקנית מפא"י בירושלים יהודית גינזבורג, שביקשה ראיון. "מה קרה?" תמה פנחס ספיר. "תשמע כשנתראה", הפליטה גינזבורג, בריחתה. כעבור שעה קלה כבר ישבה יהודית גינזבורג בלשכת השר, העניין נגע לעסקי ניהול אחת של מפא"י, חברת הכנסת דבורה נצר. בתה נישאה לצעיר בשם אורי שפיירא מכפר מל"ל, שלמד כלכלה בירושלים, שהיה מוכן לסייע בידיעותיו למדינה. פנחס ספיר יודע להעריך עסקינות מפלגה חתקים וחשובים כמו דבורה נצר ובעלה שרגא, שהוא השליט בסניף מפא"י בתל-אביב. אורי שפיירא נתמנה כעוזר ראשי באגף התעשייה.

אשה נגד אשה. בתפקידו החדש היה שפיירא הצעיר, המתקרב לגיל ה-30, ממונה על גבר קשיש כמעט כפליים, שלמה בכר, כיום עוזר ראשי באגף התעשייה. בכר, סקיד חתיק עוד מימי המנדט, סבר כי נושל מתפקידו, ענה לאיגור עובדי המדינה, הכריז, ליתר בטחון, על שבת-שבת. כאן נכנסה לתמונה הגברת גינזבורג, עסקנית רבת-חזק בנכות עצמה, שהגיעה ברבות הימים לתפקיד של מזכירת תא עובדי-המדינה ליד מועצת פועלי ירושלים. מתוך חוסר סולידריות גשית, נסלה לידה את ענין בכר, פנתה בחריפות נגד חברתה למפלגה ולעסקנות.

כשהבטיח לה ספיר לסדר את בכר ב מקום אחר, נוכח לדעת כי לא קל להתחבב עם אשה. "אתה לא תסדר אותה באיזה חור כדי שיתנון שם?" קראה לעומתו. "הוא יישאר במקום ששם הוא מומחה". סוף סוף: שתי העסקניות נשארו צודק. ספיר הקפיא את שפיירא ואת בכר, ויצאם מן המקור לכשיחזור מיפאן.

משפט

כניעה ללא תנאי

פרישמן הבטיח לנקום בכל אלה שחנעו לגלות משהו על עסקיו... "אני אהרוס את כולכם" איים... כשאמר הסבוע לאחד מידידיו: "זו רק ההתחלה" ידעו כי ח' פעם, לפחות, לא יחיו התפארויותיו התי פארויות שווא...

כשכתב העולם הזה רשם מלים אלה, במ דור במדינה של הגליון האחרון, לא ידע עד כמה הוא צודק. כי למחרת יום הופעת הגליון מיהר סקיד ממשד עורכהדין אהרון חוטרשישי לבית המשפט המחוזי בחיפה, ביקש בשם הקבול יצחק פרישמן בקשה שהיתה כמעט ראשונה במינה בישראל: לשלוח מיד את סקדי בית המשפט לכל הקייסים בישראל, כדי להחרים את גליונות העולם הזה.

הנימוק: הכתבה על עיסקות פרישמן גרר רמת לו נזק, והיא מבליטה את שטנת (העולם הזה) ואין בה אף שמץ של אמת. **הזמנת לחקירה.** חוטרשישי הגיע ל שופט המחוזי יצחק כהן, ביקש להוציא את הצו המבוקש מבלי להזמין כלל את עורכי העולם הזה, ומבלי לשמוע את תשובתם. כאן חיכתה לו המפלגה הראשונה: השופט דחה את הבקשה, פקד להזמין את העורכים למחרת היום.

בינתיים הספיקו כל הנוגעים בדבר ל עיין בספרייהחוקים, להיחבב כי בקשתו של פרישמן היתה אחת המופרכות ביותר שהוגשו אי פעם לבית המשפט ישראלי, כי כך קבעו הספרים בלשון חדר-משפטי, כי עולם לא יוציא שופט צו מניעה או צו חרמה אלא אם כן הוכח מעל לכל ספק, וללא כל צורך בבידור נוסף, כי דברי ה כתבה הם שקר, וכי נכתבו בזיון. קבע פרישן משפטי מוסמך: די בטענת הכתב כי דבריו אמת, למניעת הוצאת הצו.

בבקשה מסוג זה, רשאי הנתבע לחקור את התובע חקירת שתיוערה. לפנות ערב טילפן עורכהדין דב ליון, ממשד עורך הדין שמואל תמיר, לפרקליטו של פרישמן, ביקשו להביא את פרישמן למחרת היום לבית המשפט. המטרה: לחקור באופן יסודי על עסקי המזורים בתורכיה ובישראל.

הצהרות בשביעה. אולם החקירה לא התקיימה. למחרת בבוקר ישבו עורכי ח' עולם הזה ופרקליטם שלוש שעות בבית המשפט, חיכו לשוא לקריאת שם. לפתע ניגש אליהם שמש, הודיע להם באדיבות

חיוננו של תינוק

שבת' היום באה כל המשפחה לראות אותי. פרצופים... בחיי, אף אחד לא מבין שפה הגונה!

יום א'. למה צריכים לרחוק תיעק כל יום? למה? כשאני אהיה גדול לא אתרחץ אף פעם.

יום ב'. עוד יום מזופת! אמא רחצה אותי בסבון חדש. ויפט! העור מגרר, העיניים שורפות, אי אפשר לישון, סתם עיניים.

יום ג'. יום גדול! סוף סוף, אמא גילתה את "דרמפון" זה בומבה! אין גרר, אין כאבים, תענוג לחיות...

יום ד'. אמא נהיתה חכמה. גם היא מתרחצת ב"דרמפון". עכשיו, היא משחיצה שיש לה עוד כמו שלי...

יום ה'. היום כעסתי על אבא. הוא גנב את ה"דרמפון" שלי. הוא אומר שהכללון השומן והריח מהעבודה נעלמו חת שתיים מעל ידי. אז שיקנה שפופרת בשביל עצמו.

יום ו'. יום שמחה לכל המשפחה. אבא הביא היום לכל אחד שפופרת גדולה של "דרמפון" - איזה כיף!!!

כל המבקרים קבעו פה אחד:

קרס, "מדראנו"

מספק בידור נפלא לכל הגילאים!

יום יום 2 הצגות ב-4.30 ו-8.30
ביום ששי הצגה אחת ב-2 אחה"צ
במוצ"ש 2 הצגות ב-6.15 ו-9.30

אוטובוסים לשרות הקהל אחרי כל הצגה

הזריזות אינה כשופך

אין זה מעשה כשפים כשמצלמים תמונת מזכרת הכי יפה במשך 1/100 דקה בעזרת מצלמת פוטו ברנר. אנו נלמדך לעשות זאת וגם נמציא לך תמורת לידות מועטות את המצלמה.

פוטו-ברנר

חיפה, רחוב החלוק 30

פקידים!

תלמידים!

סטודנטים!

הרשמו עוד היום ב-אולפן גרפי לקורס הדיוחודשי (2 x בשבוע) ל-

קצרנות

עברית ו/או אנגלית

בת"א: אצל ח. בריקמא, גורדון 5
בחיפה: בייס "במעלה", החלוק 13
הצלחה מובטחת!

להשכרה ללא דמי מפתח

(בשכר דירה חודשי)

דירה שני חדרים חדשים לגמרי ומרוהטים - פריגיידר - גן.

מתפנה בראשון לאפריל. לפנות, ללא מתווכים. דירה 13, רחוב ארלוזורוב 182, תל-אביב.

● **תחריש התמיכה הכספית הבריטית בירדן.** ההקצבה השני תית, בעזרתה הוחזק הלגיון הערבי ואשר הופסקה אחרי סילוק הצבא הבריטי מירדן, תשולם מחדש על ידי האוצר הבריטי, אם כי לא במלואה. הסדר זה

בא לפי בקשת עיראק, אשר טענה, ערב האיחוד עם ירדן, כי לא תוכל לסמן את הוצאות הלגיון הערבי, מקופתה היא.

● **עיראק תפרוש כנראה מברית בגדאד.** ארצות הברית הגיעה למסקנה כי קשריה של עיראק עם הברית המערבית אך חזקו למעמדה בעולם הערבי. תחת זאת עשויה לקום ברית חדשה, בה יתאגדו עיראק, ירדן וטורקיה.

● **באותה מסגרת, בשלב מאוחר יותר, קוללים להשתפר היחסים בין תורכיה לישראל.** שתיהן תהיינה קשורות לארצות הברית במעור ההגנה במרחב.

● **אין לחשוש להתפרעויות בגבול ישראל-ירדן בעתיד הקרוב.** ההתנגשויות שאירעו בסביבות נתניה לא בוצעו — לדברי מקורות מוסמכים — בהשראת הממשל הירדני, אלא על ידי סוכנים מצריים. הירדנים

עצמם יפעלו נמרצות לריסון פעולות אלה.

● **לעומת זאת ישרור אישקם בגבול הצפוני.** הסורים ימשיכו להפריע לביצוע פעולות הפיתוח הישראליות בגליל, וברור כי צה"ל לא יסכים לעבור בשתיקה על התנפלויות אלה.

● **המשבר הכספי, אשר שיכש את זרימת הכספים מאמריקה לישראל, עומד לפני חיסולו.** משרד החוץ האמריקאי נוטה לקבל את גישת האוצר הישראלי, כי אין להסיל פיקוח על פרטי השימוש בכסף

האמריקאי, הניתן לישראל במסגרת התוכנית לסיוע חוץ. מנהל המסלחת האמרי

קאית בישראל סבר אחרת, גם לעיכוב בשיחור הכספים.

● **מתפתח סיכסוך אישי חריף בין סגן המפקח הכללי של המשטרה עמוס כרמון, לבין**

מפקדו יחזקאל סהר. עמוס, הסבור כי סהר הוא המכה את שם המשטרה, הדליף ידיעות לעיתונות על סילוקו הקרוב של המפקח הכללי מתפקידו. כתגור

בה, הגיש סהר תלונה נגד עמוס בגוריון לממשלה, האשימו בערעור מצבו בתוך המשטרה, ובניהול מערכת השיצה נגדו.

● **מתגבשת תביעה של עמי קני עדות המזרח, לשתפם כי אופן פעולתו יותר בחיים המר**

ניים. כמה עשרות עסקנים, מכל המפלגות, מנסחים עתה דרישה משותפת, שכל מפלגה ומפלגה תשריי לפחות 30%

מהמקומות הראליים ברשימות המועמ

דים לכנסת, ליוצאי עדות המזרח. טעני תם: עדות אלה מהוות עתה יותר ממחצית הבוחרים בארץ, ויש להבטיח להן נציגות מתאימה. אם לא תתקבל דרישה זו, מאיימים עסקנים אלה לפרוש ולחיי קים מפלגה משלהם.

● **שוב יתחרשו השיחות בין חרות והצ"כ.** אחרי שהמאזינות על איחוד שתי המפלגות נכשל לחלוטין, תועלה עתה הצעה לשיתוף פעולה מוגדר יותר: הגשת רשימה אחידה לבחירות

לכנסת. הסיכויים להגשמה: מעל לבינוניים.

● **היועץ המשפטי יתבע את עלבנו של הרב הראשי יצחק נסים.** כהן גייש משפט נגד עסקן העדה חסידית בירושלים דוד סיסון,

על פירסום חוברת המאשימה את הרב הראשי בזיוף מיסמכים, לצורך שיחזור בניו ובנותיו מצה"ל.

● **ד"ר יונה סאלק, ממציא התרכיב נגד שיתוק-הילדים, יבקר בארץ.** הוא חוזמן על ידי מארגני חגיגות העשור, יחד עם שורה של אנשי מדע מפורסמים אחרים.

● **ההקצבה האמריקאית לשיפוץ אתרים היסטוריים בארץ, תגורר אחריה סיכסוך בין משרד הדתות לבין משרד ראש**

הממשלה. ההענקת הקצבה כבר בעיקר לשיפוץ אתרים ארכיאולוגיים שאינם קשורים דווקא עם הדת היהודית, דבר שעורר את חמתו של מנהל משרד הדתות

זנוויל כחנא, שהתמחה בגילוי ורימום מקומות קדושים בארץ.

● **לא תהיה עליית תוספת-היין עד חודש יוני.** למדות שחמדד עלה ב-4 נקודות בחודש ינואר, ועתיד לעלות ב-3 נקודות נוספות בחודש

פברואר כתוצאה מביסול הפיקוח על ביצים ועגבניות, ייעשה מאמץ ממשלתי מיוחד להגביר את זיוף האינדקס כדי למנוע בעדו עלות מעל ל-2% נקודות,

דבר שהיה גורם לעליית התוספת לפני גמר תקופת החסכם. כוח-חקנית יוסיף לרדת, נוכח ההתקדמות, אחרי הירידה הנדולה בחצי השנת האחרונה.

● **פיטורים יחולו בענף צינורות-הפלדה,** אחרי הפיטורים הגדולים במפעל יובל-גד. הסיבה: הפסקת ביצוע עבודות בקוים מים ונפט. פיטורים דומים,

כתוצאה מהעלאת ההיסלים הממשלתיים, והגדלת התחרות, צפויים במפעלי חי צבעים.

● **חשפנות העברית תקבל פרמיה להכנסות במטבע-זר.** בצורה זו תקבל צי"ם ההסתדרותית-סוכנותית פיצוי שיטוח אותה לאל-על הממשלתי, אשר גרענות-הענק שלה מכוסים ישר על ידי הממשלה.

ההתפרצות. סביב הודאה זו רקם נאור את אגדתו בדבר הודאותיו של הפורץ.

הודעה זו, והתפארויות קודמות, עשתה שרות-דוב לאורחיה-העיר, שהלכו לישון בלב בוסה — בה בשעה שהפורצים המסוכנים שוטטו בעיר בחופש מוחלט.

עחונו

עוזי בלי תת-מקלע

מן היום בו יצא עוזי לאור העולם, חיבבוהו הבריות. הצבר החמוד והעוקצני, שכתב בכל יום טור קטן בעתון-הערב של הארץ, יוסי-יוס, מילא תפקיד חשוב ובין זמנו. הימים היו ימי מלחמת-הש"ת, דור הקשישים גילה בפעם הראשונה כי יש נשמה ומאחיים בדור הצעירים, ששפך את דמו בכל רחבי הארץ. דעתו של הדור הצעיר היתה לפתע חשובה מאוד, ודעתו של עוזי ביטאה אותה בכשרון רב.

רק מעטים ידעו מיהו עוזי האמיתי: סופר-פסל-עליוני בנימין תמוז, צעיר בעל ראש מאסיבי, יליד פולין שבא ארצה בילדותו, היה אחד הראשונים שהצטרפו לקבוצת ה"כנענים" בראשית שנות הארבעים.

מרד שובב. אולם תמוז התבגר. הוא קיבל לידיו את עריכת הארץ שלנו. נפשו ערגה לעיסוקים סולידיים, כמו ביקורת אמנותית. עוזי ושות' עבר לידו בעל חוש: עמוס קינן, גם הוא כנעני-לשעבר.

דא-נאשם שקד
חול בעיניים

תחת ידו של קינן הפך המדור למוסד לאומי. כמה מהברקאות הגיעו לפיסגת ה"צירה התרבותית של הדור הצעיר בארץ, יישמרו לדורות. אולם באחד הימים נאסר קינן כחשוד בהגחת פצצה בביתו של שר התחבורה הדתי, למרות שזוכה מכל אשמה, לא חזר למדורו. כל הנסיגנות במאז לו מחליף עלו בתורו. עוזי ושות' מת.

השבוע הופתעו קוראי הארץ לגלות כי עוזי ושות' חזר. בעליו לא היה גאון חדש שנתגלה כביון. העוזי החדש, שזהותו לא פורסמה, לא היה אלא מייסד המדור עצמו, בנימין תמוז. אך נראה כי יחד עם תמוז עצמו, כיום בן 38, התבגר גם עוזי. מידור החדש חסרו זיו-העלולים ואותה תוק פנות קלילה שנראתה כשובבות, אך היתה למעשה קריאת-תגר על השקרים המוסכמים למיניהם. יחד עם תמוז, כנס גם עוזי ל"תלם המקובל", לא היה מהפכני יותר מ"מאמר ראשי שיגירתי של הארץ. לא היה לו תת-מקלע של הומור קטלני וצורח. לא היה זה מקרה. אף עוזי של תש"ח ביטא את הרגשת הדור הצעיר שניצח במלחמה, חולל שינויים מהפכניים ופתח דף חדש בתולדות החברה הישראלית. הרי עוזי של תש"ח נולד על קברם של חלומות אלה. הקול המרדני היחיד של הדור הצעיר נגד מבול השקרים המוסכמים לא נשמע בסור היתולי, אלא בתיקי בני-הטובים.

הוא מעדיף לפתור את הבעיות הקשורות במשרדי הממשלה בעזרת קשריו האישיים, במקום לעשות זאת באולמנות המספס הס' תוחים לקהל, פנה הפרקליט המנוסה ליועץ המשפטי לממשלה. אחרי ששוחח איתו על פרשת שקד, שלח כספי מכתב סיכום ל"שיחתם, בו נאמר בין השאר: "גליון ה" אישום הוגש כצעד במאבק הפוליטי של מפלגת הציונים הכלליים, על מנת להשחיר את ראש העיריה הנוכחי, מר משה שקד. לעזרת חשר. תמיר הגיש את התנגדויות: "האם יתכן למצוא פסול כלשהו, שאל את היועץ המשפטי במכתבו, בשם שני אורחיה העיר נתניה שתבעו את שקד לדין, "בעובדה שניציגי ציבור עושים לגילוי העובדה, כמיטב יכולתם".

פרשת התביעה פורסמה בימים, בהם התנהלה המערכה הגדולה על כסא ראש-העיר בנתניה: מחוסר מזומנים בקופה, היה הקבלן משה שקד נוהג להלחם כספים לעיריה, מ"כספיו הפרטיים. ברבות הימים, הפך חש"כ בוננו בקופת העיריה לכעין בנק פרטי. "תמיד הייתי מכסה מיד, אם היה מתהווה סכום לחובתי", טען שקד בפני כתב ה"טולס הזה. בכל זאת, טענו התובעים בגליון האישום, ארעו מקרים בהם הראה החשבון סכומים גדולים לחובתו של שקד. לפני היועץ המשפטי היו מונחים עתה שני מכתבים: לכאן ולכאן. מה שיכול היה להכריע את הכף, היתה חוות-דעתו של מבקר המדינה, שחקר בפרשת שקד והאשמות נגדו. "חשוב ראשי העיריה ושאר נבחריה", קבע המבקר בסיכום הדו"ח, בו אישר בשפה רפה את מרבית האשמות נגד שקד, "ימנעו משטוש הגבולות ש" בין רשות הרבים לבין רשות היחיד". אולם גם מבקר המדינה וסיכומיו לא שיכנעו את חיים כהן, בתקיפתו האופיינית ובזלזולו המסורתי בדעת-הקהל ובחבריו למצוץ גם יחד, העדיף להפגין טעם נוספת את עליונותו ואת התייבותו לעזרת שר הפורגניסטי וחבריו למפלגה, פסק בבטל את החקירה נגד שקד. נימוקיו הרשמיים לא היו אלא חול שגורה בעיני הקהל.

משמרה

נצחונות דמיוניים

ישנה דרך בדוקה לחסל פשעים: לתפוס את מבצעי-הם. ראש הענין הסלילי במחוז תל-אביב, ס.מ.מ. אריה נאור (שמילגובסקי) משתמש בשיטה אחרת. מדי פעם, אחרי שהצטרפו כמה פשעים ללא פיענוח, הוא קורא אליו כתב של אחד מעתוני הערב, מוסר לו על נצחון דמיוני של המשטרה, שהצליחה כביכול לגלות את הפושעים.

כך קרה כאשר נתפסו אנשי כנופיה בני חטובים של עמוס מלאך וחבריו. נאור הודיע אישית לאחד הכתבים כי בין אנשי החבורה נמצא אחד, אשר נגדו קיים חשד רציני בביצוע רצח המהנדס יעקב מיאסלי, ליד קולנוע חצפון (העולם הזה 1038). מאז עברו שלושה חודשים, מבלי שהרוצח יתגלה.

לפני חודשים קרו שני מקרי שוד לאור היום בתל-אביב, כאשר שודדים התפרצו לשני בתי מלון, שדדו כסף והסתלקו בי עזרת סולם שהציבו על הקיר. כבר למחרת ידע נאור לספר לאותו כתב כי נעצרו שני ערבים, אשר זוהו כמבצעי השוד. הדבר לא היה ולא נברא, אולם נוצר הרושם כי ס.מ.מ. נאור נלחם בהצלחה בפושעים.

דחיפה מחקומה חשדנית. ה"נצחון האחר, והגדול יותר, של נאור במלחמתו נתפרסם השבוע — שוב על-ידי אותו כתב. ראש הענין הסלילי התפאר כי משטרת תל-אביב הצליחה להתחקות אחרי תנועותיו של הפושע אלברט סימנטוב ו"לעצרו. הודיע נאור: סימנטוב הודה ב"ביצוע שורה של התפרצויות לבתים שונים, וכן בהתפרצויות לשני בתי המלון אשר בומני הודיע נאור כי ביצעו שני ערבים. העובדות במקרה זה היו שונות במקצת מהדעתו של נאור. אלברט סימנטוב היה אחד הפורצים הפעילים ביותר בתל-אביב, לכשנודע לחבריו למריצה כי הוא מודיע של המשטרה, לא היססו בתגובתם.

לילה אחד יצאו איתו חבריו להתפרצות לידה. הם נתנו לסימנטוב לטפס על צינור לקומה השלישית, ומשם דחפו אותו אל החצר. רגלו של הפורץ-המודיע נשברה, והוא נשאר נכה, עבד למורטיום.

שירות דוב לאזרחים. לפי ידיעות שהיו ביו המשטרה התפרץ סימנטוב לבית מרקחת, כדי לגנוב משם את הסמים ה"משכרים שהיו דרושים לו. הוא נעצר על-ידי משטרת זכרון-יעקב, הודה בביצוע

בסילוני-איים ובקרב פנים אל פנים מאגרה ההפגנה הדתית קרב הבדריכה

שלום ידידיה דומה במקצת ליהודי ש' בבדיחה, שהצטרף לחיל הפרשים. בכל קפיצה של הסוס הוזז מעט קדימה. לבסוף, כשכבר ישב על ראש הסוס, צעק בראש: "המפקד, תן לי מהר סוס חדש! הסוס שלי נגמר!" העתונאי הממושקף בן ה-55 כבר הספיק לשבת על כמה סוסים, שבקו חיים לכל חי. כעורך יוטיוב, עתון הערב של הארץ, נכח בקבורת עתון זה, שהצטיין בצחת מבריק של משתתפים, אך לא יכול היה להתחרות בעריכה המזהירה של עזריאל קרליבך במעריב.

ידידיה היה זקוק לסוס חדש. כמו עתונאים רבים אחרים, הרגיזה אותו הצלחת העולם הזה בקיוסקים. הוא החליט להעביר את אוכפו לסוס מתחרה. כך נוסד לפני חמש שנים חיי שעה, שבועון שהשתדל כמיטב יכולתו לחקות את שיטות העולם הזה. חשבונות של ידידיה: מכוון שהעולם הזה התמסר, במרוצת השנים, יותר ויותר לטיפול בעניינים ציבוריים, יתכן כי שבועון זה, העוסק בעיקר במין ופשע, יוכל לרכוש חלק מן השוק.

אמא מין ואבא חרשי. בשבועות הראשונים היה נדמה לידידיה שצדק בחש' בוננו. התפוצה הגיעה ל-6000 טפסים, עלתה בהרבה על תפוצת דבר השבוע בקיוסקים. אולם במקום לעלות משם למספר רציני יותר, החלה ירידה אטית ועקבית.

לשוא ניסה ידידיה לתקן את מזלו באמצעים מלאכותיים. רואה חשבון מוסמך נתן לו אישור כי תפוצתו מגיעה ל-13 אלף, ועל סמך תעודה זו ניסה השבועון להשיג מודעות. אולם משנתבע רואה החשבון ל' בירור, הוכח כי התעודה היתה כוזבת. היא בוטלה בבושת פנים, תוך התנצלות החותם.

בינתיים נפתחה המערכה הגדולה של העולם הזה נגד משטר הרודנות של חרשי בחיפה. ביאוש חיפשי חרשי מכשיר להשיב מלחמה שורה. כמו טובע הנאחז בקש, מצא את חיי שעה. בצד הסיפורים על חייה האהבה של כוכבי הוליווד וחייה הפשע של לונדון, הופיעו עתה סיפורים על גדולתה נדיבותה, אצילותה וטהר לבו של אבא חרשי. אלפי גליונות חולקו חנים מדי שבוע בין פועלי בתי החרושת בחיפה.

סוס חדש. היו חוגים במפא"י שעיקמו את אפם נוכח קשר זה בין מפלגה מכובדת לבין עתון רפשי (העולם הזה 953). אולם המפלגה קיבלה את חיי שעה תחת חסותה. השבועון הודפס בדפוס מפא"י, שפרש עליו את ידיו. כך ניתנה לידידיה האפשרות להמשיך בהוצאת השבועון, גם אחרי ש' תפוצתו ירדה מתחת ל-2000 טפסים.

בינתיים ניסה ידידיה סוס חדש. הוצעה לו משרה בעתון הערב של מפא"י, חזון, כסגן עורך. אולם לפני שמפא"י הספיקה לממש את ההבטחה, החזיר הדור את נשמתו לבוראו. ידידיה פתח עתון ערב חדש, בשם ערב טוב, שהודפס גם הוא בדפוס מפא"י. אחרי שבועיים בדיוק צנח ומת גם הוא.

חיי שעה עצמו הוסיף לגסוס. לשוא טיפל בנושאים כמו "ההון המרוכז בידי נשים", "חסי העבודה בין נשים וגברים", "שתי נשים רוצחות", "איך צריך הגבר להתלבש", בצד סיפורים שונים לטובת מפא"י ומנהיגיה. השבוע נגמר הסוס: ידידיה סגר את חיי שעה, עבר ישר לסוס חדש: עריכת קוריר, עתון יומי חדש של מפא"י בפולנית.

שדה הקמל. כך שבק חיים לכל חי השבועון ה-11 שניסה להתחרות בגלוי או בנסתר בהעולם הזה, מאז קיבל את מתכונתו הנוכחית בשנת 1950. עשרת האחרים: **תבד** (תחילה **לגבר**), שבועון בלתי-תלוי שניסה בגלוי לחקות את העולם הזה, נסגר כעבור כמה חדשים; **מצפן**, שבועון מוסחה של המפלגה לאחיות העבודה, ביוזמת יגאל אלון; **קול ישראל**, נסיגה הקודם של ממשלת ישראל להוציא בטאון במסחה של שבועון ידיו, הוצע למכירה בקיוסקים, נכ' של מיד;

● **עין**, שבועון של מבוצת סופרים צעירים, שפנה לקהל המשכיל; **אשמורת**, חשבועון הרשמי של מפא"י; **ראי**, שבועון בלתי-תלוי, שניסה לרכוש את הקהל בעזרת גיר משובח; **אנחנו**, שבועון של ידיעות אחר (חמש בעמוד 12)

"ספו, זימה ונבלה..." לחש ונכנס לתוך הישיבה.

★ ★ ★
"כדאי לצאת מיר?"

בחצר משמרת ירושלים צינחצח ה' נהג דוד טיבון את מכונית האסירים הירוקה. הוא ידע שיוצקו לה אחר הצה' ריים. לטיבון לא היה חשק רב להתנגש עם קנאים דתיים. בבית חיכו לו אשתו ושני ילדיו. "יהיה מה שיהיה", אני נשאר לשבת במכונית", הרהר לעצמו, "אני נהג". והוא המשיך למרק את השמשה הקדמית. בקנטינה שבחצר ישב השוטר מורדוך ו' גמע תה. מורדוך, גבר ענק בעל שפם קר' זקים שחור, חדל מזמן להתרגש מהפגנות. השעה היתה שלוש אחר-הצהריים. הוא קיווה שיספיק לסיים את קריאת עתון הערב, לפני שיקרא להיכנס לתוך הניידת היוצאת ל' פעולה.

בחדרו בקומת הקרקע ישב דוד וילק, ודיפוף בערימת המסמכים שלפניו. וילק הרים את הטלפון, חייג מספר בן שתי ספ' רות, וכיבה את הסיגריה. הטרסור הקצוב נפסק. בקצה השני של הקו, בענף התפקי' דים המיוחדים, הרים מישהו את השפופרת. "יש חדש?" שאל מפקד הנפה. "שום דבר מיוחד בינתיים", השיב הקול מן הקצה ה' שני של הקו. "רק התקהלות קטנה ליד הישיבה".

"כל זמן שהם בתוך השכונה זה בסדר", אמר וילק, "אם יקרה משהו, אסור לתת להם לחסום את הרחובות הראשיים".

יקומו עלי בעלי הגבעה ויסובו עלי את הבית לילה, אותי דימו להרוג ואת פלגשי ענו ותמות". כך מתאר ספר שופ' טים את אחד ממעשי-הנבלה הגדולים ש' בוצעו בידי אנשי שבט בנימין, מעשה שגרר אחריו את מלחמת-האחים המרה ביותר בתולדות שבטי ישראל בארץ כנען.

סופה של המלחמה ידוע: "ויאספו בני בנימין הגבעה, להילחם את ישראל... ואיש ישראל שבו אל בני בנימין ויכום לפי חרב..."

★ ★ ★
ישיבת חירום במשמרת

יום אחרי הצהריים, אין להש' "תמש בכוח שלא לצורך" הזהיר לוי אברהמי, מפקד משמרת ירושלים, את קציני המשמרת שהתאספו בחדרו לישיבת חירום. היה ברור לקצינים שאסיפת-המחאה נגד בריכת-השחיה המעורבת, עליה הכריזו אנ' שי נטוריקרנט, תחרוג הפעם מסמטאותיה הצרות של שכונת מאה-שערים, תעביר את זירת המאבק לרחוב הפתוח.

סמ"מ דוד וילק, מפקד נפת הבירה, הח' ליה מבטים עם אליעזר שילוני, ראש המ' דור הפלילי. עשר שנות טיפול בהפגנות החרדים פיתחו בהם חוש גבואי-מעט לגבי העומד להתרחש. הוראתו התמודדה של מפקד המחוז, שלא לתת לשוטרים אלות, לא ניבאה טובות.

בקצהו השני של שולחן הישיבות הירוק, ישבו הקצינים טריפוס ורוזוולי. קצין ה' משק מייזלס ומפקד נפת הכפרים גבאי סגור את הצלע האחורונה של השולחן. גבאי מצץ את מקטרתו בדומיה. הוא שוא הפגנות, קילל חרש את הגורל שהוציק אותו ואת שוטרי מטה נפת הכפרים. לצאת כתגבורת לבירה, הסובלת ממחסור חמור בכוח אדם. בחזרי המשדרים הסתודדו אנשי משמרת ב'. הם קיבלו את העבודה המחכה להם אחרי הצהריים כרע הכרחי. אנשי משמרת ג', לעומת זאת, היו מוכנים לרצוח כל מי שהתקרב אליהם. מצב ההכר שהוכרז במש' טרת ירושלים ריתק אותם למקומם גם אחרי שעה שתיים, בה סיימו את עבודת יומם, אילץ אותם לעבוד שעות נוספות במלאכה בלתי-אהודה.

★ ★ ★
"ספו, זימה ונבלה..."

באולם האפולוני של ישיבת חתם-טור פה, לא ניכרה בשעות הבוקר שום תכונה מיוחדת. לומדי הגמרא ישבו ליד דוכניהם, הקשבו להקראת הדף היומי מפי הרב ישעיהו שינברגר. הראשיים חבושי כובעי הקטיפה המסור' תיים התנדנדו בקצב, עשרות פיות מלמלו את המלים העתיקות, הממלאות מזה דורות את כל תוכן חייהם של לומדיהן. בנימין גלצקי (30) סגר את הספר ש' בידו, מלמל ברכה ויצא מן החדר. בן-ציון דויטש (40) הדביק אותו על המדרגות. "אתה תבוא היום?" שאל את גלצקי באי' דיש, כשהוא נד בראשו לכיוון המודעה הענקית, שקראה ל"יום תפילה וזעקה למען קרובת ירושלים", שהתנוססה על קיר ה' בנין. "כן, אני בא, כולם יבואו!" השיב קצרות האברך המזויק. אחר בירך את דויטש לשלום ונבלע בסימטה הסמוכה.

על מדרגות בית-הכנסת של חסידי ברסלב במאה שערים, עמד משה בוקובסקי. הוא קרא בפעם המאה אולי את הכרוז הענקי, שקצחו כבר נקרע בידי מתנגד אלמוני. פניו התכרכמו מזעזע. הגבר בן ה-32 נשף בכעס, הרים את ידו ויישר את קצה הכרוז הקרוע. הוא חיכה במתיחות לאסיפת-המחאה הגדולה, שעמדה להיערך אחר-הצהריים בישי' בה הגדולה. הוא ידע שהפעם יקרה משהו.

"אם כך", יעץ הקול, "כדאי שתצא כבר. כרגע מודיעים שיש כבר התקהלות רציניות". "בסדר, נתראה במקום", השיב וילק ו' הוריד את השפופרת. כעבור דקות מספר יצאו הניידות מחצר מטה המשמרת, פנו בזו אחר זו לכיוון הרוב שטראוס.

★ ★ ★
תקיעה בשופר

שעה חיתה חמש. הרחבה שלפני בנין הישיבה הגדולה במאה שערים המ' תה מרוב אדם. הקהל ניסה להידיח אל ה' כניסה. אך אולם בית-הכנסת והמסדרון ה' קטן שלפניו היו כבר מלאים עד אפס מקום. מתוך הישיבה בקצו מזמורי תהילים. מאות המצטופפים הצטרפו לתפילה. בפנים הבנין עמדו הגברים המגודלים וה' אברכים הצעירים, דחוקים זה בצד זה. עש' רות ילדים התלבטו בין רגלי הגדולים, טיפסו על אדני החלונות ועל הספסלים. מדי פעם היה המלמול השקט מתגבר ומס' תיים בוצעה מרה. מעיני רבים זלגו דמעות. "איזה זמנים, ירחם השם!" החיפה זקן לבוש קטטה של משי שחור. הוא עצם את עיניו, סגר את סידור התפילה. המקל שהיה תלוי על זרועו נשמש ארצה. ילד רזה וחרירפנים הרים אותו. על הדוכן שלפני ארון-הקודש עמדו ה' רבנים פנחס אפשטיין, ישעיהו שינברגר ועמרים בלוי. הרב שינברגר, ראש בית' הדין של נטוריקרנט, לחש משהו לאזנו של עמרם בלוי. זה הניע בראשו בהבנה.

שופר מול מיקרופון

תוקע שופר, בבנין הישיבה הגדולה של מאה שערים אל תוך המיקרופון קול שופר. בחוץ עמדו מאה ושמועו את התקיעה, שבישרה את תחילת הנאוים ולאחריהם את התחלת הפגנת-המחאה של

נסיגה מול עדיפות
מפגין אלמוני זה התחמק מבין ידיו של קצין משטרה, החל נמלט על נפשו. הוא נכשל במכסה של בור ביוב, מעד ונפל. כובעו התגלגל ארצה מעל ראשו. תמונה זו צולמה דקות ספורות אחרי התמונה המופיעה על השער בה נראה המפגין מתגושש עם הקצין מייזליס.

ראשונות נשלחו, וקרבי-המגע התחיל. וכל הזמן המשיכו האבנים לעוף. אבן אחת פגה עה בשמשת מכונת האסירים; השוטר טי בון נלחץ אל המושב. "יהיה מה שיהיה, אני לא יוצא מן המכונה", החליט. כמה מן המפגינים נפלו, שוטר אחד קיבל מכה בזרוע. הוא תפס את ידו והתרחק משדה-הקרב. השרשרת המשיכה להתקדם, ההמון התחיל לסגת. לאט-לאט אך בבטחון, המשיכו השוטרים ללחוץ את המפגינים לכיוון בית-ההסתדרות. ליד הצטלבות הי סמטאות של בית-ההסתדרות, הצליחו ה שוטרים לאגף את ההמון, שהלך ונידלדל במהירות. מאישים הופיעו כמה אלות-מש טרה בודדות; קריאות-הקרב הפכו לצעקות פחד. ההפגנה נשברה.

★ ★ ★

הצינור למחפן

משה בוקובסקי לא ידע בדיוק מה נעשה איתו. הוא היה רטוב והמום, שני שוטרים גררו אותו אל מכונת הא סירים. בנימין גליצקי מעד והוקם מיד על רגליו. גם הוא נזרק פנימה. יוסף סעדיין, צעיר מבני עדות המזרח, כבר היה בפנים המכונות. כל מי שהצליח לברוח מיהר להיעלם ב סמטאות הסמוכות. כעשרים איש, שלא היו זריזים מספיק, נדחסו לתוך המכונות. עמי רם בלוי לא התנגד כלל כשבאו לעצרו; הוא נכנס בשקט למכונת בלחית בנו.

הרחבה התרוקנה. השוטרים שלטו במצב. העדים היחידים לקרב שהתחולל במקום לפי ני דקות ספורות היו כמה כובעים עזובים, שהתגלגלו על הכביש, בין אבנים ושברי לבנים. מתוך המשאית המסורגת בקצה שירה. השוטרים, חלקם פצועים וכולם מאובקים ומיוזעים, עלו על הניידות. אחרוני הסקר גים התחילו להתפור. צינור-הכבאים פורק, גולגל והוטען על מכונת. הוא יחזור למח סן, עד להפגנה הבאה. כי היה ברור שבי מלחמה הרטובה על הבריכה, הוכרזה רק הפוגה זמנית.

שההמון יטשוף את שרשרת השוטרים ה דקה ויתפרץ לרחוב יפו. אך כבמטה-קסמים נעצרה ההפגנה לפני שרשרת לובשי המדים האפורים. מבעד לרמקול הניידת נשמעה שריקת משרוקית משטרה. מיד לאחריה נש מע קולו של מפקד הנפה. "זוהי התקהלות בלתי-חוקית, אני דורש מכם להתפזר בשקט!" קולו הוחרש בצע קות בון. "לפי פקודת החוק הפלילי", המ שר הקצין למען הסדר, "אחיה נאלץ לפזר את ההתקהלות בכוח, אם לא תתפזר תוך שלוש דקות!" שוב בקעה שריקת המשי רוקית. הפזר הוטל.

שלוש הדקות חלפו במהירות. איש מן ה מפגינים לא זו. וילק הניף את ידו, ומן הצינור פרץ זרם מים. שורת האבכים שבקו-האש נרשבה מיד. אולם גם המפי גינים האחרים, שהרימו את קולם נגד ה רחצה המשותפת בבריכה, זכו לטבילה יסודית. "כמו במקרה", התלוץ מסתכל, שעמד במקום בטוח.

אולם אז, ברגע שההפגנה התחילה בנסיגה אטית תחת לחץ המים, התפסק לפתע הצי נור, והמים ניתזו על שרשרת השוטרים. כעת היו כולם רטובים: המפגינים, השוטר ים, הסקרנים ואפילו הצלמים, שהתרוצצו וניסו לחטוף תמונות-פעולה.

★ ★ ★

התקפת-נגד

פאול נזרקו האבנים הראשונות. ב התחלה היו אלה יריות טיח שנוירו מן העורף, מבלי לפגוע. תוך שניות הפכו פגיעותיה של הסוללה הדתית לאש תכליתית. התקפת הנגד החלה. ראשון הנפגעים היה הקצין טריפוס. הוא לא הספיק להשי תחף בקרב, עמד כל הזמן ליד הניידת. האבן סנעה בלחיו; מן הפצע התחיל לגזול דם. הנפגע השני היה וילק. אבן כבדה פגי עה בבטנו. הוא חתכוף, שלט קללה עסי סית. נתן לשוטרים הוראות להתקדם. השרשרת האפורה זזה קדימה, כשהיא נתמכת על-ידי קבוצת-לחץ במרכז. ידיים

ליד בית-החולים זיו חסמה המשטרה את הדרך למפגינים. למיבצע זה גויסו 50 שוטרים, אשר — בניגוד למקובל בהפגנות קודמות — נצטוו שלא לשאת אלות. במרכז נראה הקצין דויד וילק, מרים את ידו בסימן לפתוח את הברז ולהתיר זרם מים על המפגינים.

זימה באמצע עיר הקודש, יגרו היצרים, עירומים ועירומות יחללו שם שמים בפר הסיא? נהמת זעם היתה התשובה. הרב שינברגר, שזכה בטעות לשם "שר החוץ של נטורי-קרתא", משום שהוא מר בה לבוא במגע עם השלטונות, פנה אל ההגיון הצלול. "הם מחפשים תודעה יהודית ויש להם בני טובים", קרא, "שיקחו את הסטאטיסטיקה, ויראו, בתל-אביב יש פי מאה יותר אנשים מאשר בירושלים".

קולו רעד מהתרגשות, שעה שסיים: "לי כואבת הברכה התעורבותית יותר מגיוס הבנות! בחורינו יראו את הנעשה באותו בית-בושת גדול שבפרהסיא, וכל ביתם תא בד. זהו גלוי עריות וגירוי היצר בתוככי ירושלים... ייהרג ואל יעבור!" עמרם בלוי לא הסתפק בנאום בתוך ה ישיבה, הוא יצא עם המיקרופון למרפסת, לעיני המוני מעריציו וחבריו לאמונה. ה קהל נתפס בזרם ההתלהבות, אשר שפעה באדיש עסיסית מפי הקיצוני שבקנאי ירו שלים. ההתלהבות הגיעה לשיא, שעה שבלוי שאג לתוך המיקרופון: "יידן, קימט צי די גאסן (יהודים, נצא לרחוב)!"

ברגע בו נשמעו המלים המיוחדות מפי הרב האדמוני הקשיש (58), התחילה הנהי רה הגדולה לכיוון העיר. זרם לובשי הקפור טות והשטריימלים השתפך אל הרחוב וגאה העירה. עשרות ילדים ליוו את ההפגנה. בכיסיהם אחזו אבנים לקראת הקרב. בלוי ושינברגר צערו במרכז ההפגנה. כמה עשרות אבכים חסונים דהרו בראש, שעה שמאות המפגינים המשיכו להשתפך מתוך השכונה אל מרכז העיר.

★ ★ ★

הקרב מתחיל

פד לבנין, "הפועל", נמשכה ההפגנה ללא התנגדות. רק כשהגיעו ראשוני המפגינים לבנין ההסתדרות, הבחינו לפתע בשרשרת השוטרים שחסמה את הכביש. ההפגנה נעצרה לשהיה קצרה, התאוששה והמשיכה להתגלגל במורד. לרגע היה נדמה

שרשרת מול המון

כמו על פי צו מגבוה, נשתתקה קריאת התהילים. אל הבימה התקרב נושא השופר. מישור הגיש לו מיקרופון והתקוע תקע בשופר. הקול היהודי בחלל הקפוא, התגלגל מבעד לרמקולים שלפני הבנין, ומשם ריחף על פני כל השכונה. מפי מאות גרונות פוצה הצעקה הגדולה, מאות אחרים ש עמדו בחוף הצטרפו אליה: "שמע ישראל!"

★ ★ ★

סירים ברכוש אזרחי

הצטלבות הרחובות שטראוס וה נביאים נעצרו הניידות. השוטרים נעמדו לידן, כשהקצינים הגבוהים מתבלטים במצ חיותיהם המוכספות. סקרנים התחילו להצי טופף על המדרכות, לא הגיבו כלל על בקשת השוטרים להתפזר. מתיחות סמויה ריחפה בחלל. מרפסות הבתים הסמוכים ה ת מלאו אדם. צלמים התרוצצו וחילפו עמודות. מדי כמה דקות היתה מתקבלת מן הסי רים לבושי-האזרחות, שהתערבו בין הקהל שבישיבה, הודעה על התפתחות האסיפה. ההודעות לא היו מעודדות, סיפרו על ה ת קהלות גדולה בהרבה מן המצופה. 50 ה שוטרים, שנצטוו לפזר כל התקהלות בלתי חוקית, נראו ככוח קטן מדי.

על המדרכה טיפלה קבוצת שוטרים בציי נור-הכבאים הגדול. המים התגלו בעבר כי נשק המסייע היעיל ביותר בסיור הפגנות. בעלי נסיון מבין הקהל מיהרו להתרחק מן הצינור, העלול לפתע להרטיב את כל ה קרבים אליו בזרם מים אדיר.

"הם באים!" הגיעה הודעה. 24 שוטרים הסתדרו בשרשרת. הנותרים, בלחית הקצי גים, הסתדרו בצד, לגוש לחץ מאורגן. צי נור-הכביש תפח לפתע והפך לנחש חי ו מאיים. מכון ככר השבת, ברחוב גאולה, נשמע רעש עמום.

★ ★ ★

פקודת תזוזת

איכה חיתה חנבלה! "זעק בהת רגשות חרב אפטיין. "יעמידו בריכת

שמע דים ורדים.

(המשך מעמוד 10)

רונות, שנועד בעיקר לדור הצעיר:

- **עיתר**, שבועון שמומן על-ידי חרות, נועד לדור הצעיר;
- **תנופה**, בעל אופי ומגמה דומים; **פנים אל פנים**, שבועון דתי ב-חסות של ח"כ יצחק רפאל, שניסה לחקות את העולם הזה מתוך מגמה דתית; הצליח מכחינה עתונאית יותר מחבריו.

אחרי הקטל הגדול, עוד נשארו בקיוסקים שלושה שבועונים המשרתים את מפא"י. לרוע מזלם, אין תפוצתם הכוללת מגיעה לזו של השבועון המסויים ביותר במדינה, אף כי הפסדיהם הכוללים מגיעים עד קרוב למיליון ל"י לשנה, אותו מכסה הציבור בצורה גלויה או מוסתית.

אורחים בעלת הכופים

קבוצת התלמידים רכנה בעיון של שולחן הלימודים, האזינה בדריכות להרצאה של ה-מדריך. בחוץ הרעידו ברקים, גשם ולעפות ניתן ארצה. ההרצאה נגמרה, התלמידים הוציאו עפרונות, הפכו את דף הנייר, קראו בעיון את שאלות המיבחן, החלו לענות עליהן.

הזמן המוקצב למתן התשובות עבר, הי-תלמידים יצאו מהכיתה כל אחד קיבל

צנחנית יונוביצי
חפש את האשה. בשמיים

חבילה, ארו אותה בקסדות וניגש למיבחן השני: התלמידים עלו למסוס קטן, קשרו את עצמם היטב למצנחים אשר היו בחי-בילות, העיפו מבט אחרון בפני חבריהם לכיתה.

המשלח קרא: "היכונו!" אור אדום גדלק. זקלין, התלמידה השחורחורת בת 20, צעדה קדימה, זינקה לחלל האוויר, לחצה על לחצן שעון הסטופר.

רק כאשר הסטופר הראה על 20 שניות, בהן היא ירדה במהירות עצומה ארצה, משכה בחורה בחבל, פתחה את המצנח. זקלין יונוביצי צנחה צניחה חופשית רא-שונה.

בסך הכל 50 צניחות. מאותו יום, בו גמרה זקלין את קורס הצניחה בעריה גרינובל שבצרפת, הספיקה לבצע עוד 50 צניחות חופשיות, ואף הגיעה להישגים נאים. השבוע נרשמה הצניחה היהודית הי-ביישנית והחגיגתית, שהגיעה ארצה וגרה זמ-נית בקיבוץ השומר-הצעיר הוורע, למוע-דון הצניחה הכומתה האדומה, שנוסד על-ידי משוחררי יחידות הצנחנים של צה"ל. סיפרה זקלין: "אינני מפחדת כלל מ-צניחות. כי כשמתגברים על הפחד באופן אישי, זה נעים מאוד לצנוח." זקלין, הי-רואה בצניחותיה דבר רגיל, לא הבינה תחילה מדוע רוצים לכתוב עליה בעתון. אמרה בבישנות: "מה פתאום לכתוב מאמר עלי? צנחתי עד עכשיו בסך הכל כ-50 צניחות. לא עשיתי שום דבר מיוחד. מה יש — בצרפת צונחות מאות בנות באופן קבוע, ואף אחת לא כותב עליהן בעתון. וכאן חושבים שזה מיידיע-ל צנחתי." זקלין עדיין לא יודעת, אם תישאר לצ-

מיתות בישראל. אולם אפילו כאשר לא היה קיים מועדון הכומתה האדומה, לא יכלה לחתך על תחביבה העיקרי, ביצעה מיספר צניחות במסגרת רשמית של צה"ל. זקלין העגלגלה, בעלת הקומה הממוצעת והעינים הביישניות, כבר הספיקה להשתתף במספר התחרויות. היא יכולה להגיע ל-הישגים מצוינים, אמר עליה שמעון צחור, אבי הצניחה החופשית בישראל ומייסד מועדון הכומתה האדומה, "אבל עדיין לא ניתנו לה האפשרויות המתאימות לאימור-ניה. הצענו לה שתישאר בארץ, תתאמן איתנו לקראת אליפות העולם, והיא קיב-לה הצעה זו בהתלהבות."

השבוע, כאשר נערך בבית האורח ב-רמת-גן כנס ראשון לצנחנים משוחררים, נתברר כי זקלין יונוביצי לא תוכל בכל זאת להתקבל כחברה במועדון, בו יוכלו להשתתף רק משוחררי יחידות הצנחנים של צה"ל. החליטה זקלין: "לא איכפת לי. העיקר שיתנו לי קצת לצנוח."

חקירות מי מעוניין לביים?

דרכים רבות הומצאו על ידי צמרת המשטרה כדי לשטש את עקבות החוטפים של אלי תבור. גורמים חשובים, אך גם תריס, עזרו להם מאחורי הקלעים. הם דאגו להפצת שמעות שונות — ביניהן כי תבור נחטף על-ידי חברי קיבוץ, או על-ידי יחידה צבאית. אולם השבוע הגיע מנגנון זה, בעזרת המשטרה, לשיא חדש של תעמולת-שטש.

הודיעו העתונים בתמימות: "עתונאי-נחטף בלב תלאיבי. נסתבר כי צעיר נכנס לתנות אינור, הציג את עצמו ככתב חרות. לפתע ניגשו אליו שני אלמונים, תפסוהו בכוח, הכניסוהו לגיף. עוברים ושבים הבחינו במאורע, שקרה לאור היום בלב חנות המינה, אף ציינו את מספר המכונית, מיהרו למסור למשטרה את תאורה ותאור החוטפים שפעלו ללא כל מסדה ולאור היום."

משטרת ישראל פעלה במרץ בלתי-מצוי. תוך שעות מעטות ידעה כבר למי שייך הגיף, מי שחר אותו, ומי אירגן את החטיפה. פתרון התעלומה: שלושה חיילים ממערכת במחנה-גדודי ביימו את החטיפה, בידיעת העורך, לצורך כתבה שעמדה להת-פרסם בעתונם.

הסיף דובר המשטרה, יעקוב נאש, ב-צדקנות: "פרשה זו באה ללמדנו שחטיפה, אפילו אם היא מבוימת, מסוגלת המשטרה לגלות אותה במהירות."

השאלה השלישית. הפרשה התמוהה כולה עוררה כמה שאלות, לא פחות תמוהות:

● איך יצאו חיילים, באישור מפקדם, לבצע עבירה פלילית חמורה כמו ביום פשע?

● מה היתה כוונת נאש בהודעתו — ועל מה הוא רמז?

המסקנה הסבירה היחידה: מישו מעוניין לביים חטיפות מגוחכות, כדי ליצור ב-ציבור את הרשם שביום חטיפות לצרכים עתונאיים הוא ענין שבשיגרת עבודת מערכת עתון.

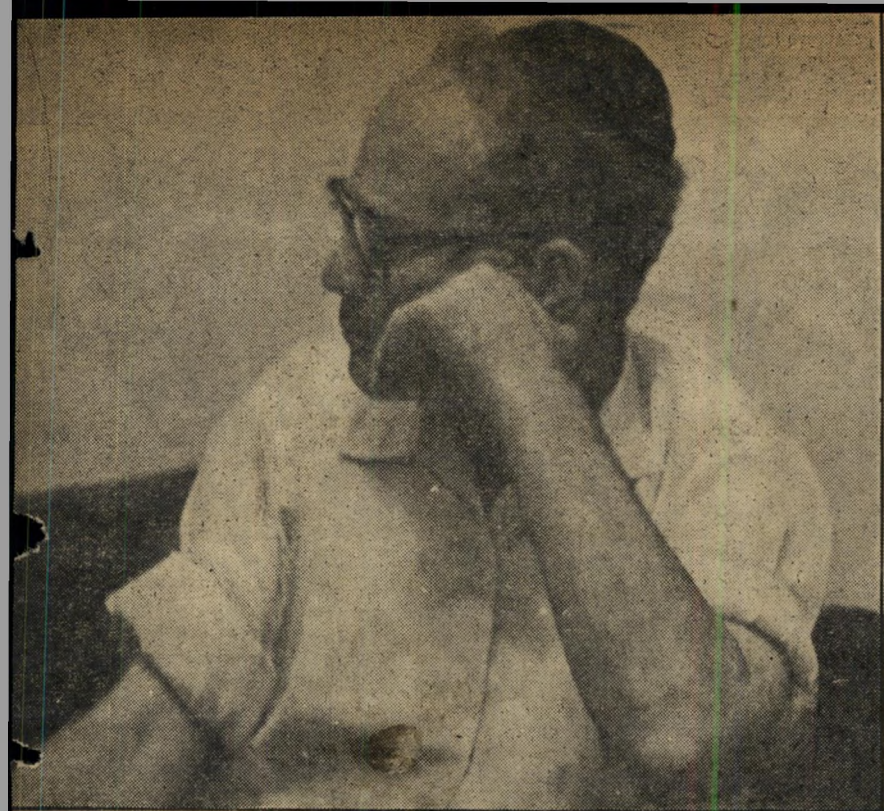
רק לשאלה אחת עדיין אין תשובה, למרות מאמציו הוריונים של נאש ושולחיו: אם המשטרה כל-כך זריזה, מדוע לא נת-לו עד היום הזה האנשים שביצעו את העבירה בפרשת תבור, אף שעבר זמן רב הרבה יותר מאשר השעות המעטות שהיו דרושות למשטרה לגילוי החוטפים במקרה זה?

דרכי רוצה לישון

מהרגע הראשון בו נכנס דויד הכהן לדי-רתו החדשה בתל-אביב, לא התלהב במיוחד מהרעיון ששכניו יהיו משרדי תה"ל.

בניין הענק המפואר, אשר בצפון תל-אביב, נבנה ותוכנן מלכתחילה כבניין מגו-רים. תה"ל, אשר רכשה את הבניין כשעמד כבר על שלושת קומותיו, נאלצה להרוס את הקירות הפנימיים, לשנות את מערכת האינסטלציה ומערכת החשמל, כדי לתאמו לצרכים משרדיים.

לאחר ימים מספר ערך הכהן סיור-נימוסים אצל שכניו החדשים. הוא התעניין במיוחד (המשך בעמוד 14)

החות

פיבוש אנגלשטיין, כפי שצולם בביתו בנתניה, ארבעה ימים אחרי ביצוע השוד הסודר במשרדי חברת יהלומי הנגב. אנגלשטיין הוא חותנו של סוחר היהלומים צבי אורנשטיין, שנעלם מן הארץ. הוא גם שותפו באותה עסקה, שהסתיימה בהיעלם של יהלומים בשווי 85 אלף דולר שעמדו להימכר, כביכול, לסוחר אמריקאי.

יהלומים ב-85 אלף דולר לסוחר בשם בסקין, סיפר לראשונה את סיפורו. "ישבתי יחד אתו במשרד. הוא הציע לי סוכריות אמריקאיות ואני מצצתי אחת. התעלפתי." ואמנם, נמצא אורנשטיין בשעתו גסול-הכרה במשרדו. החייר המיסטורי נמלט יחד עם 1000 קאראט היהלומים.

החוקרים יצאו לפעולה. אחרי ימים אחדים סיכמו את עבודתם: בכל בתי המלון של ישראל לא נרשם תייר בשם בסקין. איש מאנשי ענף היהלומים גם לא הכיר אדם כזה. ואילו אורנשטיין לא יכול היה להצביע על מקום ציבורי כלשהו, בו ביקר יחד עם לקוחו מארצות-הברית. הוא גם לא יכול היה לנקוב בשם של אדם אחד, גם לא חותנו-שותפו, שראה את בסקין.

אורנשטיין

האיש המבוקש, כפי שהוא משתקף בצי-לום שבתוך דרכונו. חזרונו החדש בשעתו.

לחקרים לא היה כנראה ספק כי סיפורו של אורנשטיין הוא עורבא פרת. גם הי-תוצאות של הבדיקה המעבדתית של מיץ הקיבה, שנשאב מאורנשטיין עת נמצא מת-עלף, העידו כי הסוחר הבלתי-יהודי מצץ את הסוכריות מאצבעו. "לא נמצאו כל סיבות פיזיות להתעלפותו," קבע הרופא.

החקירה המשטרתית הסתיימה בלא-כילום. למרות העובדה שאיראפשי היה לאחר את מקום המצאו של החייר המיסטורי לפני ואחרי השוד, לחדא את קיומו או לבטל אותו — לא נעצרו אנגלשטיין ואורנשטיין כחשודים במתן הודעה כוזבת, ובביתם השוד הגדול. אפילו כשהגיעה מניירות תשובת-תה של חברת היהלומים פישר, לה עמד אורנשטיין למכור כביכול את היהלומים באמצעותו של בסקין, שהודיעה כי אין אדם

עשרה ימים אחרי שהסתיימה החקירה המשטרתית בפרשת שוד היהלור-מים הענק במשרדי חברת יהלומי הנגב ב-תל-אביב, החלה פרשת התביעות הכספיות. פנו מיד לחברת הביטוח וקבלו את דמי הפוליסה שלכם, תבעו הסוחרים והמתחר-כים, שהפקידו את יהלומיהם בערך כללי של שמונים וחמישה אלף דולר, בידיהם של צבי (הרמן) אורנשטיין וחותנו פיבוש אנגלשטיין. "היכן הכסף?" המשיכו הנושים לתבוע את עורך-דכושם משני הנשדדים, ששמרו על שתיקתם.

אנגלשטיין ואורנשטיין לא שמו לב לת-ביעות. סגורים ומסוגרים בשלוש החתי-לות הנאות והאיננות של בני משפחתם, בפרט הגדוד ליד נתניה, הרגישו את עצמם מחוסנים מנושיות ומן המשטרה כאחד. משי-מלאו חמישה חודשים ליום השוד הגדול (העולם הזה 1031), ליחה צבי אורנשטיין את אשתו וילדיו לשדה-התעופה בלוד.

"הם נוסעים לבגיה, לביקור," הסביר. זרם חשמלי עבר בין הנושים בבורסה.

"אורנשטיין מתכוון לברוח," עברה האזעקה מסוחר לסוחר, "צריך לעשות משהו."

הסוחרים נאלצו לעשות הכל בעצמם: המשטרה לא הראתה אפילו את הסימן הי-קל ביותר, שהיא מתכוונת להושיט את עזרתה למניעת יציאתו של אורנשטיין מן הארץ. בתביעה אורחית שהוגשה לבית-המש-פט המחוזי בתל-אביב, תבע הסוחר אלתר אייזנברג, ממנו לקחו אורנשטיין ואנגל-שטיין יהלומים בסכומים גדולים מאוד, ל-החרים את דרכניהם של הנשדדים. השו-פט המחוזי ד"ר יוסף לם נענה לבקשה. פקד בית-המשפט נעל את שני הדרכונים בארון ברזל, והסוחרים נשמו לרחחה.

בשבוע שעבר, בעוד מועד התביעות הי-משפטיות נגד חברת יהלומי הנגב מתקרב והולך, נטרפה שוב נשמתם של הנושים הרבים. "ראיתי את אורנשטיין בבריסל," סיפר בהתרגשות הסוחר דרדיגמן, שהגיע מבגיה. "אני משוכנע שזה היה הוא."

מנהלי הבורסה, שרק לפני ימים אחדים החליטו לגרש את אורנשטיין וחותנו מ-שורות סוחריה היהלומים המאורגנים, ולמ-נוע מהם בדרך זו מלעסוק בענף, הוציקו את המשטרה. שוטר נתניתי נשלח לברר אם אורנשטיין נמצא בביתו. "הוא יחזור מיד," הבטיח אביו, הסוחר ישראל אורנ-שטיין. השוטר חיכה. למחרת, חזר סוחר אחר מבריסל: "ראיתי את אורנשטיין ב-בגיה," אישר את החדשה.

★ ★ ★

בסקין הדמינוי

יהלומים, יהלומים! סוכריות-יצוא "מאמריקה!" מילמל החולה צבי אורנ-שטיין במיטתו, בחדר מקריאסון של ביתי-החולים חדשה בתל-אביב. בחוץ, ליד דלת החדר, רשם השוטר שהופקד לשמרו כל מלה: "סוכריות... סוכריות מאמריקה..." אחרי שעות אחדות, ישב אותו חולה לפני שולחנם של חוקרי הנפה הצפונית בתל-אביב, יחד עם ראשי הענף הפלילי של המחוז וקציני המטה הארצי. "מכרתי

דרכונו נלקח - שמו ברשימה השחורה

אִיד אורנשטיין

בשם זה בשירותה - לא פעלה המשטרה. אורנשטיין ואנגלשטיין אמרו לנו כי הי' רשיון מיועד לבלגיה, העירו הסוחרים הי' נפגעים את תשומת לבם של החוקרים. כששאלנו מי הוציא את הרשיון, הסבירו לנו שיהודה דחידוביץ, המפקח על היהלום, מי, הוא חתנו של אנגלשטיין וגיסו של צבי אורנשטיין. הכל בסדר, אמרו לנו, ספרו הסוחרים המוועזעים מאובדן רכושם.

★ ★ ★

חברת הביטוח חשרה

המחומח הראשונה שאחרי השוד חלפה. הנהלת הבורסה, שנפגעה קשה ממקרה השוד השלישי בשנה אחת, החלה בפעולה נמרצת לפיצוי הסוחרים הנפגעים. חקירה ראשונה העלתה כי חברת יחלומי חנגה, מפעל פיתוח מאושר על-ידי הממשלה בזכות בית-החורשת שהועמד לרשותה בי-בארשבע, היתה מבוססת בפוליסת-ביטוח מקיפה, על כל עסקיה, ב-30 אלף ליש"ט. אך הסוחרים הנפגעים לא יכלו לקבל את הפיצויים המגיעים להם. כי-גם אם היתה חברת הביטוח הבריטית ללויד מוכנה להאיץ, שאמנם בוצע שו"ייהלומים אמיתי אצל לקוחותיה, הרי הפוליסה עצמה היתה משועבדת באחד הבנקים בתל-אביב. יש לנו נושים גדולים מכך, הטיחו אנגלשטיין ואורנשטיין באוזני הסוחרים התובענים. באותם הימים, בהם התנהל המשא-ומתן אודות הפיצויים בתל-אביב, ביקר אורח במשרדי הענף הפלילי במשטרה מחוז תל-אביב. בשיחה פנימית-אלפנים עם אחד מקציני

כי בנו הצעיר של אנגלשטיין עזב את ישראלי ימים אחדים לפני ביצוע השוד וחזר אחריה, ואם הם יודעים גם כי מפעל יה' לומי חנגה בבאר-שבע נמכר לפני חודשים אחדים על-ידי המפקח על היהלומים, קרובה של משפחת מנהלי-החברה, ללא כל מיכרו. בכל זאת המשיכה המשטרה בחקירה שלא העלתה כלום. מפעם לפעם נפתח תיק מחדש, כמו למשל בפרשת חוגג פייג, שחזר מבלגיה ונחשד בקשר עם השוד בתל-אביב. אורנשטיין ואנגלשטיין נחקרו שוב ושוב.

כשהתפזר הערפל, חודשים אחדים אחרי השוד, אפשר היה ליצור את התמונה הי' אפשרית הבאה:

שני הסוחרים, שניהם מנוסים ותיקים במקצוע, בני משפחות יהלומנים חתרי קות מבלגיה, החלו לאסוף את כמות היהלומים שרצו לרכוש, כעשרה ימים לפני ביצוע השוד. הם הצטיידו ברשיון חתום בידי קרובם, המפקח על היהלומים יהודה דחידוביץ, שלא ידע כמובן את מטרותיה האמיתיות של עיסקת קרוביו.

הרשיון הממשלתי שהיה בידהם של מנהלי יחלומי חנגה, היה מיועד ליצוא ל-בלגיה. לסוחרים ולמחתכים, להם הציעו אנגלשטיין ואורנשטיין מחירים גבוהים במיוחד, הסבירו, "יש לנו עיסקה טובה בי-בלגיה". הם לא סיפרו אף לאחד מהם על התייר בסקין, שבא בשם חברת פישור כביכול. אם היו עושים זאת, היו הסוחרים והמחתכים רוצים להיפגש בעצמם עם בסי קין, כדי להיחזק ברצינות העיסקה הזאת.

האב ישראל אורנשטיין שצולם השבוע בחזיתו בנתניה, הוא אביו של צבי אורנשטיין, הסוחר שהתחמק מבין ידי משטרת ישראל וברח לבלגיה. כאשר נשאל היכן בנו, היתמם ישראל אורנשטיין, השיב כי לא ידע שהוא הסתלק מן הארץ יחד עם משפחתו.

ביום בו נשמעה הבקשה, נמצא כבר אורנשטיין עצמו בכריסל. "הופתעתי מאד", אמר עורך-הדיון טרובוביץ בתל-אביב. "אני מבקש לבטל את בקשתו". השופט לם הרים את גבות עיניו. "מעניין לשאול את המשטרה כיצד הצליח אורנשטיין, נגדו הוצא צו איסור יציאה מן הארץ, להימלט", הציע פרקליטם של הנו"שים. "גם אני התעניינתי בפרשה", הודה לם בחיוך. "הסבירו לי שיש הרבה יהודים והרבה שמות, ואי-אפשר להשיג על כולם". קצין המשטרה שהסביר דברים אלה בי-צורה זו לכבוד השופט המחוזי ד"ר יוסף לם, מחונן בחוש הומור עילאי, אם היה מחתר, יחז עם חבריו, על חלק מכשרונו זה ומתמסר יותר לעבודתו המשרתית, יתכן והיה מצליח, למרות, ריבוי היהודים והשמות, למנוע את בריחתו של ה"נשדד" מישאל, אחרי שהשאיר אחריו חובות בלתי נפרעים, בסך רבע מליון ל"י.

כדי לעשות זאת, למנוע את בריחתו של אורנשטיין, לא צריך היה להיות שרלוק הולמס בריטי או פרי מיטון אמריקאי. מס' פיק היה להחריף גם את דרכונו השני - הבלגי - של אורנשטיין, אם נמצא ברשותו, ולהפיק את תמונתו בכל תחנות הגבול בישראל. אין להניח כי הסוחר המכובד עזב את הארץ במעמקי ספינת-משא, או בתא המסען של אחרון נוסעים. אין כל ספק בכך, כי הוא עשה זאת לאור היום או לאורם של זקורי שדה-התעופה בלון.

★ ★ ★

מכנת חיפוד הענף

בתוך כורסת-קטיפה עמוקה, באחת משלוש החילות הדומות להפליא, בי-פרדס הגדוד, היתמם אביו של צבי אורנשטיין: "אני לא יודע כלום. אני סוחר טקסטיל. אין לי קשר עם יהלומים. לא ידעתי שבוני ברח מן הארץ. לא ידעתי שמשפחתו נסעה. אני לא יודע כלום. הוא עם החותן שלו עושים את הכל..." את אורנשטיין אי-אפשר היום להחזיר מבלגיה. בין שתי המדינות לא קיימת אמנת הסגרת-פושעים. בישראל עצמה דאג אורנשטיין לא להשאיר אפילו פיסת-כרטיש אחת על שמו. הפוליסה על סך של 30 אלף לירות השטרלינג נשארה משועבדת בבנק.

בבורסה בתל-אביב הלכו השבוע הסוחרים הנפגעים, כשהם חסוי-ראש וכשמעמדם הי' כלכלי מעורער לגמרי. אולם לא רק סוחרים פרטיים נפגעו מפרשת יחלומי חנגה. סחר היהלומים, אחד מענפי היסוד של הכנסות המדינה במטבע קשה, עומד עתה בעיצומו של משבר קשה: מקרי-השוד המרובים, והאבדות המפליאיות, ערערו את אימונה של הבורסה העולמית, ובראש ובראשונה את אימונה של חברת הביטוח הבריטית, הי' שולטת בענף. אם לא יכפילו חוקרי המשטרה וישישו את מאמציהם, כדי לפענח את תעלומת ברי-חתו של אורנשטיין, את תעלומת השוד ביחלומי חנגה ואת המסתורין האוספים את התיקים האחרים - עתיד ענף היהלומים להתחלל סופית במדינת ישראל.

גם תמונה זו צולמה סתוד חדרונו, שהופקד במזכירות בית-המשפט למנוע בעד סוחר היהלומים לעזוב את הארץ.

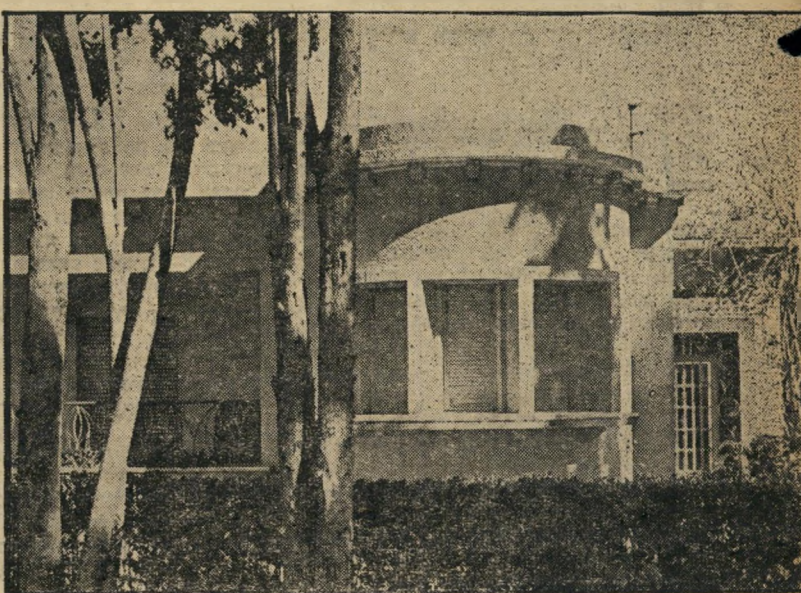
אנגלשטיין

ולא נברא. אין גם ספק, כי האמת סביב פרשת השוד בחברת יחלומי חנגה קרובה מאד או זהה עם גירסה זו.

★ ★ ★

"יש חרבה יהודים..."

בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב, הציעו תמונותיהם של אורנשטיין ואנגלשטיין מתוך הדרכונים המופקדים למשטרה. השבוע היה השופט לם צריך לעיין בבי-קשתו של צבי אורנשטיין להחזיר לו את דרכונו. "מורשי נמצא במשא-ומתן עם גושי, בקשר לתשלומים", כתב בבקשה עורך-הדיון משה טרובוביץ, פרקליטו של אורנשטיין. "הוא מבקש משום כך לחזור לו את דרכונו".

של צבי אורנשטיין ברחוב נראית עתה: סגורה ושוממה. אמנם ברח אורנשטיין לבלגיה.

הווילה

הענף, ביקש האורח למסור ידיעות נוספות על פרשת השוד בחברת יחלומי חנגה. "אין לך מה למסור", סייע אותו הקצין, "ברור שהשוד מבוזבז. חבל רק שאין לנו הוכחות". האורח מסר למרות זאת את חשדותיו לקצין: הוא הבחין, ימים אחדים לפני השוד, באיש העולם התחתון בתל-אביב, כשהוא משוחח בנתניה עם הנשדד צבי אורנשטיין. גם אחרי השוד נראו השניים יחד בנתניה. הקצין שמע אך לא גבה עדות. כאשר לפני אחת מתעלומות היהלומים האחרונות, נראה אותו עבריון שוב בנתניה, לא הטרח האורח את עצמו למשטרה. "הם יודעים הכל", הסתיר בחיוך. אין לדעת אם חוקריה של משטרת-ישראל יודעים את הכל: אם הם יודעים, למשל,

דיו. ב. נה

תשבץ העולם הזה 1064

9	8	7	6	5	4	3	2	1
		14		13		12	11	10
		19		18	17		16	15
		24		23	22		21	20
		28		27		26		25
		33		32		31	30	29
				37		36		35
		43	42		41		40	39
		47		46		45	44	
				52	51		50	49
				57		56	55	54
				60				59

מאונך: 1. ב-
דאי; 4. חגיגה
וביטוי פורמיים;
10. לא חי; 11.
צו; 13. זקן; 14.
חום כבד; 15.
זוגית החלון; 17.
הבעת כאב; 19.
נכרי שהתישב;
20. אדון; 22.
יישוב בדרך אי-
לח; 25. סמל ה-
אודם; 26. שפיי-
כה מהירה; 27.
רחוב ירושלמי,
הנקרא על חכם
ספרדי, המצלצל
כמעט כרמב"ם;
30. שוטה; 32.
מלת ברירה; 33.
אשר; 34. סימן
הרבות; 36. הר-
בה פרחים ביחד;

37. מאהל; 39. ארגון פאטריוטי ארץ-
ישראלי; 41. כתב סתר; 42. אות
הנצחון; 44. השמעת קול חולשה;
46. עוף לילה; 48. אזיק רגל; 50.
מלת קריאה; 51. תנועה עברית; 53.
מטרה; 55. ראשי תיבות של ראשי
תיבות; 57. לפי מידה; 58. זע;
59. קבלה ברצון רב; 60. אחת ה-
בירות הישראליות בעבר.
מאונך: 1. בעל מלך בשר ודם;
2. חלק עץ ברובה; 3. שם פרטי;
5. בקצה המעיל; 6. מרכז יהודי ב-
מזרח אירופה, לשעבר; 7. קיים; 8.
רמת פיקוד; 9. פשע; 12. הוא שובר,
לפעמים, את גבו של הגמל; 15. אומ-

בי"ס לפקידות
מרכז מורים וסמכים
רח' 12 ת"א
קורס מרכז לפקידות
20.2.1958

במדינה

(המשך מעמוד 12)

במשרד השכן עם חדר-השינה שלו, התפלא לראות שהחברה הקימה במקום זה מסעדה לעובדים.

רעש הסועדים הפריע את שנתו של הכהן, גול ממנו את מגוחות הצהריים. הכהן, מתמחה למשפטים בן 25, ניצל את העובדה כי המסעדה מוחזקת ללא רשיון, הגיש תביעה משפטית. בתביעתו דרש את סגירת המסעדה, או העברתה לאגף אחר של הבניין, בו לא תפריע לאיש מהדיירים.

ברזן ומכונת-הקלטה. שופט השלום ישעיהו הראל קיבל את התביעה, פסק לסגור את המסעדה. אך המסעדה נשארה פתוחה. הדבר העלה את חמתו של הכהן; הוא הכריז מלחמה נגד תה"ל לכל אורך החזית. בכרוז מיוחד שהדפיס על מכונת-כתיבה, טען: "אין כל הצדקה מבחינה ציבורית ומשקית שתה"ל ירכוש בניין-פאר למשרדיו, בסביבת המגורים היקרה ביותר בתל-אביב דווקא. אם הם רוצים לרכוש בניין, שירדו לחבל לכיש".

הדיר הנרגז טען עוד, כי לבניין שתוכנן מלכתחילה כבניין מגורים בלבד, היתה צפויה סכנה של התמוטטות עקב המטען הכבד שהוכנס למשרדים — דבר שאילץ את תה"ל להציב עמודים נוספים שיחזקו את הבנין.

הכהן הציב מכונת-הקלטה ליד קיר חדרו, השכן למסעדה, הקליט את הרעש המפריע למנוחתו, צילם את העמודים הנוספים, ש"הוצבו, לדבריו, לחזק את הבניין, צירף זאת לתיק כרסנני שהביא בפני בית-המשפט. השבוע נענה שופט השלום ישעיהו הראל שנית לתביעתו של הכהן, קבע כי תה"ל ביהו את בית-המשפט, כשלא הפסיק את עבודת המסעדה מיד. השופט הוציא צו שני, קבע כי אין לפתוח עד למתן פסק-הדין את המסעדה בשעות הבוקר המוקדמות ובצהריים. סוף-סוף, זכותו של דיר לישון בשקט, אפילו אם זרימת התה במסעדה חיונית להורמת המים בצירות תה"ל.

פשעים

הציץ וברח

כזו אחר זו הופיעו עשרות נשים במש"ט רחובות, כאשר בפיהן תלונה אחידה: גבר מסתורי הציץ דרך חלונות דירותיהן, בשעה שהן לבשו את בגדי השינה. אשה אחת אף הגדילה לטעון: "התעוררתי מש"נתי, כאשר הרגשתי כי מלפנים אותי בכל חלקי גופי. כשפרצתי בצעקות, הגבר ה"מסתורי ברח בבהלה".

משטרת רחובות פתחה מיד במצוד לילי גדול, אך לא נתפס איש. אולם התלונות מרחובות פסקו והחזית עברה למקום אחר. התלונות על הגבר המסתורי הגיעו עתה מנשי המושבה גדרה. גם שם פתחה ה"משטרה בחיפושים מקיפים — ושוב באותה תוצאה: הביקורים הליליים נפסקו.

כתובת עץ הקיר. שוב עברה החזית למקום אחר; הפעם גם בשינוי ציר ההתייחסות. אמהות התייבשו במשטרת ראשון-לציון, התלוננו על מעשים מגונים הנעשים בגופם של ילדיהן. המשטרה ערכה מצוד, וגם הפעם ללא תוצאות.

רק השבוע הצליחה המשטרה לפענח את התעלומה. היה זה כאשר נתקל שוטר ב"מקרה בכתובת מזוהה על דלת קולנוע ראשון: "מי שרוצה לקבל בוגבונים וגם להיכנס בלי כסף, יבוא אל דויד עדני ליד הקיר האחורי של הקולנוע".

המשטרה עצרה מיד את דויד עדני. הגבר בעל הפנים הילדותיים והמבט התמים, העובד כפועל בקיון בכמה בתי-קולנוע בראשון-לציון, הודה מייד, סיפר כי נהג לבצע מעשים מגונים בילדים בבתי-הקולנוע, שעה שהאולמות היו ריקים מקהל.

השבוע נדון עדני לשנת מאסר, ותחנות המשטרה בכל מושבות הדרום חדלו סוף-סוף לקבל תלונות על הפוגע האלמוני במוסר.

כל ישראל

יהודים טובים ורעים

אורח מגאנה, ראש משלחת האיגודים המקצועיים של ארץ זו, סיפר במסיבה תל-אביבית על היהודים בארצו: "ישנם שם 200 יהודים מאירופה, כולם סוכני חברות בריטיות, המנצלות זה מומן את אוצרותיה הסבעים של הארץ, אך ורק לטובת עצמן.

לעומת זאת באים כעת למדינתנו יהודים מטיפוס אחר, הפועלים בשיתוף-פעולה עם ממשלתנו, לפיתוח הכלכלה, ולשם הרמת רמת-החיים של האוכלוסיה. ידידינו אלה הם אורחי ישראל" ... **ילדי טהראן,** ש"הגיעו ארצה ב-1943 מפולין, דרך רוסיה ופרס, התכנסו השבוע בתל-אביב, למיפגש ראשון, דנו באפשרות להוציא ספר שינציח את קורות עלייתם של קרוב לאלף הנערים, שהגיעו ארצה בדרך ארוכה זו, בעיצומה של מלחמת העולם השנייה ... **נער-עולה לשעבר** שחזר גם הוא לסיפורי העתונות היה יצחק אל-על, חקלאי בן 18 ממשק ינוב ליד נתניה, שניצל השבוע מיריות מסתגנים, אל-על היה אחד מילדי עליית-הנעור המע-טים, שניצלו ממחנה, כאשר מטוסם התרסק מעל גורבניה, לפני שבע שנים ... **מגדלי הכותנה בדרום** סיכמו השבוע את תוצאות העונה החולפת. מסתבר כי היבולים היו ירודים ב-120'100 ק"ג לדונם, הגיעו בסך הכל לממוצע של 260 ק"ג. הסיבה: טיפול

עזרא אליהו ותרומת הכנדים
דיון בכיתה ו'

לאנכון בהדברת המוזיקים ... **שכרם של המשפטינים המתמחים,** העובדים בשרות הממשלה, יועלה החל מחודש אפריל 60' ל"י 75' לחודש — עדיין פחות ממה שעוורתי-בית רגילה מרחיחה ... **חיפוש אחרי חשיש** נערך באנתי-המשא איל, בהגיעה לנמל חיפה, בעזרת כלבי משטרה מיוחדים, אחרי שמשטרת תורכיה גילתה באותה אוניה חשיש מוברח. למש"טרת ישראל לא הותירו התורכים מה ל"גלות.

תזכיר

האניות של עמוס

עמוס כהנא ריכז החליט השבוע למכור את מניותיו בחברת כרית הופיות כורים, אשר בראשה עומד ידידו שיקה יוקוני. החלטה דומה נתקבלה עלידי קצין-משטרה גבוה אחר, יעקוב קנר. פרטי שותפות מוד רה זו תוארו בהרחבה במאמר הראשון של העולם הזה בפרשת עמוס, והם הוכחו בע"ל ליל בבית-המשפט, כאשר נתברר כי למע-שה לא השקיע עמוס כספים תמורת חלקו בשותפות, וכי המשטרה התערבה בצורה נמרצת לטובת השותפות נגד מתחריה. ה"שופטים קבעו בשעתו כי אינם רואים בעין יפה את השתתפותו של עמוס בשותפות, אך הטילו את כל האשמה על יחזקאל סהר, שנתן לה את הסכמתו ... **סיפורי ה"מזעזע** של עזרא אליהו, האב שהציע למי כירה שלושה מבין תשעת ילדיו מחוסר יכולת לפרנסם (העולם הזה 1061) וכה ה"שבוע לתגובה אושית יפה. בעוד ששום מוסד רשמי לא פעל דבר למען האב ה"מיואש, עלה העניין לדיון בכיתה ו' של בית-הספר היסודי הממלכתי נצח י"ש ראל בתל-אביב. ילדי הכיתה, רובם ממשפחות לא-אמידות, ערכו מבנית, תרמו כל אחד מבגדיו למען האב, שקיבל בהתרגשות רבה את השק המלא במערכת העולם הזה.

כדורגל

להתראות בהיכל התרבות

על משחק הכדורגל שנערך היום שבת בין מכבי תל-אביב ומכבי פתח-תקוה, שהסתיים בנצחון הי-תל-אביבים 5:0, כותב שייע גלור:

בטח שמעתם ש-אברהם מלך בנדורי ר-רבינוביץ' הגיגי נשאר בחוץ-לארץ, אחרי המשחק בקר-דיף. השבוע הם באו בחורה. איך שהאוי-רון מגיע ללוד וכל הנוסעים יורדים, ה-גיגי לא רוצה ל-רדת. למה? מפני ש-

לא הכינו לו קבלת פנים עם פלאקאטים. אבל הבדיחה הזאת היא עוד כלום, ל-עומת מה ששמענו השבוע בתיאטרון ה-בימה. הזמינו את כל נבחרת הכדורגל לה-צגה חגיגית של הביצה, והושיבו אותנו ב-שורה הראשונה ביציע. ההצגה היא גסה, אבל טובה. קלצ'קין מצטיין שם לא פחות מתורו בקרדיף. אחרי ההצגה הזמינו או-תנו אל מאחורי הקלעים. מי שלא היה שם, לא צריך למרה. אין שם שום דבר שאיננו לפני הקלעים.

היו נאומים וברכות, והזמינו גם אותי לנאום. קלצ'קין אמר לפני זה שהוא שיחק פעם בתפקיד קיצוני ימני, ואחרי ששיחק כל כך טוב בתפקידו בהביצה, רציתי להגיד שכאני להכניס אותו לנבחרת ולפתור את בעיית הקיצוני הימני. רציתי, אבל לא אמרתי. מפני שזה לא היה זמן מתאים לבדיחות. במקום זה אמרתי שאני מודה להבימה, ומקוה שיומינו אותנו שוב להצגות אחרי המישחקים הבאים. בקיצור, מה, אנחנו יוד-עים לנאום? כדורגל אנחנו יודעים יותר טוב משלדבר.

פראות לא משתלמת. מכבי פתח-תקוה היתה מאז ומתמיד אחד המכשולים שלנו בליגה. אם לא היו משחקים כל כך בטכניקה, היו משחקים בכוח. אבל השבת זה לא הלך להם. השבנו להם כפליים. אף על פי שהם נמצאים בסוף הליגה, חיכינו למשחק קשה. ואני רוצה להגיד לכם שזה שבת היו לי שתי הפתעות בתוצאות הליגה: (א) שהפועל תל-אביב קיבלה מכפר-סבא רק שתיים ולא שלוש; (ב) שניצחנו את פתח-תקוה רק 5:0.

כך זה קרה: המחצית הראשונה היתה קצת קשה. מכבי פתח-תקוה החליפה בזמן הא-חרון הרבה שחקנים והכניסה בכתאחת הר-בה צעירים. אבל הם בכלל לא שיחקו כדורגל, לדעתי. במקום זה שיחקו בכוח ובפראות.

יש קבוצות המשחקות חזק, כשאתה הולך עם הכדור. אבל אצלם קיבלתי מכות ב-רגליים, כשהכדור בכלל לא היה אצלי. ולא רק אני. חוץ מזה, הם משחקים בלי שום קשר בין השחקנים, והמאמן האנגלי החדש שלהם יצטרך לעבוד קשה והרבה כדי לע-שות מהם כדורגלנים.

במחצית הראשונה הכניס נחמיאס רק גול אחד. בחצי השני הם שיחקו יותר בפר-אות, ואז נתנו להם עוד ארבע. וגם זה היה בזל. כי אם לא היו פראים, היו מקבלים כפליים. ניצחנו לא רק בגלל זה שהם היו חלשים, אלא בגלל זה שמיכבי תל-אביב היא היום בפורמה מצויינת. אנחנו יכולים להעמיד היום שתי קבוצות בליגה הראשונה, וממלאי-המקום הוכיחו לפני שבוע שהם לא נופלים מהראשונים. שורת ה-ח' לוצים שלנו עכשיו היא מצויינת, ואחרי ה-קונצרט שנתנו בשבועיים האחרונים אומ-רים שיומינו אותנו לתת איזה הופעה ב-היכל התרבות.

חבל רק שהמשחק האחרון התקלקל בגלל המגן של פתח-תקוה אלכס בורשטיין, שהיה צריך לזרוק אותו מהמגרש. אלכס הוא בגובה מטר, אבל משתולל כמו אחד בגובה ארבעה מטרים. והוא לא היה היחיד שהת-פרע. אם מכבי פתח-תקוה תמשיך לשחק בצורה כזאת, היא תוכל להקים יחד עם הפועל מחנה יהודה ליגה של נענשים, ו-יהיה להם יריב לששה שבועות.

זהו זה. עכשיו נשאר לי רק להגיד ל-יענקל'ה חודורוב, הנותן סיפורים לעיתונים, שהוא יתורר בעוד שלושה שבועות לשחק.

• שהוצאה השבוע למשך ששה שבועות מליגה א', אחרי שקהל חמוסי-מוח היכה שופט עד חוסר-הכרה על מגרשה.

התמונות מספרות:

זוהי מנצ'סטר יונייטד

בשדה-התעופה של מנצ'סטר, עיר-התעשייה העשנה והמפויחת של צפון-אנגליה, נחת מטוס משא רגיל. משני צידי הדרך, המובילה לאורך של 16 קילומטר, משהה-התעופה עד לאיצטדיון אולד טרפורד, דרך משכנות-העוני של פועלי תעשיית ה-טקסטיל, ניצבו רבבות אנשים, צופים - ושקטים. כרבע מיליון איש ואשה, שליש אוכלוסייתת של מנצ'סטר, היו ברחוב. הם חבשו כומתות צמר אדומות-לבנות, נופפו בידם דגלונים אדומים-לבנים, הביטו בעיניים דומעות ב-17 מכוניות עטופות זרים, שנעו באיטיות לאורך הדרך.

מנצ'סטר יונייטד, קבוצת הכדורגל המפור-סמת של העיר, אחת מקבוצות הכדורגל

קץ המסע שבעה משחקני הקבוצה מוטלים מתים, בין שלגי שדה-התעופה. עד לפני שנה אטרה התאחדות הכדורגל הבריטית על קבוצות הליגה הראשונה לטוט, כדי שלא תחוסל קבוצה שלמה בתאונה אחת. כפי שקרה לסוריני האיסלקית.

ראשית הטיסה מנצ'סטר יונייטד, לפני עלותה למטוס במינכן. השלישי מ-שמאל, לבוש מעיל-גשם בחור, הוא רוג'ר בירן, קפטן הק-בוצה, שהיה בטוח כי קבוצתו תזכה השנה בגביע אירופה המיוחל. גם הוא נספה בתאונה.

הטובות והגורעות בעולם, חורה הביתה. היא חורה ללא רוח חיים. ב-17 המכוניות היו מונחת גחיותיהם של שבעה משחקניה המהוללים של הקבוצה, ארבעה ממנהליה וששה מעתונאי-הספורט של בריטניה - 17 מתוך 21 קרבנות תאונת המטוס, שהביאה לאסון הגדול ביותר בתולדות הספורט. לפני שבועיים הם היו בדרךם אל התהילה. במשחקיהם במסגרת גביע אירופה יצאו שחקני מנצ'סטר יונייטד בתוצאת תיקו 3:3, אחרי משחקם בבלגרד נגד קבוצת יחזכב האדום. במשחק קודם ניצחה מנצ'סטר יו-נייטד, כך שעלייתה לחצי-הגמר של גביע אירופה היתה מובטחת. ואז באה תאונת המטוס שהתרסק בשדה התעופה של מינכן. התזמורת לא ניגנו וההמונים לא הריעו. רק פעמוני הכנסיות ליוו את 17 הארוגות, שנעו בחצות הלילה אל אולם ההתעמלות של האיצטדיון שלהם. 73 שנות היסטוריה של הקבוצה, שהוקמה על-ידי קבוצת פועלי רכבת בעיר והסכה לאחת המפורסמות בקבוצות העולם ב-12 השנים האחרונות, הגיעו לנקודה העגומה ביותר.

מנצ'סטר יונייטד זכתה פעמיים בוו אחר זו (1956 ו-1957) באליפות הליגה הראשונה באנגליה, ואף הגיעה למישחק הגמר של הגביע האנגלי ב-1957 - דבר שהוא חסר תקדים כמעט בכדורגל הבריטי. כיום היא תופסת את המקום הרביעי (מבין 22 קבוצות) בצמרת הליגה באנגליה ולוחמת עדיין על הוכיכה באליפות הליגה, בגביע האנגלי ובגביע אירופה.

אך ההיסטוריה של מנצ'סטר יונייטד לא תמה. ביום רביעי זה יעלו שוב 11 כדור-רגלנים, לבושים בתלבושת האדומה-לבנה שאיינה את הקבוצה, למישחק נגד שפילד וונדסדאף, למישחק במסגרת מישחקי הג-ביע האנגלי. רק שניים מניצולי המטוס המרוסק יופיעו בהרכב זה; כל השאר יהיו שחקניה הצעירים של הקבוצה.

הכדור חייב להמשיך ולהתגלגל.

מוטי לחכות שנה שלמה. השבוע, כאשר גילתה קבוצתו יתרון בולט על יריבתה ב-משחק הליגה, ורק טעויותיו של השופט מנעו ניצחון, התרגז המאמן, צעק לעבר השופט הצעיר, יעקב תדמור, אשר היה חניכו של מוטי בהפועל: „אם לא תשפוט כמו בן-אדם, אזרוק אותך מהמגרש כמו שזרקתי אותך מאימוני הכדוריד.“

בתחילת המחצית השניה של המשחק, הפ-היעו חלוצי הפועל, הבקיעו שלושה שערים רצופים, זכו כמעט בנצחון. משה הלפרין, האתלט המצטיין, ואלוף המכביה שהצטיין בשער מכבי ראשון-לציון עד לאותם שלושה שערים, פרש לפינת שער, חלק את נעליו, הודיע למגיני קבוצתו שעמדו על ידו: „עכ-שיו לא חושפים יותר גולים.“ ואמנם, עד סיום המשחק, נכנע רק לשער אחד.

הולנדי“ מוקסיי, מאמן הקבוצה, לא היה בכך מאומה. להיפך: לגביו היה זה הישג גאה, שהעלה שוב את הקבוצה שהיתה ה-אחרונה בתחתית הטבלה, למקום הרביעי. סיפר מוטי, אשר מרכז הפועל עומד לשלוח אותו לקורס מאמנים בשווייץ, ולמנותו מאמן ארצי של הפועל: „לפני שנתיים, כאשר לא היתה כלל קבוצה להפועל, אספתי עשרים נערים מבית-הספר, לימדתי אותם מה זה כדוריד. אחרי שנה היינו הקבוצה הכי צעיר-רה בארץ, ואלופי הליגה. עברה שנה נוספת. כולם עזבו אותנו, בשביל להתגייס לצבא. עכשיו אספתי שוב עשרים נערים והקמתי קבוצה חדשה; בשנה הבאה שוב נהיה אלו-פים עד שהשחקנים יתגייסו לצבא. אז נת-חל שוב מחזור.“

שוער כרי נעדיים. אך לא תמיד מוכן

שיעשה את זה יותר מהר. אם הוא יתעכב, הוא עוד יכזי, לחזור ולמצוא את הקבוצה שלו בליגה א'.

כדוריד

לומדים לשחק, מתגייסים

דקה לפני סיום המשחק המרתק, בין ה-פועל רחובות ומכבי ראשון-לציון, הת-פרץ החלוץ הרחובותי בן ה-15, יעקב שטרן, היטעה את שוער מכבי, היטעה את תוצאות המשחק ל-8:8. הקהל המועט, שמנה בקושי 100 איש, הגיד בראשו, הפטיר איזון קללה לא נעמה ביותר, עזב את המגרש בכעס. לגבי הקבוצה הרחובותית, שזכתה בעונה שעברה בתואר האליפות הישראלי, היתה זו תגובה פוגעת. אך לגבי מוטי (הפער ה-

תקציב "קול ישראל" לשנת הכספים לתקליטות ותקליטים חדשים: 18 אלף ל"י. חלק ניכר מסכום זה יוקדש להחלפת התקליטים הישנים, שזוהו עשר שנים נמ' צאים בתקליטות שירותי השידור. הסכום שישאר לרכישת תקליטים חדשים יהיה זעום ביותר... **כפנאי "קול ישראל"** ר"קול ציון לגולה נזכרים עתה בקדחתנות בארכיוני שירותי השידור. לקראת שנת ה' עשור, התחייבו שירותי השידור הישראליים לספק סרטי-הקלטות ל-18 מדינות שונות... **לצורך תוכניות העשור** שישדרו בחוף, הגיע עתה ארצה עורך תוכניות של שרות השידור ההולנדי. הוא יקליט תוכנית מיוחדת, בשם זוחל ישראל. בין ה' מוקלטים: ראש מועצה ערבית במשולש ו' שיד בדואי... **בעיות תקציב** אימו להשביט את סידרת תוכניותיו החדשה, ע"י בי תיאטרון, של גיורא מגור, הבמאי ה' צעיר, איש משמר העמק. לאחר משא-ומתן ממושך, הועמד תקציבו של העורך על מאה ל"י לתוכנית, בה חייבים היו להופיע אף ארבעה משתתפים. גיורא פתר את הבעיה בגישה קיבוצית למופת: הוא הקליט מספר תוכניות יחד, שילם למשתתפים בתוכניות אלה בקבלנות.

תדרין

חמישדריס חבאים עלולים להיות בעלי ענין. שינויים אפשריים.

● **קול אחד ואחד** (קול ישראל, יום ד', 20.20) — פטר פריי ויוסף סרגין מהפ' כים במיקרופוניהם בבעיות קליטה, במושב עולים יוצאי-עין. מורין המושב, יוצא ליטא, מדגים קיבוץ-גלילות בשירה באידיש, בלי חי כלי-נגינה עדניים.

● **ניחוח חציר** (קול ישראל, יום ה', 21.30) — קולותיהם של חברי משקים מ' סאסא, שלוחות, קבוצת יורעאל ומושב באר' טוביה יישמעו שוב, בלקט מתוכניות ניחוח חציר. בין היתר: בידור במקלחת ושיח ב' לול.

● **נבקשתך למוסיקה קלאסית** (גלי צה"ל, יום ח', 19.10) — סונטת אורי ירח לבטהובן קונצרטו לכינור ותזמורת לציקובסקי.

● **סיפוריה של אופרה** (גלי צה"ל, יום ה', 21.15) — מאריה מנגיני קאלאס, שסירבה לשיר באופרה ברומא לפני נשיא איטליה, תשמיע קטעים נבחרים מתוך ה' אופרה מאדאם באטרפליי.

● **בת הים הקטנה** (קול ישראל, יום ו', 20.10) — חנה מרון תגיש את האנס כריסטיאן אנדרסן, בעיבודו המצויין של מיכאל אורח.

● **קפה שחור** (קול ישראל, יום ב', 22.30) — עוריה רפפורט ואדי הלפרין מעסיקים את המיקרופון במועדון-ערב בתל' אביב.

המאזין הזהיר לא יפתח את מקלטו ב' תאריכים ובשעות המפורסמים מסת, פן יס' בע בגלי שיעמום. שינויים לא מתקבלים על הדעת.

● **תוכנית ההסתדרות** (קול יש' ראל, יום ד', 19.30) — מס'השפתיים שמש' למ השרות הממשלתי, למסד הגדול ביותר במדינה. הפעם: כיצד מבזבזים את כספי קרן הפנסיה שלך.

● **יומן החדשות** (קול ישראל, יום ד', ח' א', ב', 21.15) — החדשות שבטסט פתיחת בית-המרחץ החדש של המחלקה ה' דתית של ההסתדרות בעברונה, או נאומי של החבר ערמוני בדימונה, או הדגים מ' מעולתה החיובית של מועצת הפועלים ב' עקרון. רק בשינוי נוסח ומקום.

● **אספקריות חשבוני** (קול יש' ראל, יום ו', 19.30) — מה שסופר מפא"י עזרא מנחם, חושב שראוי שתשמע עליו, מתוך מאמרי התוספות ה"ספרותיות" של עתוני יום השישי.

● **המבריד ומלווה מלכה** (קול ישראל, שבת, 19.30) — שיחה על האד' מויר ר' יחיאל מגוסטונין, זצ"ל, במלאת שבעים שנה למיתו, מפי הרב איסר מרנקל, יבליא.

מאזני צדק (צפון, תל-אביב; ארצות הברית) מהחיים 12 חברי צוות המושבעים, במשפטו של נער אמריקאי בן שכונת עוני, הנאשם ברצח אביו. הסרט מתחיל במקום בו נגמר המשפט, כאשר המושבעים סוג' רים את עצמם בחדר, כדי לקבוע, על סמך חומר הראיות, אם הנער אשם או לא. מאזני הצדק נוטים לחייב את הנער. מצד אחד ניצבות מסקנותיהם של 11 מושבעים: חייבו על הכף השניה מוטלת רק דעתו של יחיד (הנרי פונדה); לא חייבו אולם מכיון שהחלטות חבר-המושבעים צריכות להתקבל פה אחד, מתחיל ויכוח. הוא נמ' שך עד סוף הסרט, עד כל המושבעים מגי' עים למסקנה אחת.

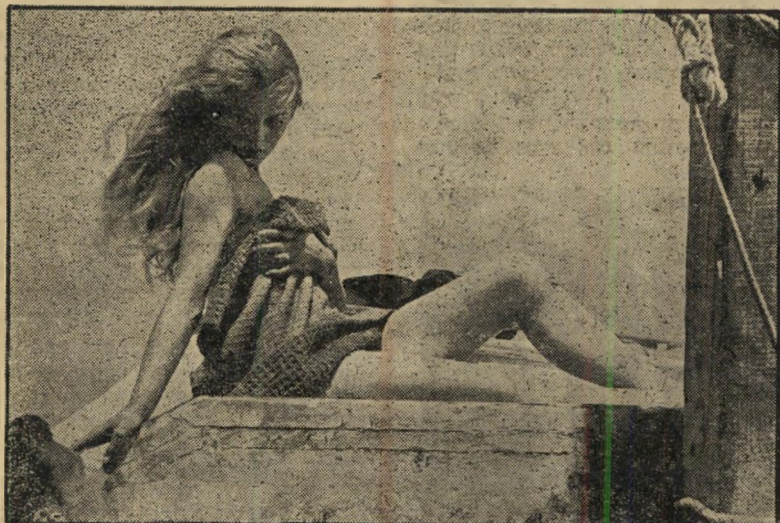
רגינלד רון, סופר מחזות לסלביזיה, שהיה עצמו חבר צוות מושבעים, כתב את עלילת הסרט כמחזה קצר לסלביזיה. בעי' בוד לתסריט, הרחיב רון רק את ניתוח דמויותיהם של 12 המושבעים, המהחיים חתר אנושי נאמן על חברו אמריקאי, כל משך הסרט עוברת המצלמה מאחד לאחד, אך ורק בתוך החדר. אין בסרט צילומי

הזוויות, בכל המצבים, בכל צורות הגירוי האפשריות, מצדיק את הכינוי חתול חסין שנודק לה.

בסיום מוכרח כל צופה לשאול את עצמו את השאלה הנשאלת בשם הסרט: מי ברא את האשה? אולי כדי לבוא אליו בטענות, על שלא ברא את כל הנשים בצלם כ.ב.

מיקי מאוס אנושי

מיקי איירנשפיגל (חן, תל-אביב; צרפת) הוא ליצן האגדה הגרמנית של ימי הביניים, ששימש לרבים מסופרי צפון אירופה דמות המסמלת הומור וסאטירה. הפך ביצירתו של הסופר הבלגי ליד מיינכן בן המאה ה'19, שארל דה קוסטר, גיבור לאומי של ארצות השפלה. בסרטו של גיראר פיליפ, המבוסס על יצירתו של דה-קוסטר, אין טיל אלא מיקי מאוס בהתגלמות אנושית. גיראר פיליפ, שחקן מצויין לכל הדעות, ניסה בסרט זה לראשונה את כוחו כבמאי וכתסריטאי, נוסף לתפקיד הראשי שנטל על שכמו. הוא יצא קרח מכאן ומכאן, כתסריטאי, הפיק מהאפוס נוסח דוון-קישוט של דה-קוסטר. תסריט מסמאחיות, שהי' המשכיות בו פגומה, כבמאי, הצליח לביים מספר סצינות מרהיבות, כך, למשל, בסצי' נת הפתיחה של הסרט, החיה על הבר את

ב.ב. כ"מי ברא את האשה" בראשית היתה בריג'ס

ציוורו המפורסם של הצייר הפלמי פטר ברויגל, מחזותו בחתונה. אך פיליפ נכשל בעיצוב דמותו של אוילושפיגל. אוילושפיגל של דה-קוסטר הוא דוון-קישוט פלמי, שבמקום ללחום בסחנות' רוח הוא לוחם בכובשים הספרדים בעזרת טחנות-רוח. אפילו דמות מלוכה שמן, דוג' מת סאנשו פנשה, אינה חסרה שם. אויל' שפיגל של פיליפ אינו ליצן ואינו פילוסוף, למרות שהוא שופע סיסמאות "ציוניות" לאומיות וסוציאליות. הוא מיקי מאוס שכל כוחו בתעלולים, המבוצעים הרבה יותר טוב בסרטיו של ואלט דיסני.

תדרין

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ, אשר העולם הזה ממליץ לראותם:

● **לילות לבנים** (ארמון-דוד, תל' אביב) — מריה של מחכה לזואן מארה, נלכדת ברשת האהבים של מרצלו מסטרר' יאני, באגדת אהבה נוסח דיוסטיביסקי, עשויה בידי לוציאנו ויסקונטי.

● **התשוקה המחזרה** (פאר, תל' אביב) — מישל סימון מנצל את יומי חייו האחרונים, להביא ילד לעולם בשיטה מוזרה.

● **חלף עם הרוח** (אסקר, תל-אביב) — אך לא עם הזמן. קלארק גיבל ויחיאל ליי בסיפור-האהבה, שריחק את המספר ה' רב ביותר של צופים, ברקע — מלחמת' האזרחים האמריקאית.

● **שנות חיינו היפות ביותר** (מוג'ובי, תל-אביב) — שלושה חיללים משוח' רים חוזרים הביתה ולחיי היום-יום, באחד הסרטים הריאליסטיים החזקים שנוצרו איפעם.

● **מפרכת הרזוקים** (גליאור, חיפה) — הנשואים מקנאים ברוחקים והרוחקים בנשואים, בסרט המגלה את האושר שבחיי נשואים שלוחים. דון מורי.

● **מאזני צדק** (פאר, תל-אביב) — ראה לעיל.

נקודותיה הבולטות של ב.ב.

מי ברא את האשה (אופיר, תל' אביב; צרפת) הוא הסרט שזכה לפירסום כה רב, אחרי שבריג'ס באדרו נכנסה ערומה למיטה אחת עם השחקן הצרפתי ז'אן טרינטאן, כדי שבעלה, במבאן ואדים, יצלמה לצורך הסרט, אך נשארה במיטה עם טרינטאן גם אחרי שהבעל סיים את ה' צילום (העולם הזה 1025), התגרשה מואדים, התארסה עם טרינטאן.

למרות שעבר את מספרי הצנוורות ה' פורטניות הישראליות ללא קיצוץ, זהו אחד הסרטים האירוטיים ביותר שנראו איפעם על הבד. ב.ב., אסופית יתומה, היא כל כך מסכנה, עד אשר, כבר בפתיחת הסרט, אין לה במה לכסות את גופה העירום. בהמשך היא מגרה שני גברים, נישאת ל' שלישי, חוזרת לשכב עם אחד משני ה' ראשונים, שהוא אחיו של השלישי, מקבלת כמה סטירות-לחי הגונות, וחוזרת אל ה' בעל, כדי להצדיק את תורת נישואיה. אולם גוף העלילה אינו חשוב. חשוב רק גופה של בריג'ס. ורק בעל אשר ידע את אשתו יכול להציג את נקודותיה ה' בולטות בצורה כזו לקהל, כשם שואדים עושה עם בריג'ס. הוא מראה אותה מכל

האזניים שמעו

אחרון קמחי, מנהל המחלקה למטבע זר במשרד האוצר, דחה השבוע את אחד האורחים, שפנה אליו בבקשה להקציב לו 20 דולר, לקנית ספרים בארצות-הברית. הסביר קמחי לאיש: "המדינה היא במצב קשה, מלאי המטבע הזר קטן, לא נוכל להקציב לך את הסכום". האיש ירד מאצל קמחי, קנה עתה ערב, הופתע למצוא את שמו של אותו פקיד עצמו באחת הכותרות הראשיות, שסיפרה על פקידי ממשלה שיניצלו את מעמדם כדי לרכוש מכוניות במחיר מוזל. קמחי היה אחד מהם. האיש לא היסס, סימן את שמו של קמחי בעפרון אדום, רשם על העתון: "עכשיו ברור מדוע מצב המדינה קשה", עלה חזרה אל המשרד והגיש את העתון לקמחי. . . . אחרי שהכנסת דחתה את הצעתו של ראש הממשלה דוד בן-גוריון להנהיג בארץ בחירות איזוריות, גינש המנהיג הקשיש לח"כ אחדות העבודה יצחק בן-ציון, שמפלגתו השתתפה בחיסול ההצעה. אמר ביגוי לבן-אחרון: "אתה עוד תופיע בעצמן בבחירות איזוריות, כמועמד מטעם מפא"י". . . . בכנס מוניציפלי שנערך השבוע בהשתתפות ראשי העיריות ושר האוצר לוי אשכול, היה נאומו של ראש עיריית טבריה **משה צחק** מלא דברי קיסרוג נגד שר האוצר. כאשר אמר צחק: "אני אוהב את שר האוצר" שיסע אותו אשכול: "זהו רומאן חד-צדדי". . . . באותו כנס אירעה תקרית בין שר הפנים **ישראל ברייה** לראש **ד"ר** לבין ראש עיריית תל-אביב-יפו **חיים לבנון**. כאשר החל ברייה לנאום, פנה אליו לבנון: "אני מבקש את סליחתך, אך הומונטי עתה אל שר האוצר". השיב ברייה: "אני סולח לך, אתה הומנט אותי לכאן ואתה בעצמך מושק". לבנון קיבל את הוסיפה בשקט, נשאר במקומו. . . . הרב הישי **יהודה לייב הכהן מיימון** בא השבוע אל ראש הממשלה, ובפיו בקשה. סיפר הרב לביגוי כי הוא תמך בזמנו בבחירות הרב **יצחק ניסים** כרב ראשי, ולמרות שהיו לו מתנגדים רבים, עמד על כך שיכחה. עתה מתפרשת כל פגיעה ברב ניסים כפגיעה בו עצמו. על כן ביקש מיימון מביגוי בשם הידידות הוותיקה ביניהם, להפסיק את מסע ההשמצה נגד הרב הראשי. . . . אגב, בחוגי הרב ניסים התחלשו ש' שבוע כי חלק ממסע התעמולה נגדו מקורו במקורביו הרב הראשי האשכנזי, **אייזיק הלוי הרצוג**, שהחלו לקנא בעובדה ש' ניסים הפעיל מבין שני הרבנים הראשיים. . . . סכסוך מעניין אירע בין עורך ידיעות אחרונות **הד"ר הרצל רוזנבלום**, לבין ראש מחלקת העליה של הסוכנות היהודית **שלמה זלמן שרגאי**. שרגאי נפגש עם רוזנבלום לשיחה אישית, בה סיפר לו על בעיות העליה. רוזנבלום ריכז את החומה, פירסם מאמר בו כתב כאילו הסוכנות מפרעיה במתכונת עליה היהודית מארצות-הברית, כדי לא להרגיז תורמים עשירים מקרב יהדות אמריקה. אחרי שהופיע המאמר, פנה שרגאי אל רוזנבלום, בבקשה שיכחיש כי שרגאי אמר לו דבר רים אלה. השיב רוזנבלום: "אני יכול להכחיש דברים ששמעתי במו אוזני מפיו". הלך שרגאי ופירסם הכחשות בעתונים אחרים.

★ ★ ★
מיצעד החתיכות

מיבצע פירסומת נוסף של צעירה ישראליה, הגיע לסופו הבלתי-מוצלח. אחרי פרשת **עמנואל פינס ואביבה רוה**, נתקבל השבוע מכתב מאת מלכת היופי

חתן שוק ונערות-הזוהר*
בסוף נפל בפח

בדימוס **שרה טל**, לשעבר מדריכה בהשג' חר הצעיר, המודיע כי אירוסיה עם נסיך בתי-המלון האמריקאי, אחיו של נושא הכלים של **ג'ו' מוקי-ארת** המנות, המליונר **ריי צ'ארל שייק**, עלו על שרטון. מסתבר כי איההבנות בין שרה ובחירת-ליבה הגיעו למימדים המונעים התקשרות של קבע. . . . הצלחה רבה יותר היתה למחובלן **יגאל** (זרוק אותו לכלבים) **מוסינזון**, ששם קץ לאירוסיו עם בחירת לבו האמריקאית, ש' באה למענו ארצה, והתקשר תחת זאת עם חברתה העשירה, גם היא אמריקאית, בת מנהל מפעל-הליפסטיק העולמי רב-לון. . . . שמחה של ממש היתה ל**דן שייק**, צלם נערות-זוהר מקצועי (בין השאר: שער צב' עוני של העולם הזה 1030) ועורך סרטים. אחרי שהתמחה בצילום נערות-הזוהר של ישראל, נשארה אחת מאוסף זה אצלו לת' מיד. המאשרת - **אני שייק**, פליטת ה' מרד ההונגרי, גישה השבוע ללן בטכס צנוע. במסיבה שנערכה אחרי הטכס, התי' קיים בדירתו של דני מצעד חגיגי של כל החתיכות שצילם. . . . גם **לאברהם קרייניץ**, ראש עיריית רמת-גן, שיחק המזל השבוע. במסיבה של מועדון הכומתה הא' דומה, מועדון הצנתנים המשותתרים, שנער' כה בחסותו בבית האזרח ברמת-גן (ראה במדינה), נערכה הגרלה בה זכה קריניצי במוצי' של תינוק. . . . אחד הפרסים הג' דולים, של טיסה במטוס פייפר מעל תל-אביב, שהוגרל באותה הגרלה, נפל בחלקו של ראש המועדון, **שמעון צחור**. . . . בהצגה חגיגית של הביצה, שערך תיאטרון הבימה לכבוד נבחרת הכדורגל הישראלית, הוכנה הפתעה גם עבור השחקן הראשי במחזה, **רפאל קלצ'קין**. קלצ'קין, אשר צריך ללגום במחזה מתוך בקבוק קוניאק, רגיל ללגום מתוכו מים. הפעם מולא ה' בקבוק בקוניאק אמיתי. קלצ'קין הופתע, שיחק, המשיך לשחק במצב-רוח מרומם מן הרגיל. . . . במסיבה שנערכה אחרי הצגה זו, נאם בין השאר גם מרכיב הנבחרת הישראלית, אלוף-משנה **שמואל סוחר**. סוחר פתח את דבריו במלים: "בזמן האחרון דיברתי רק באנגלית". שיסע אותו העתונאי **נתן דונביץ'**, בהערה לא כליכך טאקטית: "גם עם אביבה?". . . . אגב, ב' קשר לכדורגלנים: כל אלה שהורגלו לר' את את **נחל רוניק**, כדורגלן הנבחרת הישראלית ומחבי תל-אביב, בתפקיד הכלם,

★ ★ ★

מנגינה חוזרת

מתחת השבוע שייכת לקומיקאי החתיק **אברהם ארגמן**, לשעבר שחקן דורה-מ' המופיע עתה בהצגת מוישה וינטטור ב' תיאטרון זירה. באחד הלילות העיר ארגמן את במאי תיאטרון זירה **מיכאל אלמוז** משנות, על-ידי צלצול טלפון. "השתגעתי, מה אתה מעיר אותי באמצע הלילה?" שאל אלמוז. "שמע", הסביר ארגמן, "קרה משהו נורא. צריכים לערוך הצגה מיוחדת". "מה קרה?" תמה אלמוז. הסביר ארגמן, בכל קרעיות: "העיר הבריטי, סיר פרנסיס ראני דל, רוצה לראות את מוישה וינטטור". . . . אגב, ארגמן מקפיד מאוד על זכויותיו המקצועיות כשחקן וחתיק. בחווה עם תיאטרון זירה לא שכת להכניס פרט, המקנה לו זכות-ישיבה ליד ההגה, בכל נסיעות התי' אטרון. . . . החוג לאנגלית באוניברסיטה בירושלים עורך מדי פעם הצגות באנגלית, בהשתתפות הסטודנטים. התאונה השבוע מארגנת החוג: "רק בנים מועטים רוצים להופיע בהצגות, אבל כמעט כל בת רוצה להיות שחקנית. הנה, למשל, קדישביץ' מ' שנה א'". היא נדהמה לשמוע שאותה סטור דגנית היא **ערנה שביט**, לשעבר שחקנית תיאטרון זירה. הלומדת אנגלית באוני' בריטית וחותרת בשמה הלוועזי. . . . כל תוכנית של תיבת-ז'וז. הנפתחת בפומון אק' טואלי של **דן אלמגור**, מושרת בפי בחור ממושקף וחובש-כיפה, שעורך תוכנית **אלר' מלך רם** מציגו כמשה'ידה ברנט. ברנט, המסיים השנה את חוק לימודי ה' רפואה שלו, ועובד בבית-חולים כרופא מש' תלם, ביקש כמה פעמים מרם לחדול לקרוא לו משה'לה, לשוא. בתוכנית האחרונה, כש' כבר החלה התזמורת לנגן, קרא ברנט לתוך המיקרופון: "הגיע הזמן שכבר תח' דלו לקרוא לי משה'לה". אלימלך רם נכנע, הציג אותו בפני הקהל כ"ידידי משה ברנט". . . . המלחין הצעיר **יוחנן זראי**, אשר התמחה לאחרונה בחיבור מוסיקה למחזות מוסיקליים, נראה השבוע כשהוא מעתיק ב' קפדנות את השלטים התלויים על קירות ה' אוטובוסים: "לא לעשן ולא לירוק". נא להיכנס פנימה". "אין דבר, הולצר יתקן". כשנשאל לסיבת פעילותו המוזרה, הסביר יוחנן כי הוא מתכוון לכתוב מוסיקה לש' לטים אלה, בצורת פומון מקורי לתוכניתה הקרובה של להקת בצל ירוק. . . . את ער' רת הצעיר ביקש השבוע המחזאי **יוסף הייבלום**, שהשלים את כתיבת הקומדיה המוסיקלית **זלמן**, יש לו משקפיים, לפי הומנט תיאטרון סמבטיון. הייבלום מחפש את בעליו של זוג משקפיים נאים, אותם מצא ברחוב תל-אביבי לפני כשנה. "זוג המשקפיים שמצאתי והחזרתי לבעליו הוליד במחוי את הרעיון לקומדיה". סיפר. "עכ' שיו אני רוצה להומני את בעל המשקפיים להצגת-הבכורה".

* רדנית כרמלה גולדברג, פקידה אורה גוטפלד, רדנית יוספה רוזנשטיין, חכלה אני, פקידה אילנה רביצין, עוזרת עורך-סרטים נירה עמרי.

אכילה
ענקי

מעילי
גשם
לגבות וגברים
26.95
החל מ-
חסוד
בסך

מעילי
חורף
24.95
החל מ-
חסוד
בסך

זקטים
לגברים
16.95
החל מ-
חסוד
בסך

חסוד
בסך

ח'ר-אביב.
ר'ח' אלנבי 74
ר'ח' נחלת בנימין 44
ח'פה.
ר'ח' הרצל 37

פסוקי השבוע

- ראש שירות השידור צבי זינדר, בתשובה לטענה כי שירות השידור עומד לכפות על מאזיני הרדיו את קריאת שבועון הרדיו: "אנחנו לא כופים. אנחנו נשלח אותו למאזינים, אבל אף אחד לא מוכרח לקרוא אותו".
- ח"כ חרות אליעזר שושפסק, בנאום בכנסת: "אין תרופה נגד סרטן ואין גם תרופה נגד קוממוניזם".
- ח"כ חרות הד"ר יוחנן באדר, בהסבירו בכנסת כי מפא"י חוששת מהקמת ועדת ביקורת, כיחן שיושבי-ראש התועדה לא יוכלו להיות איש מפא"י: "כל כמה שיש להם פחות ראשים, יש להם יותר יושבי-ראש".
- העתונאי אורי קיסרי, על פרשת עמנואל פינס, השחין שלא שחה: "באווירה זו, של שקרנים, של רמאים ושל מועלים, הוא אולי היחיד שמעל לשם שמים".
- אורי קיסרי: "אצלנו העתונאים זורקים לכלבים את האורחים, מחזאים זורקים לכלבים את העתונאים, הקהל זורק לכלבים את המחזאים, ואחרי סעודת כאלה, עוד מתהלכים בתוכנו כלבים רבים כל כך".

מכתבים אלותי

נראים לא רע. מאד אוהבים לבנות בכל צורה שנהנים ממנה. אנו מוכנים לקבל הצעות חדשות מצמד הבובות שיענה לנו מלה טובה.

אנו אוהבים במיוחד קולנוע, מסעדה מורחית, לא של שולטנים, אלא של לוי, כהן או מזרחי; תקליטים של רוקנרול, קאליפסו ובעיקר מחזות מוסיקליים, וכן שחייה או צלילה תתמימית וטוילים ברבב, אשר במקרה הצורך נמצא ברשותנו. אני אינני אוהב את בטהובן ושות', חברי דחקא כן, ושנינו איננו אוהבים — ביטוי עדין מאד להביע את רגשותינו — את אפלטון, רמברנדט ושות'.

אחרי כל ההתפארות הזאת, אנו רוצים כמה תכונות בוגר הבנות שיענה לנו:

- (1) תלמידיהם והסביבה;
- (2) עד גיל 18.5;
- (3) לא מרילין מונרו או ג'ין מנס' פילד, וגם לא הבקבוק החם הנושא את צורתן, מאחר והן תפוסות — אלא הסגניות שלהן;
- (4) אוהבות בילוי משותף או שיחות על נושאים עומדת לעזוב את תנועת הנוער שלה, החליטה (1064/5) לכבד אותי בנוכחותה. אני הייתי ברצון מחתרת על העונג, אך לך לשכנע אותה.
- (5) טוב, או היא בת 17, תלמידת שביעית עם כל הכרוך בדבר, חברה עדיין בתנועת נוער, אולם חברותה מעוררת בגלל "כל מיני סיבות". היא רוצה להתכתב עם צעיר טוב, או היא בת 18, בוגר תיכון או הולך להיות כזה. היא רמת-גנית, רוצה שהכותב אליה יהיה מחיפה או ירושלים. סימן שהיא ב' אמת מתכוונת להתכתב. נושאי ההתכתבות — טוב, מה ציפיתם? — ספרות — בעיקר מקורית — פסיכולוגיה, צילום, מורים, צחוק, ובכלל על כל מיני נושאים. רצוי גם שיהיה מדרר, גבוה ונאה.

דווקא לא

(1064/7) חושבת ורומזת לי שאם אעקוף אותה ואת מכתבה, יעזור לה הדבר לקבל חמל מכתבים. אז דחקא אשתוק לה. היא נותנת לי להבין שהיא בת 20 פלוס, ורוצה להתכתב דחקא עם פקידים ופקידות של משפטים.

ציפור קטנה לחשה לי...

אותו במאי טען, יוסף מילרד לא ישא את יחורית קורן. הוא עודנו נשוי... יורם מלמור, למישהו שהביע את רצונו לשבת בשורה הראשונה, כאשר יועלה מחזה מסוים על במת זירה, לקראת הע' שור: "אתה יכול בשקט לקנות כרטיס לי שורה האחרונה. אני מבטיח לך שתשב בראשונה". . . פקיד העירייה לקאריקטור ריסט רענן דוריאן, שבא לרשום את כל "שמוליק" (שמואל ב'): "לא אתה. הוא".

כי אסור שיהיה חצוף מדי בהתחלה. האם היא מנסה לרמוז בזה שמותר לו להיות כזה בהמשך? וכמובן שכלי זה אי אפשרי: דם ותמונה.

מאז שחתיכה תל-אביבית מסוימת אמרה פעם בחברה: "אני משתגעת אחרי שושנים אדומות. הן כל כך צהובות!" היא מוזקת פקחית מאד.

היו שני חברים

בכמה מלים: (1064/4) הם שני מלבנים צעירים בני 18, הרוצים, סלחו לי על הביטוי, להתכתב עם שתי נערות בנות 15-16. הם מתעניינים, כל אחד לחוד ו' שניהם ביחד, בספורט וקולנוע. אחד אפילו בציור.

היא באמת מתכוונת

מאז ומתמיד לא אהבה את מדורי. אולם מאחר שהיא עומדת לעזוב את תנועת הנוער שלה, החליטה (1064/5) לכבד אותי בנוכחותה. אני הייתי ברצון מחתרת על העונג, אך לך לשכנע אותה.

טוב, או היא בת 17, תלמידת שביעית עם כל הכרוך בדבר, חברה עדיין בתנועת נוער, אולם חברותה מעוררת בגלל "כל מיני סיבות". היא רוצה להתכתב עם צעיר טוב, או היא בת 18, בוגר תיכון או הולך להיות כזה. היא רמת-גנית, רוצה שהכותב אליה יהיה מחיפה או ירושלים. סימן שהיא ב' אמת מתכוונת להתכתב. נושאי ההתכתבות — טוב, מה ציפיתם? — ספרות — בעיקר מקורית — פסיכולוגיה, צילום, מורים, צחוק, ובכלל על כל מיני נושאים. רצוי גם שיהיה מדרר, גבוה ונאה.

בטהובן ושות'

בשביל הכסף שלי, (1064/6), נשמעים לי כמו זוג בני טובים:

"שלום בובה; קשה להגיד שאנו קוראים את העולם הזה בקביעות. אבל כשמציצים בו, אז קודם כל במדור שלך. למרות מאמצינו לא מצאנו זוג בובות שתתאמנה לשנינו. כמה פרטים עלינו:

"אנו חיילים בשיירות-חובה, שסיימו את בחינת שירותם. איננו צנחנים, אלא גיב' ניקים. כל יום בבית. ואף איננו מתכוונים להיות צנחנים. אנחנו אוהבים את הקרקע, זה יותר בטוח. אנחנו בוגרי שמיניות, מגמה ריאליסטית. שנינו עם משפטים, אבל

לעט. אני זקוקה לו מאד, ואני מקהה כי בשבוע הבא, עת אשוב מאחד ממסעות התכנים המפרכים בהרי הערבה הצעירים, והשמש תשקע בינות הרי אדום בעלי הוד הקדומים, אמצא בחורי מכתב מעודד ומשיב נפש, מבחור שיכתוב על הכל. ובאמרי הכל, אני ממש מתכוננת לזה."

אהבה ומארכסיזם

הוא רוצה להתכתב אתך, כדי להתגבר על אהבה קודמת. (1064/2) הוא בן 20, חבר הקיבוץ הארצי, כעת צוער בצה"ל, ויש לו מבטיח הוא, המון נסיון אצל בנות. הוא אוהב — מחקי את החיך המטופש מעל סניף — מוסיקה, ספרות, מתעניין במיוחד בפוליטיקה, מארכסיזם, פעיל בתנועה, אוהב ספרות, כותב, מפרסם אפילו מאמרים בעתונות התנועה, תארי לך. יש לו גם יכולת דיבור והוא מכיר את חיי העיר.

ועכשיו, בטח קיחת לקראו שהוא מעדיף נערה נבונה, פקחית ושאר הבלים כאלה. חכי רגע: "תנאי ראשוני הוא יופי ומבנה גוף, ואחר השכל" קובע הוא.

חצוף, לא בהתחלה

עוד מורה. (1064/3). למרות שאין היא מן המיתממות, כותבת היא, לא הצלחתי למצוא עד כה את הבחור המתאים לה. בכלום מצאה ריקנות מחרידה, אותה לא יכלו להעלים במיטב כשרונות החיזור של הם. היא נערה חיפאית, בדרך כלל בת 18, עוסקת עתה, בשיירותה בצבא, דחקא ב' פקידות. תפקיד משעמם מאד ומאוס, ממחרת היא להבטיח. כאילו לא הספיק כל זאת: "לא אתבייש לומר כי אני מושלמת מבחינה גופנית, ולמרות הכיחן הרוחני של לימודי, אינני מבטלת את היופי וההופעה החיצונית." ללמדך, שהיא מחבבת נערים יפים, עליונים ופקחים. היא רוצה למצוא עלם כזה, בעזרתך, שיהיה נחון באותן התכונות. אם

אם נולדת במקום כלשהו בין ה-20 לפברואר עד ה-31 במארס, הרי שאתה במזל דגים. אנשים שנולדו במזל דגים, אינם דווקא בעלי דם קר, או משוגעים אחרי דגים. נשים שנולדו במזל זה הינן לרוב יפות ומחוננות, אוהבות נורא אמונות ופחדות נורא מעכברים, ונוטות כל הזמן לחשוב שהשאירו את דלת הבית פתוחה. הגברים מצטיינים ברוב המקרים כאנשי עסקים, אגרונומים, מכביאש ופסלים. אנשי דגים מפורסמים: אנריקו קארלוס, מיכאל אנג'לו, פרדריק שופן, ג'ורג' וואשינגטון, אלן טיורינג וקסטר הוגו, אמריגו וספוצ'י, הנריק איבסן ובעל חנות המכולת שלי.

חזון וגוראש

(1064/1): "הרי אדום לפני והר אורה מאחורי, מימיני פיסת מיהתכלת של ים סוף, ומשמאלי אין סוף של חול, חול, חול, חול... מן החור השני מגיעים לאוני ויכווריסק משעממים, מלאי רכילות על כל העולם, מבעיות החקלאות של אילת, ועד לגולאש המתבשל הלילה ונחרך כליל — באשמתו של אחד מסמלי היחידה.

"את רגילה בחדי למכתבים רגילים ומזורזים, אך זה שלפניך הוא מיוחד במינו. הוא נכתב במרחק של 400 ק"מ משולחן המערכת שלך, על חול הערבה הלוהט של חתת גזע באר-אורה.

"גדנעים נכונים? נכונים תמיד!" אומרת הסיסמה הדגונית, אך גדנעים נמאסו עלי. בחתה משמשת אני כחבושת ראשית. כל אדם בחתה, החל בגדנעים וכלה בחיילים, טוען כי ביופיו עולה אני על כל חילת במרחב הרי אדום, למן עקבה בדרום ועד לפטרה בצפון...

"כחניכית משק נען לשעבר, קשתה עלי ההסתגלות לערבה, אולם קצת רצון, כושר סבילות, מעט חלוציות ודביקות בסיסמה האומרת הכל: "התפקיד הקרבי בתקופה של שלום, היא לרדת, חבר, לדרום." כל אלה, סיינו בידי לעמוד איתנה בתנאיו הקשים של איזור העתיד — אילת.

"אולם כתבלין לכל אלה, דרוש לי חבר

נערת השבוע

לא — לא יכולנו לצאת למפגשים. את מביתה היינו כולנו נערו. הגברים היו רחוקים מדי, מכדי שנוכל להיפגש עמם. עד שנסענו ממחנותנו השונים, היה עלינו כבר להתחיל לחזור...

"כיצד הגעתי להוליבורד? ובכן, ב-1954 הייתי מלכת היין, ואחד הפרסים היה נסיעה לניו-יורק. היה עלי לעזור ב' פירסום היין הישראלי."

זיחה עשתה עבודה מצוינת. מכירת היין קפצה ב-300 אחוז. אחרי שמילאה את תפקידה, החלה זיחה חושבת על הקריירה שלה. כאשר גילה אותה מגליה-כשרונות, הסכימה לעבור מיבנת-בד והוטסה להוליבורד. חברת אוניברסל-אינטר נשנל החתימה אותה על חוזה והעניקה לה משכורת טובה — אולם היא לא הופיעה בשום סרט. זיחה, הרגילה לחיים פעילים, החלה להיות חסרת מנוחה. שנה לאחר מכן השיגה את שיחורורה. מיד לאחר מכן קיבלה תפקיד טוב, כתפקיד הנשי השני במעלה, אחרי ברברה סטנזליק בארבעים רובים. עתה, כשזיחה היא עצמאית, עובדת היא קשה מתמיד למען הקריירה שלה. מדי יום היא הולכת לאוניברסיטת קליפורניה, לומדת מוסיקה, דרמה ומחול. לעתים, על מנת לכסות את הוצאותיה, היא עובדת כדוגמנית אופנה. זיחה מוצאת כי הוליבורד איננה הצבא — כאן יכולה היא לצאת עם כל מי שהיא רוצה.

"נישואיך?" חייכה. "יום אחד, אולי. אולם עודני צעירה ואינני ממהרת כלל. הגברים האמריקאים? הם חביבים, אבל..."

"מה?" שאלתי.

"רובם נחפזים כל כך. הם דוחקים נערה. הם מנסים לנשק כמעט לפני שהם יודעים את שמך. הם מהירים מדי בשבילי. אשר לגברים אירופאיים — הם שונים. הם אבי-רים, חביבים, הם משעשעים נערה.

"הם נוהגים לך פרחים... ישנן סעודות שקטות לאור נרות... טוילים לאור ירח... מוסיקה חרישית... מחזיר קים ידיים... ואז, אולי, אם את מחבבת אותו מאד, תרשי לו לנשך נשיקת ליל-מנוחה."

בעוד היא מכינה את הקפה, שאלתי אם סבורה היא שתקופה קצרה בצבא עשויה להועיל לנערה אמריקאית. "כן, אני סבורה כך. אולם חוששתי כי נערה אמריקאית ממוצעת איננה אוהבת משמעת."

הייתי אומרת שזה היה מוצא חן בעיניך, אילו יכלו לצאת מן הצבא כשהן נראות כמו נערת-השבוע, זיחה רודן.

אחד הסיפורים שנגעו ביותר לבי בעת האחרונה, היה על נערה ישראלית שפורסם בשבועון אנגלי, האוהב להציג בפני קוראיו נערות יפות, אשר, משום מה, לעולם אינן נראות לבושות בשמלה או בחצאית כמוני וכמוך. את הסיפור כתבה אחת בשם טייליה נוריס, כתבת אותו שבו, עון בהוליבורד, ואם עדיין לא ניחשתם במי דברים אמורים, תיווכחו מיד:

"החיל-לשעבר היחיד שאני מכירה, הישן בחדרי-שינה ורדודים, מאסף כותנות-לילה ובובות כתחביב, ומעסה את גופו אחת לשבוע בשמן זית, הוא נערה בשם זיחה רודן. זיחה היא גם הנערה היחידה בהוליבורד היכולה לציין את המלה "חילית" כמקצוע קודם.

כאשר צילצלתי בפעמון דירתה המפוארת בבחרי-הים, וברונטית קטנה ומקסימה פתחה לי את הדלת וביקשה אותי — בניב זר — להיכנס, חשבתי כי היתה זו משרתת צרפתית. אותו רגע האירה לי זוג עיניים בורקות וחיכה: "אני זיחה." היא התכופפה בתן והרימה פורל צרפתי קטן ושחור, הציגה אותו בפני ואמרה: "וזהו מונטגומרי." היא הולכה אותי אל ספה: "אנא, שכי."

זיחה היתה ללא ספק, החילית היפה ביותר שראיתי. "האם באמת שירת בצבא?" שאלתי.

"הו, כן. כל הנערות בארצי מגויסות לצבא בגיל 18 — אפילו רננה בן-גוריון, בתו של הנשיא." (אני מקהה ש' השגיאה היתה של העתונאית).

"האם איכפת היה לך לא, באמת שלא. אולם עלי להודות כי ארבעת החודשים הראשונים בבסיסי האימונים לא היו קלים. למדתי בקלות כיצד להחזיק רובה ביד, אולם פשוט לא יכלו ללמד אותי לקלוע. ניסיתי וניסיתי, אך ללא הועיל. אני חוששת שהייתי חילל עלוב למדי."

ברור כי הקרב היחיד בו יכלה זיחה לנצח, היה תחרות יופי. נראה כי הצבא חשב אף הוא כך, משום שהחליט להעבירה ליחידת בידור. "לא שהם ראו בי מגויסת חסרת-תקנה. הם פשוט ידעו כי הייתי רקדנית ושחקנית בילדותי, וחשבו כי לא אוכל להזיק ביחידה כזו." הסבירה.

ממהתי אם סבורה זיחה שהזמן שבילתה בצבא ההגנה של ישראל עזר לה עתה. היא סילקה מעל פניה הקטנים והחיוורים את שערה השחור הקצר. "כן. למדתי משמעת, וזה דבר שאנו זקוקים לו בחיי היומיום שלנו, מה שלא נעשה. היה עלינו לשמור על גזיון מגורינו ובגדינו. גם על הרובים. כשהינן באימני-שדה היה עלינו לחיות על מנת הברזל שלנו וללמוד כיצד לשמור על כוחותינו עד למחרת."

"ההיו לך תאונות כלשהן?"

תרגום

יין-אורז וסימפטיה

הגיישה (רומאן יפאני מאת האנאמה טאסאקי, הוצאת עמית, 381 עמודים) מתאר את יפאן בימי הכיבוש האמריקאי, כפי שהיא משתקפת בעיניה היפות של קראום, המארכת היפהפיה שיעודה בחיים — שירות לקוחותיה של מסעדת האנאמו מסורתית. אולם אורח-חיי העדין של המארכת ה' צעירה משתבש, בשעה שהיא פוגשת בכך אצילים מפונק, בשם מינורו, בין ספל יין אורז למנת סוקיאקי (מאכל ירקות מטוגנים) מתאהב מינורו חלשהאופי בקראום. כשמניורו מצליח לבסוף להחזיר את קי שורי שמלת הקימונו של קראום, בצל עצי דובדבן פורחים בבית מלון מרוחק ואינטימי, מתאהבת אחותו מיציו באחיה של קראום, טאקיו, צעיר כפרי נמרץ, שחזר מן הצבא. **שור האהבה הטהורה**, היפאנים הם עם עדין ורגשני, לצלילי הקטרוס הם שרים על "אגרסל הפרחים שנלכד בקרן אור ירח" (קראום שנלכדה בקסמיו של מינורו). אך העדינות היפאנית איננה מונעת פועלים נרגזים חברי המפלגה הקומוניסטית, מלפצח את גולגלת בעל-המסדה, אבי מינורו. אולם בעוד עגלתה של מיציו וטאקיו, הרתומה לשור האהבה הטהורה, מצליחה להגיע למטרתה — נישואים בין בת האציל ובן האכר — שוקעת מכונתו (מעודפת הצבא האמריקאי) של מינורו בכוך. מינורו שוקע בחובות, נושא לאשה בת-אצילים בעלת רכוש, זונג את קראום, הגיישה ששרתה רבים, אך סירבה להיות פילגש אחרת. **קפיצה מראש הצוק**, הגיישה העזובה חוזרת לבית-המלון בו בילתה עם מינורו לראשונה, ולאחר שיקול דעת היא עושה בה שצריך לעשות כל יפאני הגון, כשהוא נקלע למבוי סתום: היא מטילה עצמה לים מראש הצוק.

הקורא העלול להזדעזע נוכח גורלה המר של קראום מקבל מידי המחבר את הפיזיו המלא. מינורו, האציל חסר-הלב לוקה ב' שחפת, נדון לגסיסה אטית בודויות אשתו.

חמשה יצאו לדרך

תותחי נברון (מאת אליסטר מקליין, הוצאת עמית, 280 עמודים) הפילו את חתי חם על 1200 החיילים הבריטים, שנלכדו באי השכן קרוס.

שני האיים הקטנים בים האגאי, סמוך לחוף התורכי, היו מוקד אחת המערכות הגדולות של מלחמת העולם השנייה. הגרמנים, שהטילו את מלוא עוצמתם לכיבוש האי קרוס, מנעו מן הבריטים, בעזרת תותחי הענק במצודות נברון, השוכנות על מצוק טלול, כל אפשרות של פינוי. 1200 איש חיכו כעכברים במלכודת להשמדתם הודאית. חמשת החבלנים הטובים ביותר של הצבא הבריטי — היוני אנדריאה, העריק האמריקאי מילר, סטיבנס ובראון וקפטן מילורי — נשלחו לבצע משימת-האבדות: לחזור למצודה ולפוצץ את תותחיה.

רצחנים בערי מצפון, הסיפור, הי' כתוב בנוסח המערבונים של קארל מאי, מלווה את הגברים המטפסים כליל סערה על מצוק זקוק, חלק כקיר, מתגנבים לתוך מערך האויב, אך המודיעין הגרמני לא ישן; חיילי נברו חיכו להם.

תוך קרבות בלתי פוסקים מפלסים להם תחומי שדה, נעזרים על-ידי שני יחידים מתושבי האי, מול העליגות המספרית הי' גרמנית מעמידים הפושטים את עורמתם ומנצלים את אהבת הסדר והשיטה, המונעת מהגרמנים לעשות צעד בלתי-צפוי.

רק ארבעה מהם זוכים לחזור לבסיסם ולהתבונן מעל סיפונה של משחתת בריטית בתותחי נברון, המתרוממים לפתע באויר וצונחים למעמקי הים יחד עם מחצית הי' מצוק. החמישי, סגן-משנה סטיבנס, נער מתוסבך, שאביו הגאה אילץ אותו להיות גבור, נפצע בזמן הנחיתה, נגרר על ידי חבריו, עד שהוא נשאר לחפות על נסיגת התבלינים לאחר שהבין ששעותיו ספורות. סטיבנס מוצא את מנוחתו הנפשית ואת מותו ליד מקלט הבר.

סיפורו של מקליין הוא אחד מסיפורי המלחמה המתייחסים הטובים. גיבוריו אינם גואמים נאומים; הם נלחמים. למרות ש' המלחמה הפכה אותם לרצחנים המעולים ב' יותר בצבא הוד מלכותו, נאלצים הם ל' הילחם עם מצפונם שעה שהם רוצחים. הספר, שאינו מתיימר להציג בעיות עמוקות, נאמן בתיאור הדמויות, כתוב בהומור צבאי אירוני, מותח מן הכדור הראשון עד להתפוצצות המטען האחרון.

חינוך שימושי

יפו, עלה אדם על גג אחד הבתים ב' רחוב סואן, החל להמסיר אבנים על עוברים ושבים, טען אחרי שהורד בכוח: "הם לא עוברים את הכביש בזהירות."

★ ★ ★
אבן על כל מיל

גדרה, הצליח חייל, שהוסע באמבולנס צבאי לבית-חולים לחולי-רוח, להתפשט בתוך האמבולנס ולהימלט מתוכו, עצר מכור ניות, רגם אותו באבנים, גרם להפרעות רציניות בתנועה.

★ ★ ★
רוח צעורים

ויסקונפון, ארצות-הברית, אחרי ששני נערים בני-טובים הואשמו בהוצאת אויר מתוך גלגלי מכונות, דן אותם השופט ל' שמונה ימי מאסר, או לניפוח הצמיגים ש' רוקנו בידם, בפיותיהם.

★ ★ ★
מחור חליפין

ירושלים, פירסם סטודנט האוניברסיטה העברית מודעה באחד מעיתוני ה' ערב, בנוסח הבא: "סטודנט מוכן ללמד מק' צועות ריאליים, תמורת ריקודי עם או סלונים."

★ ★ ★
עובר ולא שב

מעברת דוד, התלונן אדם כי אלמור נים גנבו את פנקס הציקים שלו והור' ציאו בעזרתו את כל הסכונותיו מהבנק, נעצר על-ידי המשטרה כאשר זו גילתה כי האיש זייף את חתימת עצמו, הוציא ב' צורה זו את כספו מהבנק, מסר הודעה כוזבת למשטרה.

★ ★ ★
מזון רוחני

טוקיו, יפאן, הועמד כומר בודהיסטי לדין באשמת רשלנות, אחרי ששניים מבני קהילתו נתבקשו על-ידו לצום, בטכס דתי שנמשך שבוע, מתו שניהם מרעב.

★ ★ ★
פטרויוטים

ירושלים, הגישה סיני מחטאבי (60) בקשה לבית-המשפט המחוזי, ביקשה ל' שנות את גילה כפי שנרשם בתעודת הזהות, להוסיף עליו שנתיים, המריצה בבית-המשפט "לעשות זאת למען המולדת."

★ ★ ★
בוא דודי, או ...

בני-ברק, סירב אריה אמיתי לצאת לטיול של שבת עם אשתו, נפצע באוננו, אחרי שנדקר על-ידיה בסכין.

★ ★ ★
הדק, הדק היטב

לונדון, גילה מחקר שפורסם בידי בנק לזויר, על גורלם של 100 אלף מהדקי גייר, כי רק חמישית מהם ממלאים את הד' מטרה לשמה נועדו: 14,163 מהם נמכרו ונשברו בשעת שיחות טלפוניות; 19,413 שימשו כאסימונים במשחקי קלפים; 7,200 הפכו לסיכות-בטחון ומניות לביטוח וחזיות; 5,434 שימשו כמקלות שיניים ומנקי אוז' נים; 5,308 היו למנקי ציפורניים; 3,916 נהיו למנקי מקטורות; השאר נזרקו על הצ' פה והושלכו החוצה, או נבלעו על-ידי יל' דים.

★ ★ ★
איך נתפסו גיבורים

חיפה, קיבל מרדכי ריקון חופשה ליום אחד מבית-החולים לחולי-רוח, הזמין מונית להסיעו לעוספיה, היכה את הנהג תוך כדי נסיעה, התבקש לצאת ולע' זוב את המונית, תפס את מקום הנהג וברח עם המונית, עלה על מחסומי תנועה שה' קימה המשטרה כדי לעצור, נמלט מידי רוד' פיו, נטש את המונית, נעצר בשעת ארוחה במסעדה.

★ ★ ★
חדשות אחרונות

תלאכיב, השליך מוכר עתונים, כי דרכו מדי בוקר, עתון מגולגל למרפסת דירתו של יהודה למדן, שבר את שמשת דלת חמרפסת, שאחד מרסיסייה פגע בבעל הדירה, אשר נלקח מיד לטיפול רפואי.

כ.חובב

מַעֲשֵׂה בַחֲיִיל וְשִׁעוּ מַס,
שֶׁעָזַב אֶת הַקֶּמֶפּ לֹא פֶס.
הֶרְסָפּ לוֹ וַיִּתֵּר,
כְּשֶׁסָּפֵר: פִּי מֵהָר
לְפִתּוֹת חֶשְׁבוֹן, חֶסְכוֹן-פָּרֶס.

ש.שפט

הנקיון מער רכר

מאחרות יותר הושארו תמונות המראות כובסות ליד הנהר עם לבנים שטוחים על העשב על-ימנת שהשמש תלכין אותם.

אבל בחקופתנו ישנם אמצעים טכניים המאפשרים בעבודה מועטת לקבל כביסה יפה ונקיה. וה"קוויק" העומד לרשות עקרת הבית הישראלית הוא שיא החידוש. עקרת הבית זוכה במוצר העומד תחת השגחת המכון הממשלתי בירושלים, ומחוץ לכביסה יפה ונקיה זוכה עקרת הבית גם בבטחון ש"קוויק" לכביסה לא מויק.

בעית הנקיון העסיקה את האנושות מראשית קיומה. חוסר האפשרות לנקות את אבריהם ואת גופם הביאה עליה מחלות רבות והתורה אף הקדישה פרקים שלמים לחוקי הנקיון והבריאות, על-מנת ללמד את העם כיצד להזהר ממחלות ומהחידושות בהן.

הבורית, הוא הסבון העתיק, אשר מוזכר בתנ"ך ואשר ניקה את בגדיהם של אבותינו היה בשימוש רב. כמובן כי אופן הכביסה באותם ימים לגמרי לא דמה לכביסה בימינו. ובחקופות

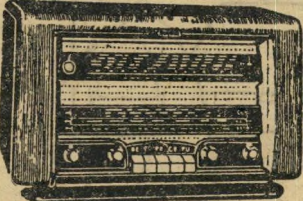
מתחרה לרדיו
שניידר - אין!

- אנטנה-מסגרת סבובית בנויה בתוך המכשיר, מונעת הפרעות, לגלים בינוניים וארוכים.
- אנטנה פנימית לגלים קצרים.
- 2 רמקולים עם 2 ערוצים נפרדים: לצלילים נמוכים וגבוהים — Hi Fi.

כל השכלולים הטכניים הללו, קיימים רק במקלטים אירופיים המשובחים ביותר. דרשו הדגמת המקלט הזה אצל סוכנינו המורשים.

תתפלאו ותתפעלו!

רדיו שניידר

מפעלי רדיו הליפר בע"מ

